

Liahona

**Rakennamme Siionia
nykyään, s. 4, 20**

Tutustu vanhin Renlundiin, s. 14

Kahdeksan avainta nuorten ja
lasten opettamiseen, s. 28, 30

Liitot ja temppelipalvelu: syvennä
suhdettasi Jumalaan, s. 32, 36

"Kaikki osoittaa, että on olemassa Jumala, niin, nimittäin maa ja kaikki, mitä sen päällä on, niin, ja sen liike, niin, ja myös kaikki planeetat, jotka liikkuvat säännöllisessä järjestyksessään, todistavat, että on olemassa Korkein Luoja."

Alma 30:44

Valokuva linnunradasta, otettu Jackson Lakessa Wyomingissa Yhdysvalloissa.

SANOMAT

- 4** Ensimmäisen presidenttikunnan sanoma: Uskollisina esivanhempiemme uskolle
Presidentti Thomas S. Monson
- 7** Kotikäyntiopetussanoma: Mahdollisuutemme vanhemmuuteen

KANNESSA

Edessä: *Ei yksin*, Minerva Teichert. Etukannen sisäsivu: valokuva Royce Bair. Takakannen sisäsivu: valokuva Guy Cohen.

ERIKOISARTIKKELIT

- 12** Opettajaneuvoston vaikutus
Sandra Cattell
Yksi kommentti eräässä opettajaneuvoston kokouksessa auttoi häntä kehittämään opetustaitojaan.
- 14** Vanhin Dale G. Renlund – kuuliainen palvelija
Vanhin Quentin L. Cook
Elinikäisen palvelun perusteella vanhin Renlund – uusi apostoli – tietää, että Herra tekee kykeneviksi ne, jotka Hän kutsuu.
- 20** Taipaleeni Intiasta tulleen pioneerina
Mangal Dan Diptyn kertoman mukaan kirjoittanut John Santosh Murala
Se, miten Herra on kirjoittanut elämäni, on kauniimpaa kuin olisin koskaan odottanut – siitä, kun vartuin ”viidakkopoikana” Intian maaseudulla, siihen, kun eräs apostoli kastoi minut ja oli ystäväni.

- 24** Kuin Sarpatin leski – paastouhrin ihme
Po Nien (Felipe) Chou ja Petra Chou
Halusimme auttaa köyhiä ja tarvitsevia. Ja halusimme perheemme voittavan taipumuksen olla itseks. Löysimme ratkaisun paastouhreista.
- 36** Kunnioitamme Jumalaa pitämällä liittomme kunniaa
Vanhin Joseph W. Sitati
Me kunnioitamme taivaallista Isää, kun me syvennämme suhdettamme Häneen solmimalla ja pitämällä kaikki pelastavat liitot ja ottamalla vastaan kaikki pelastavat toimitukset.

OSASTOT

- 8** Profeetat ja apostolit puhuvat tänä aikana: Uskonnonvapauden puolesta
- 10** Me puhumme Kristuksesta: Kuinka rakastaa muita, joilla on erilaiset arvot
Julkaistaan nimettömänä
- 28** Opettaminen Vapahtajan tavalla: Opettamiesi nuorten ymmärtäminen
- 30** Opettaminen Vapahtajan tavalla: ”Katsokaa pienokaisianne” – kuinka opettaa lapsia
- 32** Evankeliumin klassikoita: Temppeleipalvelu – avain Jumalan tuntemiseen
Vanhin Marion D. Hanks
- 40** Myöhempien aikojen pyhiin kertomaa
- 80** Kunnes taas kohdataan: Hengelliset krokotiilit
Presidentti Boyd K. Packer

48

44 Kuinka selviytyä aikaisesta kotiinpaluusta

Jenny Rollins

Aikainen kotiinpaluu lähetystyöstäni oli musertava. Tässä on muutamia asioita, joita toivon, että läheiseni ja minä olisimme ymmärtäneet tehdä.

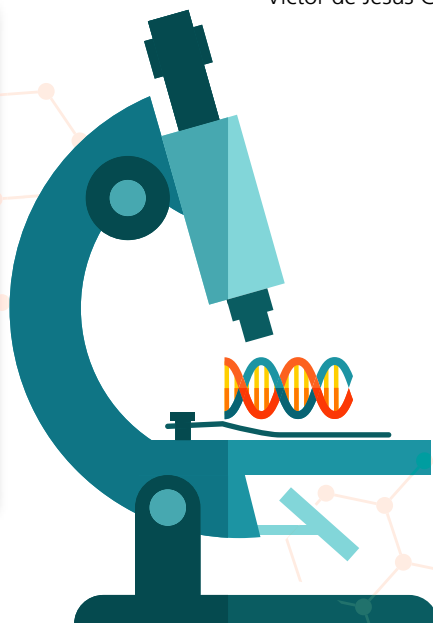
48 Henkilökuvia nuorista aikuisista: Vahvana pysymistä Ranskassa

Mindy Anne Selu

Pierre, joka palvelee Ranskan armeijassa, luottaa rukoukseen ja pyhien kirjoitusten tutkimiseen ollakseen esimerkkinä uskostaan.

Katsopa, löydätkö tähän numeroon piilotetun Liahonan.
Vihje: Mikä on katolinen mormoni?

54

50 Vastauksia kirkon johtajilta: Kuinka saada temppeli-siunaukset

Vanhin Ronald A. Rasband

51 Asian ytimeen

Ihastuksen tunteita? Ihmeitä nykyään?

52 Vertaispainetta ja pistoa

Kiara Blanco

Pyytelin jatkuvasti vanhemmiltani lupaa mennä juhliin ystäväni kanssa. Kun he vihdoinkin antoivat minun mennä, rukoilin, että he palaisivat hakemaan minut.

54 Tiede ja totuuden etsintämme

Alicia K. Stanton

Oletko huolestunut siitä, miten jokin, mitä olet oppinut luonnontieteiden oppitunnilla, käy yksiin evankeliumin kanssa?

58 Valmistaudu – ja tee

Vanhin Hugo E. Martinez

Herran näkemyksenä on, että sinä teet sukututkimus- ja temppelityötä sekä lähetystyötä.

60 Vapahtajan muistaminen

Eric B. Murdock

Viisi siunausta, jotka saamme, kun pidämme lupauksemme muistaa Jeesuksen Kristuksen aina.

64 Juliste: Puolittain paikalla?

65 Mistä tiedän: Opini olemaan valona maailmalle

Victor de Jesus Cruz Vargas

70

66 Olitpa kuka tahansa

Linda Davies

"Voi ei", Andi ajatteli. "Mitä tapahtuu, kun minua ei ole sinetöity perheeseeni?"

68 Clarence vastaan kauden mestari

Lori Fuller

Kaikki tulivat katsomaan Clarenzen juoksua ja ottamaan selville, onko viisauden sana tosiaan totta.

70 Rohkeita lapsia: Ystävät ja usko

Melissa Hart

72 Vastauksia apostolilta: Kuinka lähetysaarnaat kutsutaan?

Vanhin M. Russell Ballard

73 Kysymysnurkka

Kun äiti ja isä riitelevät, olen todella huolissani ja surullinen. Mitä minä voin tehdä?

74 Mormonin kirjan sankareita: Sotapäällikkö Moroni oli urhea

75 Minä osaan lukea Mormonin kirjaa

76 Mormonin kirjan kertomuksia: Sotapäällikkö Moronin lippu

79 Laulu: Kun pioneerilapsista kuulen

Janice Kapp Perry

HEINÄKUU 2016, 68. VUOSIKERTA, NUMERO 7 LIAHONA 13287 130

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon kansainvälinen julkaisu

Ensimmäinen presidenttikunta: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Kahdentoista apostolin koorumi: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Vastaava päätoimittaja: Joseph W. Sitati

Vastaavat apulaispäätoimittajat: James B. Martino, Carol F. McConkie

Neuvojat: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A. Cardon, Cheryl A. Esplin, Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Toiminnanjohtaja: Peter F. Evans

Operatiivinen johtaja: Vincent A. Vaughn

Kirkon lehtien johtaja: Allan R. Loyborg

Liiketoiminnan johtaja: Garff Cannon

Päätoimittaja: R. Val Johnson

Apulaispäätoimittaja: Ryan Carr

Julkaisuavustaja: Megan VerHoef Seitz

Toimittajat: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flittin, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Vastaava taiteellinen johtaja: J. Scott Knudsen

Taiteellinen johtaja: Tadd R. Peterson

Suunnittelu: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Tom Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Aineettoman omaisuuden koordinaattori:

Collette Nebeker Aune

Tuotantopäällikkö: Jane Ann Peters

Tuotanto: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Painatuksen valmistelu: Jeff L. Martin

Painatusjohtaja: Craig K. Sedgwick

Levikkijohtaja: Stephen R. Christiansen

Kotimaansivut:

Timo Lehto

Sähköposti: timppa.lehto@gmail.com

Jakelu:

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

MSR Filialen

Sveagatan 8 A, 44132 Alingsås, Sverige

Tilaukset:

Tilaukset ja osoitteenmuutokset tehdään asiakaspalveluun:

Puhelinnumero: +46 (0) 8500 655 20

Sähköposti: rctestholm@ldschurch.org

Verkkotilaukset: store.lds.org

Vuositilauhinta: 7,50 €

Toimittakaa käsikirjoitukset ja tiedustelut verkossa

osoitteessa lihona.lds.org tai postitse osoitteella *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA tai sähköpostitse osoitteeseen lihona@ldschurch.org.

Liahona (Mormonin kirjan sana, joka tarkoittaa 'kompassia' tai 'suunnannäyttäjää') ilmestyy albanian, armenian, bulgarian, cebun, englannin, espanjan, fidžin, hollannin, indonesian, islannin, italian, japanin, khmerin, kiinan (sekä tavallisin että yksinkertaistettuihin kirjoitusmerkeihin), kiribatit, korean, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, malagasian, marshallin, mongolin, norjan, portugalil, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, samoan, sloveenin, suomen, suahilin, tagalogin, tahitin, tanskan, thain, tongan, tšekin, ukrainan, unkarin, urdu, venäjän, vietnamin ja viron kielellä. (Ilmestymiskerrat vaihtelevat kielittäin.)

© 2016 Intellectual Reserve, Inc. Kaikki oikeudet pidätetään.

Printed in the United States of America.

Liahonan tekstiä ja kuva-aineistoa saa kopioida satunnaisesti epäkaupalliseen käyttöön kirkossa tai kotona. Kuva-aineistoa ei kuitenkaan saa kopioida, mikäli se kielletään kuvituksen lähdemerkinnässä. Tekijänoikeutta koskevat kysymykset tulee lähettää osoitteeseen: Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; sähköposti: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

July 2016 Vol. 68 No. 7. *LIAHONA* (USPS 311-480) Finnish (ISSN 1522-9181) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Perheiltaidoita

Tässä numerossa on artikkeleita ja toimintoja, joita voidaan käyttää perheillä.
Seuraavana on kaksi esimerkkiä.

”Kuin Sarpatin leski – paastouhriin ihme”, s. 24: Voisitte lukea tämän artikkelin yhdessä perheen kanssa ja sitten tutkia kertomusta Sarpatin leskestä luvusta 1. Kun. 17. Sitten voisitte vastata seuraaviin kysymyksiin: Kuinka paastoaminen siunaa meitä yksilöinä ja perheenä? Keille meidän paastouhrimme voisivat olla siunaus-sena? Mitä siunauksia voisimme nähdä kodissamme, jos antaisimme runsaammat paastouhrit? Voisitte keskustella mahdollisuudesta antaa runsaammat paastouhrit tai muista tavoista, joilla voisitte yhdessä perheenä auttaa köyhiä ja tarvitsevia.

”Sotapäällikkö Moronin lippu”, s. 76:

Voisitte yhdessä perheenä lukea tämän artikkelin sotapäällikkö Moronista. Sitten voisitte lukea jakeet Alma 46:11–14 ja puhua siitä, mikä sai sotapäällikkö Moronin puolustamaan kansaansa – ”meidän Jumalamme, uskontomme ja vapautemme ja rauhamme, [vaimomme ja lapsemme]”. Nuo samat asiat ovat yhä tärkeitä ja ovat yhä hyökkäyksen kohteena nykyään. Voisitte valmistaa perheenne oman ”vapauden tunnuksen” ja keskustella siitä, millä tavoin puolustaa sitä, mikä merkitsee teille eniten.

LISÄÄ INTERNETISSÄ

Liahona ja muuta kirkon aineistoa on saatavana monella kielellä osoitteessa languages.lds.org. Käy katsomassa osoitteessa facebook.com/liahona.magazine (englanniksi, espanjaksi ja portugalkiksi) innoittavia sanomia, perheiltaidoita sekä aineistoa, jota voit jakaa ystävien ja perheen kanssa.

AIHEITA TÄSSÄ NUMEROSSA

Numerot tarkoittavat sivua, jolta artikkeli alkaa.

Henkilökohtainen arvo, 42
Ihme, 51

Jeesus Kristus, 4, 32, 60

Jumalallinen luonne, 7

Kirkon tehtävät, 41

Kuuliaisuus, 80

Kääntäminen, 20

Lapset, 7, 30

Liitot, 32, 36

Lähetystyö, 40, 44, 58, 65,

70, 72

Nuoret, 28

Opettaminen, 8, 12, 28, 30

Paasto, 24

Paastouhrit, 24

Pelastussuunnitelma, 66

Perhe, suku, 7, 10, 66,

73, 76

Pioneerit, 4, 20, 79

Pyhien kirjoitusten tutki-

minen, 44, 48, 75

Pyhä Henki, 41

Rakkaus, 10, 44

Rohkeus, 74, 75

Rukous, 24, 48, 68

Sakramentti, 36, 60, 64

Seminaari, 58

Siveyden laki, 51

Siveys, 51

Sovitus, 10

Sukututkimus, 42, 43, 58

Taivaallinen Isä, 36

Temppelityö, 32, 43, 50,

58, 66, 70

Tiede, 54

Toimitukset, 32, 36, 43

Uhraus, 4

Usko, 4, 44

Vanhemmuus, 7, 28, 30

Vertaispaine, 52

Viisauden sana, 52, 68

Presidentti
Thomas S.
Monson

USKOLLISINA

ESIVANHEMPIEMME USKOLLE

John Linford oli 43-vuotias, kun hän ja hänen vaimonsa Maria sekä kolme heidän pojistaan tekivät päätöksen jättää kotinsa Gravellyssa Englannissa ja matkustaa tuhansia kilometrejä liittyäkseen pyhien joukkoon Ison Suolajärven laaksossa. He jättivät taakseen neljännen poikansa, joka palveli lähetystyössä, myivät omaisuutensa ja lähtivät matkaan Liverpoolista *Thornton*-nimisessä laivassa.

Merimatka New York Cityyn ja sieltä maitse Iowaan sujui rauhallisesti. Vaikeudet alkoivat kuitenkin pian sen jälkeen kun Linfordit ja muut myöhempien aikojen pyhät, jotka olivat purjehtineet *Thorntonilla*, olivat lähteneet Iowa Citystä 15. heinäkuuta 1856 huono-onnisessa James G. Willien käsikärrykompaniassa.

Ankarat sääolosuhteet ja vaivalloinen matkustaminen vaativat veronsa monilta komppaniaan kuuluneilta, kuten Johnilta. Lopulta hän sairastui niin vakavasti ja kävi niin heikoksi, että häntä täytyi vetää käsikärryissä. Siinä vaiheessa kun komppania oli päässyt Wyomingiin, hänen tilansa oli heikentynyt merkittävästi. Pelastusjoukko Salt Lake Citystä saapui 21. lokakuuta, vain muutamia tunteja sen jälkeen kun Johnin kuolevainen taival oli päättynyt. Hän oli kuollut varhain sinä aamuna Sweetwater Riverin rantamalla.

Oliko John pahoillaan siitä, että hän oli vaihtanut mukavan ja helpon elämän niihin ponnisteluihin, puutteeseen ja vaikeuksiin, joita hänen perheensä vieminen Siioniin vaati?

”Ei, Maria”, hän sanoi vaimolleen juuri ennen kuolemaansa. ”Olen iloinen, että tulimme. En elä siihen saakka, että pääsisin Suolajärven laaksoon, mutta sinä ja pojat pääsette, enkä kadu mitään, mitä olemme kestäneet, jos poikamme voivat varttua aikuisiksi ja kasvattaa oman perheensä Siionissa.”¹

Maria ja heidän poikansa pääsivät perille. Kun Maria lähes 30 vuotta myöhemmin kuoli, hän ja John jättivät jälkeensä uskon, palvelemisen, omistautumisen ja uhrauksen perinnön.

Myöhempien aikojen pyhänä oleminen tarkoittaa sitä, että on pioneeri, sillä pioneeri määritellään henkilöksi, ”joka kulkee edellä valmistaakseen tai raivatakseen muille tien, jota seurata”². Ja pioneerina oleminen on sitä, että oppii tuntemaan, mitä on uhraus. Vaikkei kirkon jäseniä enää vaaditakaan jättämään kotiaan matkustaakseen Siioniin, heidän täytyy usein jättää taakseen vanhoja tapoja, pitkäaikaisia tottumuksia ja rakkaita ystäviä. Jotkut tekevät vaikean päätöksen jättää taakseen perheenjäseniä, jotka vastustavat heidän jäsenyyttään kirkossa. Myöhempien aikojen pyhät kulkevat kuitenkin eteenpäin rukoillen, että heidän rakkaat läheisensä vielä jonakin päivänä ymmärtävät ja hyväksyvät.

Pioneerin polku ei ole helppo, mutta me seuraamme suurimman Pioneerin, Vapahtajan, jalanjäljissä – Hänen, joka kulki ennen meitä ja näytti meille tien, jota seurata.

”Tule – ja seuraa minua”³, Hän kutsui.

”Minä olen tie, totuus ja elämä”⁴, Hän julisti.

”Tulkaa minun luokseni”⁵, Hän kutsui.

Tie voi olla vaivalloinen. On ihmisiä, joiden on vaikea kestää niiden mielettömien ivaa ja loukkaavia huomautuksia, jotka pilkkaavat siveyttä, rehellisyyttä ja kuuliaisuutta Jumalan käskyille. Maailma on aina vähätellyt periaatteista kiinni pitämistä. Kun Nooa käskettiin rakentamaan arkki, mieletön kansa katsoi pilvettömälle taivaalle ja sitten pilkkasi ja ivasi – kunnes sade tuli.

Amerikan mantereella monia vuosisatoja sitten ihmiset epäilivät, kiistelivät ja olivat tottelemattomia, kunnes tuli poltti Sarahemlan, maa peitti Moronihan ja Moroni joutui veden syvyyksiin. Enää ei kukaan ilkkunut, pilkannut, puhunut ruokottomasti tai tehnyt syntiä. Kaikki se oli vaihtunut synkkään

hiljaisuuteen, sankkaan pimeyteen. Jumalan kärsivällisyys oli loppunut, Hänen aikansa oli koittanut.

Maria Linford ei koskaan menettänyt uskoaan huolimatta vainosta Englannissa, vaikeuksista heidän matkallaan siihen maahan, jonka ”Herra meille valmistanut on”⁶, ja myöhemmistä koettelemuksista, jotka hän kesti perheensä ja kirkon hyväksi.

Vuonna 1937 haudalla Marian muistoksi pidetyssä tilaisuudessa vanhin George Albert Smith (1870–1951) kysyi hänen jälkeläisiltään: ”Tahdotteko elää uskollisina esivanhempienne uskolle? – Pyrittehän olemaan kaikkien niiden uhrausten arvoisia, joita [he] ovat tehneet teidän hyväksenne.”⁷

Kun pyrimme rakentamaan Siionia omassa sydämessämme, kodissamme, paikkakunnallamme ja maassamme, muistakaamme niiden päättäväinen rohkeus ja kestävä usko, jotka antoivat kaikkensa, jotta me voisimme nauttia palautetun evankeliumin siunauksista sekä Jeesuksen Kristuksen sovituksen suomasta toivosta ja lupauksesta. ■

VIITTEET

1. Ks. Andrew D. Olsen, *The Price We Paid*, 2006, s. 45–46, 136–137.
2. *The Compact Edition of the Oxford English Dictionary*, 1971, hakusana ”pioneer”.
3. Luuk. 18:22.
4. Joh. 14:6.
5. 3. Nefi 9:22; ks. myös Joh. 7:37.
6. ”Pelvotta käykää”, *MAP-lauluja*, 17.
7. Ks. *The Price We Paid*, s. 203–204.

TÄMÄN SANOMAN OPETTAMINEN

Voisit pyytää niitä, joita opetat, ajattelemaan omassa elämässään ihmisiä, jotka ovat eläneet ennen heitä ja olleet heille pioneereja. Kysy heiltä sitten, milloin heidän on täytynyt olla pioneereja ja raivata tietä muille. Kehota heitä pohtimaan niitä hetkiä, jolloin heidän on täytynyt uhrata, ja miettimään, miksi se oli sen arvoista. Voisit sitten antaa heille haasteen kirjoittaa muistiin todistuksensa suurimmasta Pioneerista, Vapahtajasta.

Uskollisina heidän uskolleen

Presidentti Monson kertoo eräästä pioneeri-perheestä ja lainaa sitten presidentti George Albert Smithin sanoja: ”Tahdotteko elää uskollisina esivanhempienne uskolle? – Pyrittehän olemaan kaikkien niiden uhrausten arvoisia, joita [he] ovat tehneet teidän hyväksenne.” Olipa sinulla pioneeri-esivanhempia tai olitpa kirkossa ensimmäisen sukupolven jäsen, niin suuntaatko katseesi uskon esimerkkeihin saadaksesi opastusta ja voimaa? Tässä on yksi hyvä tapa, jolla voit aloittaa:

1. Laadi luettelo ihmisistä, joita ihaillet. He voivat olla oman perheesi (lapsuudenperheesi tai nykyisen perheesi) jäseniä, ystäviä, kirkon johtajia tai pyhien kirjoitusten henkilöitä.

2. Kirjoita paperille ne heidän ominaisuutensa, joista pidät. Onko äitisi todella kärsivällinen? Ehkäpä ystäväsi on ystävällinen muita kohtaan. Kenties pidät sotapäällikkö Moronin rohkeudesta.

3. Valitse luettelostasi yksi ominaisuus ja kysy itseltäsi: ”Kuinka voin saada tämän ominaisuuden? Mitä minun tulee tehdä omaksuakseni tämän omaan elämään?”

4. Kirjoita muistiin suunnitelmasi siitä, kuinka vahvistaa tätä ominaisuutta, ja laita suunnitelmasi johonkin, mistä näet

sen usein ja missä se muistuttaa sinua tavoitteestasi. Rukoile apua taivaalliselta Isältä ja tarkista edistymisesi säännöllisesti. Kun sinusta tuntuu, että olet riittävästi vahvistanut tätä ominaisuutta, voit valita uuden ominaisuuden, jota vahvistaa.

Muista, että kun vahvistamme itsessämme suurenmoisia ominaisuuksia, niin paitsi että me kunnioitamme esivanhempiemme uskoa ja heidän tekemiään uhrauksia, meillä voi myös olla hyvä vaikutus lähipiirissämme oleviin.

Sinäkin olet pioneeri!

Pioneerit ovat niitä, jotka valmistavat tietä, jota muut voivat seurata.

Piirrä kuva tai etsi valokuva jostakusta esivanhemmastasi. Saatko selville kertomuksen siitä, kuinka hän valmisti tietä, jota sinä voit seurata? Kirjoita kaksi tapaa, joilla sinä voit olla pioneeri nykyään. Voisit kertoa ajatuksistasi seuraavassa perheillassanne!

Tutki tätä aineistoa rukoillen ja pyri ottamaan selville, mitä sinun tulisi kertoa siitä muille. Kuinka asiakirjan ”Perhe – julistus maailmalle” ymmärtäminen vahvistaa uskoasi Jumalaan ja on siunauksena niille, joista huolehdit kotikäyntiopettajana? Lisää tietoa on osoitteessa reliefsocietylds.org.

Mahdollisuutemme vanhemmuuteen

”Oli välttämätöntä, että Jumalan henkilapset syntyisivät kuolevaisuuteen ja saisivat tilaisuuden edistyä kohti iankaikkista elämää”, vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista on opettanut. ”Suuren autuudensuunnitelman perimmäisen tarkoituksen valossa uskon, että parhaat aarteet maan päällä ja taivaassa ovat lapsemme ja jälkeläisemme.”¹

Vanhin Neil L. Andersen kahdentoista apostolin koorumista on sanonut:

”Me uskomme perheisiin, ja me uskomme lapsiin. – –

’Jumala – – sanoi [Aadamille ja Eevalle]: ”Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa” [1. Moos. 1:28]. – –

Tätä käskyä ei ole unohdettu tai kumottu Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkossa.”²

Vaikkei meistä kaikista tulekaan vanhempia tässä elämässä, me

voimme hoivata kaikenikäisiä lapsia. Me olemme osallisina taivaallisen Isän perheeseen kuulumisen siunauksista, ja me koemme maalliseen perheeseen kuulumisen ilot ja haasteet. Ja monien kohdalla vanhemmuus odottaa heitä tulevissa iankaikkisuuksissa.

Muita pyhien kirjoitusten kohtia

Ps. 127:3; Matt. 18:3–5; 1. Nefi 7:1; Moos. 5:2–3

Mieti tätä

Millä tavoin meidän maallinen perheemme muistuttaa taivaallista perhettämme?

VIITTEET

1. Dallin H. Oaks, ”Suuri autuudensuunnitelma”, *Valkeus*, tammikuu 1994, s. 69, 71.
2. Neil L. Andersen, ”Lapset”, *Liahona*, marraskuu 2011, s. 28.
3. ”Lapset”, s. 28.

Usko, perhe, auttaminen

Kertomuksia elävästä elämästä

”Nykymaailmassa monet äänet väheksyvät lasten saamisen tärkeyttä tai esittävät lasten saamisen lykkäämistä tai lasten määrän rajoittamista perheessä”, sanoo vanhin Andersen. ”Hiljattain tyttäreni suosittivat minulle blogia, jota kirjoittaa eräs kristitty äiti (ei meidän uskoamme), jolla on viisi lasta. Hän totesi: '[Kun varttuu] tässä kulttuurissa, on hyvin vaikeaa saada raamatullinen näkemys äitiydestä. – – Lapsia arvostetaan paljon vähemmän kuin yliopistoa. Varmasti paljon vähemmän kuin matkustamista maailmalla. Vähemmän kuin mahdollisuutta mennä iltaisin ulos kaikessa rauhassa. Vähemmän kuin kehon trimmausta salilla. Vähemmän kuin mitään työpaikkaa, joka sinulla on tai jonka toivot saavasi.' Sitten hän lisää: 'Äitiys ei ole harrastus, se on kutsumus. Lapsia ei keräillä siitä syystä, että heitä pidetään somempina kuin postimerkkejä. Sitä ei tehdä vain, jos aikaa sattuu riittämään. Sitä varten Jumala antoi sinulle aikaa.'”³

Uskonnonvapauden puolesta

Kirkon johtajat ovat sanoneet toistuvasti, että ihmisten kaikissa kansakunnissa tulee työskennellä yhdessä uskonnonvapauden edistämiseksi.

”Kirkon jäsenet pyrkivät luomaan hyvää tahtoa kaikkia uskontoja, poliittisia suuntauksia ja etnisiä taustoja edustavien ihmisten keskuudessa”, sanoi presidentti Dieter F. Uchtdorf, toinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, huhtikuussa 2015 John A. Widtsoen kunniaksi pidetyssä uskontojen symposiumissa Etelä-Kalifornian yliopistossa Los Angelesissa Kaliforniassa Yhdysvalloissa.

”Pyrkimys päästä eroon epäluottamuksen ja pikkusieluisuuden perinteistä sekä todella nähdä toinen toisemme uusin silmin – ei toisemme näkeminen muukalaisina tai

vihollisina vaan matkakumppaneina, veljinä ja sisarina sekä Jumalan lapsina – on inhimillisen olemassaolomme yksi haasteellisimpia ja samalla antoisimpia ja ylevöittävimpiä kokemuksia”, presidentti Uchtdorf sanoi. Hän vetosi kunnioituksen ja ymmärtämyksen puolesta, kuten viime aikoina useat muutkin profeatat ja apostolit ovat tehneet.

”Uskonnon ja valtiovallan välillä ei saisi olla mitään vihamielisyyttä”, sanoi kahdentoista apostolin koorumin jäsen, vanhin Dallin H. Oaks lokakuussa 2015 Congregation B’nai Israelin Court/Clergy-konferenssissa Sacramentossa Kaliforniassa Yhdysvalloissa. ”Vihan, vihamielisyyden tai kiistan ilmapiirin vallitessa me kaikki häviämme”, hän sanoi.

”Valtiot ja niiden lait voivat tarjota uskoville ja uskonnollisille organisaatioille ja niiden toiminnalle välttämättömän suojan”, hän sanoi huomauttaen, että uskonnolliset periaatteet, opetukset ja organisaatiot ”voivat omalta osaltaan luoda olosuhteet, joissa yhteiskunnan lait ja valtionhallinnon instituutiot ja niiden kansalaiset voivat kukoistaa”, niin että kaikki voivat ”elää yhdessä onnellisina, sopusoinnussa ja rauhassa”.

Vanhin Oaks puhui uskonnonvapaudesta myös eräässä tilaisuudessa Argentiinassa (ks. ”Kirkon uutisia”, *Liahona*, tammikuu 2016, s. 16).

Kahdentoista apostolin koorumin jäsen, vanhin Jeffrey R. Holland puhui ulkopoliittikkaa käsittelevälle kaikista puolueista koostuvalle parlamentaariseen ryhmälle Englannin parlamentin ylähuoneessa Lontoossa Englannissa kesäkuussa 2015. Hän sanoi: ”Vetoamalla ihmisen syvimpiin arvoihin uskonnoilla ja uskonnollisilla organisaatioilla on ainutlaatuinen kyky motivoida ihmisiä ja samalla vaalia anteeksiannon ja sovinnon asenteita sekä halukkuutta pyrkiä yhä uudelleen ihanteisiin ihmisen henkilökohteisessa elämässä ja yhteiskunnassa.”

”Uskonnonvapaus on rauhan kulmakivi maailmassa, jossa on monia kilpailevia filosofioita”, sanoi kahdentoista apostolin koorumin jäsen, vanhin D. Todd Christofferson huhtikuussa 2015 eri uskontojen väliselle ryhmälle Brazil-moskeijassa São Paulossa Brasiliassa. Hän puhui portugaliksi kuulijakunnalle, jonka keskuudessa oli muslimeja, katolisia,

Tavatessaan parlamentaarisen ryhmän Lontoossa Englannissa vanhin Holland sanoi, että uskonnollisilla ihmisillä on voimaa motivoida yhteiskuntaa.

Uskontojen konferenssissa Kaliforniassa Yhdysvalloissa

➡ *vanhin Oaks anoo kunnioitusta kirkon ja valtion välille.*

*Uskovien ihmisten kokouksessa
Brasiliassa vanhin Christofferson
sanoo, että "uskonnonvapaus on
rauhan kulmakivi".*

Presidentti Uchtdorf ja hänen vaimonsa Harriet tapaavat uskontojen johtajia Kaliforniassa Yhdysvalloissa.

*Vanhin Rasband neuvoa
Brigham Youngin yliopiston
opiskelijoita noudattamaan
Kristuksen opetusta rakastaa
kuten Hän rakasti.* ➡

adventisteja, juutalaisia, evankelisia, myöhempien aikojen pyhiä, luonnonskontojen edustajia, ihmisiä, jotka eivät edusta mitään tiettyä uskontoa, sekä muita. Tilaisuudessa juhlistettiin kansakunnan vahvaa tukea uskonnonvapaudelle. "Tavoitelkaamme rauhaa", hän sanoi, "tekemällä yhteistyötä säilyttääksemme ja turvataksemme kaikkien ihmisten vapauden uskoa haluamallaan tavalla ja harjoittaa valitsemaansa uskontoa, joko yksin tai yhdessä muiden kanssa, kotimaassa tai ulkomailla, julkisesti tai yksityisesti, ja jumalanpalveluksessa, uskonnon mukaan elämisessä sekä sen harjoittamisessa ja opettamisessa."

"Uskovien ihmisten tulee olla etulinjassa suojelemassa uskonnonvapautta – vapautta, josta monet muut keskeiset vapaudet ovat lähtöisin", sanoi kahdentoista apostolin koorumin jäsen, vanhin Quentin L. Cook,

kun hän piti toukokuussa 2015 vuosituisen uskonnonvapauspuheen Notre Damen yliopistossa Sydneyssä Australiassa. "Meidän tulee suojella paitsi omaa kykyämme julistaa omaa uskontoamme myös jokaisen uskonnon oikeutta toimia omien oppiensä ja lakiansa mukaisesti", hän sanoi.

Kahdentoista apostolin koorumin jäsen, vanhin Ronald A. Rasband palveli seitsemänkymmenen koorumien johtokunnan vanhimpana jäsenenä, kun hän puhui syyskuussa 2015 Brigham Youngin yliopiston opiskelijoille Provossa Utahissa Yhdysvalloissa.

"Jotkut teidän ikäluokastanne ihmettelevät, miksi uskonnolliset ryhmät yleensäkin ovat mukana politiikassa, ja he usein epäilevät uskonnollisten ihmisten mukana olemisen motiiveja", hän sanoi. Niiden ryhmitymien kollektiivinen ääni, joiden

mielestä uskonnon ei pitäisi vaikuttaa poliittiseen keskusteluun, on käynyt viime vuosina entistä voimakkaammaksi, mikä synnyttää "vaaran siitä, että luodaan uusi vainottujen ryhmä: uskovat ihmiset kuten te ja minä".

Vanhin Rasband sanoi opiskelijoille, että maailma tarvitsee heidän sukupolveltaan aktiivista osallistumista tähän aiheeseen. "Tarvitsemme teidän sukupolvenne luontaista myötätunnon, kunnioituksen ja oikeudenmukaisuuden tajua. Tarvitsemme teidän optimismianne ja päättäväisyyttänne selviytyäksemme näistä monitahoisista yhteiskunnallisista kysymyksistä." Hänen mukaansa vastaus piilee siinä, että aloittaa Vapahtajan käskystä rakastaa toinen toistaan, kuten Hän on rakastanut meitä (ks. Joh. 13:34). ■

Sivustolla news.lds.org on lisää kirkon uutisia ja tietoa tapahtumista englannin kielellä.

KUINKA RAKASTAA MUITA, JOILLA ON ERILAISET ARVOT

Julkaistaan nimettömänä

Pyrin kasvattamaan lapsiamme niin, että heillä olisi korkeat moraaliarvot. Mutta kun yksi heidän roolimalleistaan teki väärän valinnan, mietin, hajoaisiko kaikki, mitä olin yrittänyt opettaa.

Kälyni Janey (nimi on muutettu) varttui evankeliumin piirissä ja oli hyvin omistautunut kirkon jäsen. Kun hänen näennäisen onnellinen temppeleliavioliittonsa kariutui, ihmiset hänen pienessä yhteisössään alkoivat levittää juoruja ja tuomita häntä. Hän etääntyi monista ystävistään ja lopulta kirkosta.

Hän alkoi tapailla erästä nuorta miestä, Andya, joka pian muutti asumaan hänen luokseen. Olin huolissani siitä, mitä kertoisin lapsilleni. Kolme pientä tyttärentäni rakastivat Janey-tätiään. Perheemme ovat hyvin läheisiä, ja lisäksi Janey oli heidän tanssinopettajansa, joten he näkivät häntä muutamia kertoja viikossa.

Monia kuukausia tyttärenteni luulivat, että Andy vain vietti paljon aikaa Janeyn luona, mutta viimein minun oli pakko kertoa heille, että Janey ja Andy asuivat yhdessä. Selitin, että valinta, jonka Janey ja Andy olivat tehneet, oli vakava synty. Tyttärenteni tuntuivat ymmärtävän, ja meillä oli hyvä keskustelu siitä, miten tärkeää on elää evankeliumin periaatteiden mukaan.

Sitten putosi pommi. Janey ilmoitti onnellisena perheelle, että hän ja Andy odottivat vauvaa. Jälleen kannoin huolta siitä, kuinka tämä uutinen vaikuttaisi lapsiini. Käsittivätkö he, ettei tämä ole se tapa, jolla taivaallinen Isä haluaa lastensa tulevan maan päälle? Jos he seuraisivat tätä tilannetta läheltä, ajattelisivatko he, että se oli hyväksyttävää ja normaalia?

Olin viikkokausia huolissani enkä halunnut kertoa lapsilleni

tästä uusimmasta käänteestä. Kuukausi myöhemmin Janey ja Andy päättivät mennä naimisiin. Mikseivät he olleet lykänneet raskaudesta ilmoittamista, kunnes olisivat olleet naimisissa?

Sisälläni kiehui närkästys. Kuinka voisin rakastaa Janeya, vaikken pitänytään siitä, mitä hän oli tehnyt? Kuinka voisin opettaa lapsiani rakastamaan edelleen tätiään tämän tekemistä vääristä valinnoista huolimatta?

SITOUTUMINEN TOTUUTEEN

”Suvaitsevaisuutemme ja kunnioituksemme muita ja heidän uskonkäsityksiään kohtaan ei saa meitä hylkäämään omaa sitoutumistamme ymmärtämiimme totuuksiin ja tekemiimme liittoihin. — Meidän täytyy puolustaa totuutta silloinkin kun osoitamme suvaitsevaisuutta ja kunnioitusta erilaisia uskonkäsityksiä ja ajatuksia sekä niitä kannattavia ihmisiä kohtaan. —

Samalla tavoin lastemme ja muiden kohdalla, joita meillä on velvollisuus opettaa, velvollisuutemme totuutta kohtaan on tärkein. Opettamispyrkimyksemme kantavat hedelmää tietenkin vasta muiden käyttäessä tahdonvapauttaan, joten meidän tulee aina opettaa rakastavasti, kärsivällisesti ja taivuttelemalla.”

Vanhin Dallin H. Oaks kahdentoista apostolin koorumista, ”Totuuden ja suvaitsevaisuuden tasapainottamista”, *Liahona*, helmikuu 2013, s. 32–33.

Kuinka voisin opettaa lapsiani rakastamaan edelleen tätiään tämän tekemistä vääristä valinnoista huolimatta?

Eräänä päivänä siskoni kertoi minulle eräästä seurakuntansa nuoresta naisesta, joka oli alkanut odottaa vauvaa. Tämä nuori nainen jatkoi kirkossa käymistä ja tuntui olevan onnellinen ja innostunut tulevasta tapahtumasta elämässään. Muut nuoret naiset olivat hämmentyneitä siitä, miten ilmeisen välinpitämättömästi tämä nuori nainen näytti suhtautuvan tilanteeseen.

Mutta siskoni, joka oli tämän nuoren naisen äidin kotikäyntiopettaja, sai tietää niistä lukemattomista illoista, jolloin nuori nainen oli itkenyt itsensä uneen, epätoivoisena niistä valinnoista, jotka olivat johtaneet hänet tähän ahdinkoon. Monen pinnallisen viikon jälkeen nuori nainen oli päättänyt, että hän voisi jatkaa tekojensa murehtimisesta tai hän voisi kulkea eteenpäin ja olla onnellinen.

Kristuksen sovitusuhrin ansiosta hän voisi hyväksyä valintojensa seuraukset ja parannuksen avulla tulla jälleen puhtaaksi.

Mietin, oliko Janey käynyt läpi jotakin samanlaista. Oliko hän katunut valintojaan, mutta koska ei kyennyt muuttamaan niiden seurauksia, hän oli hyväksynyt ne ja päättänyt kulkea eteenpäin?

Häpesin omaa ankaraa arvosteluani ja kykenemättömyyttäni rakastaa siten kuin Jeesus Kristus odottaa meidän rakastavan. Kun pohdin Vapahtajan elämää, muistin, että Hän oli aina etsinyt syntisiä, opettanut heitä puheillaan ja esimerkillään sekä rakastanut heitä. Juuri tämä rakkaus vaikutti ihmisten sydämeen ja muutti heitä.

Käsitin, että liian usein rakastin ihmisiä, kunhan he toimivat odotusteni mukaisesti, mutta heti kun he tekivät

virheen, tuomitsin heidät sydämessäni. Kuinka tekopyhä olinkaan! Ymmärsin, että minun täytyi tehdä parannus. Minun täytyi oppia rakastamaan synnintekijää hyväksymättä syntiä. Vihdoin pystyin vapautumaan siitä suuttumuksesta, jota tunsin Janeya kohtaan, ja jälleen rakastamaan häntä vilpittömästi.

Minulla oli jälleen hyvä keskustelu lasteni kanssa. Tähdensin sitä, miten tärkeää on mennä naimisiin ennen vauvan saamista. Pystyimme odottamaan innolla uuden vauvan syntymistä sukuumme. Halusimme kaikki tukea Janeya ja jakaa tämän erityisen ajan hänen elämässään. Lapseni käsittivät, että Janey-täti on tehnyt väärin, mutta he rakastavat yhä häntä ja Andy-setää ja toivovat, että näiden ihana perhe päättää jonakin päivänä tulla takaisin Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen odottavien käsivarsien suojaan. ■

Opettajaneuvoston VAIKUTUS

Yksi kommentti eräässä opettajaneuvoston kokouksessa sai aikaan muutoksen muussakin kuin opettamisessani.

Opettajaneuvoston kokoukset auttavat Sandra Cattellia (keskellä) parantamaan opetustaitojaan.

Sandra Cattell

Olen melko iäkäs, joten kun minut kutsuttiin opettamaan Nuorten Naisten järjestössä, ajattelin: "Hyvänen aika! Miksihän he kutsuivat minut?"

Näin paljon vaivaa valmistellessani nuorten naisten tarpeita vastaavia oppiaihteita ja toivoin, että he olisivat halukkaita kertomaan, mitä he ovat oppineet ja mitä he ovat viikon aikana tehneet sillä, mitä ovat oppineet. Mutta kysymykseni saivat usein aikaan hiljaisuuden.

Yhdessä seurakuntamme ensimmäisistä opettajaneuvoston kokouksista yksi opettajista sanoi, että hänelläkin oli

vaikeuksia saada nuoret puhumaan oppitunneilla. Eräs toinen kokouksessa ollut opettaja sanoi: "No, eihän hiljaisuudesta ole mitään haittaa." Joskus ihmiset tarvitsevat hetken aikaa ajatella kysymystä, ennen kuin he vastaavat.

Tuo kommentti opettajaneuvoston kokouksessa on vaikuttanut paitsi opetustapaani myös oppilaisiini. Mietin sitä paljon. Seuraavassa Nuorten Naisten oppiaiheessani kysyin oppilailta, mitä evankeliumin periaatetta he olivat soveltaneet käytäntöön viikon aikana. Kuten tavallista, seurasi hiljaisuus. Mutta sen sijaan että olisin heti kiiruh-
tanut täyttämään hiljaisuuden, muistin keskustelumme

MIKSI OPETTAJANEUVOSTON KOKOUKSIA?

Koska me kaikki olemme Jumalan lapsia, niin jokainen, joka on halukas oppimaan evankeliumia ja elämään sen mukaan, voi tulla enemmän taivaallisen Isämme kaltaiseksi. Opettajilla on tärkeä tehtävä siinä, kuinka me opimme evankeliumia ja elämme sen mukaan.

Ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi haluavat auttaa opettajia, ja siksi he ovat kehottaneet seurakuntia kaikkialla kirkossa ottamaan käyttöön opettajaneuvoston kokoukset. Näissä kuukausittaisissa kokouksissa opettajat ja johtohenkilöt voivat oppia yhdessä kertoessaan opettamisesta koskevista ideoistaan.

Nämä kokoukset ovat uutta, mutta niillä on jo myönteinen vaikutus sekä opettajiin että oppijoihin. Seuraavat ovat kommentteja jäseniltä, jotka ovat oppineet arvostamaan opettajaneuvoston kokouksia ja nauttimaan niistä:

- ”Tällainen tukijärjestelmä vahvistaa minua. Joskus meistä opettajista tuntuu, että olemme opettamisessamme yksin. Mutta se muuttuu, kun on neuvosto ja paikka, jossa voi kertoa vaikeuksista, ajatuksista ja tuntemuksista ja saada palautetta ryhmältä, joka ymmärtää kyseisen tehtävän.” – Preston Stratford
- ”Opettajaneuvoston kokoukset auttavat minua ymmärtämään, miten merkittäviä ovat pyrkimykseni edistää oppimista.” – Margaret Tueller

- ”Olen nauttinut saadessani ideoita siitä, kuinka opettaja voi oppia opettamaan paremmin ihmisiä eikä oppia-heitä.” – Richard Pattee
- ”On ollut erittäin hyödyllistä keskustella keinoista, kuinka esittää parempia kysymyksiä ja kannustaa osallistumaan enemmän. Myös se, että pystymme puhumaan onnistumisista ja turhautumisen aiheista, on antanut minulle näkemystä.” – Ken Sonnenberg
- ”Tämä neuvosto on tehnyt hienon työn opettaessaan taitoja, jotka tekevät meistä parempia opettajia. Jos olet taitavampi opettaja, jokainen luokassasi voi hyötyä siitä. Kun opettajaneuvosto kokoontuu, tunnen kasvavani myös hengellisesti.” – Brent Nelson
- ”On ollut ilo laajentaa käsitystäni paremmasta opettamisesta.” – Camille Fronk

Saat lisää tietoa opettajaneuvoston kokouksista sekä julkaisusta *Opettaminen Vapahtajan tavalla* käymällä sivustolla opettaminen.lds.org.

opettajaneuvostossamme ja sanoin hiljaa: ”Ei mitään kiirettä.”

Sillä hetkellä kun sanoin sen, keskustelu alkoi kulkea. Nuoret naiset alkoivat avautua, ja he kertoivat joitakin koskettavia kokemuksia. Halusin heti kiittää opettajaa, joka oli esittänyt opettajaneuvoston kokouksessa tuon yksinkertaisen kommentin hiljaisuudesta. Olin hämmästyneyt siitä, kuinka yhden periaatteen soveltamisella oli niin suuri vaikutus niin nopeasti.

Mutta vasta myöhemmin olen oivaltanut, millainen vaikutus on tuolla ja muilla periaatteilla, joita opettelen. Kirkon jälkeen erään nuoren naisen äiti kertoi minulle,

että hänen tyttärensä oli sanonut tietävänsä, että Jumala oli kutsunut minut tehtävääni.

En voi sanoa ilmaista, kuinka erityistä tuon kommentin kuuleminen oli minulle. Olin ajatellut: ”Mitä opetettavaa minulla on näille nuorille naisille?” Mutta olen varmasti opettanut heille jotakin. Minut on kutsuttu tiettyä tarkoitusta varten, ja opettajaneuvoston kokoukset auttavat minua täyttämään tuon tarkoituksen. ■

Kirjoittaja asuu Skotlannissa.

Opi lisää siitä, kuinka voit omalta osaltasi muuttaa ihmisten elämää muuttamalla opetustapaasi, käymällä sivustolla opettaminen.lds.org.

Vanhin Dale G. Renlund

KUULIAINEN PALVELIJA

Viereisellä sivulla:
Vanhin Renlund ja hänen sisaruksensa (Anita, Linda ja Gary) varttuivat Utahissa puhuen ruotsia. Heidän vanhempansa Åke ja Mariana muuttivat Ruotsista Utahiin vuonna 1950, jotta heidät sinetöitäisiin temppelissä, koska Pohjoismaissa tai Euroopassa ei siihen aikaan ollut temppeliä. Oikealla: Vanhin ja sisar Renlund sekä heidän tyttärensä Ashley asuivat kuusi vuotta Baltimoressa Marylandissa, missä vanhin Renlund suoritti lääketieteen erikoistumiskoulutuksensa ja kardiologikoulutuksen Johns Hopkinsin sairaalassa ja sisar Renlund opiskeli Marylandin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa.

Vanhin Quentin L. Cook

kahdentoista apostolin koorumista

Dale ja Ruth Renlundin elämä ei olisi voinut olla kiireisempää. Iältään he olivat lähes kolmekymmentä, ja he asuivat Baltimoressa Marylandissa Yhdysvalloissa. Dale oli päättänyt lääketieteen opinnot Utahin yliopistossa. Dale ja Ruth olivat muuttaneet maan toiselle puolelle, jotta Dale voisi aloittaa vaativan ja arvostetun erikoistumiskoulutuksen Johns Hopkinsin lääketieteellisessä oppilaitoksessa. Heillä oli kaunis pieni tytär Ashley. Dalen kallisarvoisen vaimo Ruth kävi läpi syöpähoitoja, ja Dale oli kuuliaisesti ottanut vastaan kutsun palvella piispana.

Kun Dale kävi tapaamassa seurakunnan jäseniä, hän otti toisinaan Ashley'n mukaansa. Eräänä päivänä hän meni tapaamaan erästä vähemmän aktiivista jäsentä. ”Tiesin, ettei kukaan hennoisi käännättää pois tätä vieressäni olevaa ihastuttavaa pientä tyttöä”, vanhin Renlund muistelee. Hän koputti sen miehen oveen, joka oli hieman aiemmin lähettänyt vihaisesti pois piispa Renlundin neuvonantajan.

Kun mies avasi oven, hän oli niin isokokoinen, että hän täytti oviaukon. Hän tuijotti

piispa Renlundia. Nelivuotias Ashley tokaisi: ”No, saadaanko me tulla sisään vai ei?”

Yllättäen mies sanoi: ”Kaipa te voitte. Tulkaa sisään.”

Kun he olivat sisällä istumassa, mies kertoi piispa Renlundille, ettei hän uskonut kirkon olevan totta eikä hän uskonut Jeesukseen Kristukseen. Hän jatkoi vihaista puhumistaan samalla kun Ashley leikki lelulla. Viimein Ashley nousi tuolistaan, nosti kätensä isänsä korvalle ja kuiskasi äänekkäästi: ”Isi, kerro hänelle totuus.”

Niinpä piispa Renlund kertoi. Hän lausui miehelle todistuksensa. Hän muistelee: ”Miehen asenne pehmeni, ja Henki tuli hänen kotiinsa.”

Nyt kahdentoista apostolin koorumin jäsenenä vanhin Renlundilla on mahdollisuus kertoa totuus koko maailmalle (ks. OL 107:23).

”Suurin ilo tulee siitä”, sanoo vanhin Renlund, ”kun auttaa tuomaan Kristuksen sovituksen ihmisten elämään kaikkialla. Luulen, että tämä kutsumus antaa minulle

mahdollisuuden tehdä sitä isommassa mitakaavassa, useammissa paikoissa, Kristuksen todistajana koko maailmalle.”

Pohjoismainen kasvatus

Dale Gunnar Renlund syntyi Salt Lake Cityssä Utahissa Yhdysvalloissa 3. marraskuuta 1952. Hän ja hänen sisaruksensa varttuivat puhuen ruotsia. Heidän äitinsä Mariana Andersson oli kotoisin Ruotsista, ja heidän isänsä Mats Åke Renlund oli kotoisin ruotsinkielisestä kaupungista Länsi-Suomesta. He muuttivat Ruotsista Utahiin vuonna 1950.

Dalen vanhemmat tapasivat kirkossa Tukholmassa. Päätettyään mennä naimisiin he päättivät tehdä sen vain temppelissä. Koska siihen aikaan Euroopassa ei ollut yhtään temppeliä (Bernin temppeli Sveitsissä pyhitettiin vuonna 1955), nuoripari tuli Utahiin, jotta heidät voitiin sinetöidä Suolajärven temppelissä.

Vanhin Renlundin sisko Linda C. Maurer, joka on seitsemän vuotta nuorempi, sanoo, että kun kaikki neljä lasta ovat kasvaneet vanhemmiksi, ”he ymmärtävät, kuinka merkittäviä ja uskollisia heidän vanhempansa olivat, kun he muuttivat maahan ilman englannin kielen taitoa ja paljoakaan tukea, jotta saisivat evankeliumin ja temppeliavioliiton siunaukset”.

Kun Dale oli 11, hänen isänsä, joka oli taitava kirvesmies ja rakentaja, kutsuttiin kolmeksi vuodeksi Ruotsiin palvelemaan rakennuslähetyssaarnaajana. Perhe asui Helsingissä ja Göteborgissa. He kuuluivat pieneen kirkon lähetyseurakuntaan, ja lapset kävivät ruotsalaista koulua. Dalen sisko Anita M. Renlund, joka on veljeään vuoden nuorempi, muistaa yhden muuttovaiheen vaikeuksista: ”Tämä oli aluksi meille järkytys, koska vaikka puhuimme kotona ruotsia, emme tunteneet kielioppia emmekä osanneet lukea tai kirjoittaa ruotsiksi.”

Nuorena Dale sai todistusta vahvistavan kokemuksen luettuaan Mormonin kirjan. Ruotsin lähetysjohtaja oli kehoittanut Aaronin pappeuden nuoria miehiä lukemaan Mormonin kirjan, joten Dalen isovelji Gary, joka oli siihen aikaan 12-vuotias, otti haasteen vastaan. Myös 11-vuotias Dale otti haasteen vastaan. Luettuaan Mormonin kirjan hän rukoili ja kysyi, onko se totta. Vanhin Renlund muistelee: ”Sain selkeän vaikutelman: ’Olen koko ajan kertonut sinulle, että se on totta.’ Se oli ihmeellinen kokemus.”

Vanhin Renlund sekä hänen vaimonsa ja tyttärensä (yllä) puhuivat vuoden 2016 RootsTechin sukututkimuskonferenssissa Salt Lake Cityssä. Viereisellä sivulla: Vanhin ja sisar Renlund vihittiin Suolajärven temppelissä vuonna 1977, ja he ovat palvelleet Herraa missä ja milloin tahansa heidät on kutsuttu.

Dale ja hänen sisaruksensa – Gary, Anita ja Linda – muistelevat, että kun perhe muutti takaisin Yhdysvaltoihin, he jatkoivat ruotsiksi puhumista ja rukoilemista. He muistavat myös sen, miten merkittävällä tavalla heidän vanhempansa tähdensivät pyhien kirjoitusten tuntemusta. He kertovat: ”Paras keino esittää oma kanta vanhemmillemme oli käyttämällä pyhiä kirjoituksia.” Anita sanoo huvittuneena: ”Pyhien kirjoitusten tunteminen oli meidän perheessämme selviytymistaito – ei mikään valinnainen taito.”

Merkittävää oli, että Gary ja Dale kutsuttiin kumpikin palvelemaan Ruotsin lähetyskentällä samaan aikaan. He eivät palvelleet tovereina keskenään, mutta kumpikin pääsi käyttämään ruotsin kielen taitoaan palvellessaan Herran lähetyssaarnaajana yli kahden vuoden ajan. Vanhin Renlund kuvailee, että hänen lähetystyönsä teetti kovasti töitä mutta oli suurenmoinen kokemus: ”Se oli elämää mullistava, mitä tulee sitoutumiseen ja päätökseen tehdä parhaansa ollakseen Kristuksen opetuslapsi.”

Ihmeellisin siunaus

Palattuaan lähetystyöstä vuonna 1974 Dale opiskeli Utahin yliopistossa. Hän oli erinomainen opiskelija, ja hän suoritti kandidaatin tutkinnon kemiassa. Hänen sisaruksensa ja läheiset ystävänsä muistavat kaikki hänen kyvykkyytensä, keskittymiskyynsä, ututteran työn ja sitoutumisen kaikkiin toimiin – ominaisuuksia, jotka ilmenevät hänessä edelleen. Gary huudahtaa: ”Hän tekee työtä ututteramin kuin kukaan muu.”

Seurakunnassaan Dale tapasi nuoren naisen nimeltä Ruth. Ruthin isä oli vaarnan johtokunnan jäsen, Merlin R. Lybbert, joka palveli myöhemmin seitsemänkymmenen koorumissa. Dalen muistikuvan mukaan hän kokosi rohkeutta pyytää Ruth treffeille, mutta tämä kieltäytyi. Kun hän kokeili uudelleen muutaman kuukauden kuluttua, Ruth vastasi myöntävästi. Ruthin muistikuva on hieman toisenlainen. Ruth muistelee, että kun Dale puhui sakramenttikokouksessa lähetystyöstään, se teki Ruthiin vaikutuksen. He tutustuivat paremmin, ja Ruth oli haltioissaan, kun Dale pyysi häntä treffeille, mutta koska hän oli järjestämässä erästä juhlaa, hänen oli pakko kieltäytyä. Kun Dale pyysi uudelleen, hän vastasi mielissään myöntävästi.

Dale ja Ruth solmivat avioliiton vuonna 1977 Suolajärven temppelissä. Siihen aikaan Dale opiskeli Utahin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa ja Ruth opetti South High Schoolissa, joka myös sijaitsee Salt Lake Cityssä. ”Sen lisäksi että päätin olla aktiivinen kirkossa”, vanhin Renlund toteaa varauksettomasti, ”Ruthin kanssa naimisiin meneminen on ollut ihmeellisin asia elämässäni.” Heidän tyttärensä Ashley syntyi viikko sen jälkeen, kun vanhin Renlund oli valmistunut lääketieteellisestä vuonna 1980.

Vanhin Renlundilla oli sitten ilo päästä Johns Hopkinsin sairaalaan, joka oli hänen ensisijainen valintansa lääketieteeseen.

jatko-opintojen suhteen. Perhe muutti Baltimoreen Marylandiin, missä hän alkoi työskennellä sairaalassa lääkärinä.

Kasvua koettelemusten kautta

Lokakuussa 1981 sisar Renlundilla todettiin munasarjasyöpä. Hänelle tehtiin kaksi leikkausta, ja hän sai kemoterapiaa yhdeksän kuukauden ajan. Vanhin Renlund muistelee, kuinka vaikeaa oli huolehtia Ruthista ja heidän tyttärestään: ”Tunsin tuskaa, ja tuntui siltä, etteivät rukoukseni yltäneet taivaaseen.”

Kun hän toi Ruthin kotiin sairaalasta, Ruth oli heikossa kunnossa, mutta he halusivat rukoilla yhdessä. Hän pyysi sisar Renlundia pitämään rukouksen. ”Hänen ensimmäiset sanansa olivat: ’Isämme taivaassa, kiitämme Sinua pappeuden voimasta, jonka ansiosta – tapahtuipa mitä tahansa – me voimme olla yhdessä ikuisesti.’”

Sinä hetkenä vanhin Renlund tunsu erityistä läheisyyttä vaimonsa ja Jumalan kanssa. ”Sen, mitä olin aiemmin ymmärtänyt iankaikkisista perheistä mielessäni, ymmärsin nyt sydämessäni”, vanhin Renlund sanoo. ”Ruthin sairaus muutti elämämme suunnan.”

Saadakseen ajatuksensa pois sairaudestaan sisar Renlund päätti opiskella oikeustiedettä. ”Minä vain ajattelin: ’Tästä tulee huono kokemus vain, elleimme muuta sitä hyväksi’”, sisar Renlund sanoo. ”Emme olleet suunnitelleet sitä, että sairastuisin syöpään nuorena ja saisimme vain yhden lapsen. Ja selviytymisenikin oli vaakalaudalla. Mutta meistä tuntui, että oikeustieteen opinnot olivat oikea päätös.”

Hän aloitti opintonsa jo siinä vaiheessa, kun hän sai vielä syöpähoitoja ja hänen miehensä jatkoi erikoistumistaan.

Baltimoren ydinkeskustan piispa

Siinä vaiheessa kun vanhin Renlund oli työskennellyt kolme vuotta erikoistuvana lääkärinä ja siirtyi kardiologikoulutukseen, hänet puhuteltiin Baltimoren seurakunnan piispaksi. Brent Petty, joka oli siihen aikaan ensimmäinen neuvonantaja Baltimoren vaarnan

johtokunnassa, muistaa sen puhuttelun. Sekä hän että vaarnanjohtaja Stephen P. Shipley tunsivat ”Pyhän Hengen voimakkaan vaikutuksen” puhutellessaan vanhin Renlundia.

Veli Petty muistelee, että ”hän ansioitui erinomaisena piispana”, vaikka hän kohtasikin sekä ammatillisia että perheeseen liittyviä haasteita. Veli Petty huomauttaa, että kun vanhin Renlund viime vuonna sai kutsun kahdentoista

apostolin koorumiin, sekä Baltimoren seurakunnan jäsenet että sairaalassa vanhin Renlundin työtoverit, joista useimmat eivät ole myöhempien aikojen pyhiä, olivat mielissään. He ilmaisivat rakkautensa häntä kohtaan ja ihailunsa hänen palvelutyötään ja hänen luonteensa poikkeuksellista moraalista kohtaan.

Menestystä työurilla

Vuonna 1986, kun sisar Renlund oli valmistunut Marylandin yliopiston oikeustieteellisestä ja vanhin Renlund oli saanut päätökseen kolmivuotisen lääketieteen erikoistumisohjelman ja kolmivuotisen kardiologikoulutuksen, he palasivat Utahiin. Sisar Renlund aloitti työn Utahin osavaltion oikeuskanslerin toimistossa, ja vanhin Renlundista tuli lääketieteen professori Utahin yliopistossa. Hän oli 18 vuotta Utah Transplantation Affiliated Hospitalsin [Utahin elinsiirtoyhdistyssairaalat] sydämensiirto-ohjelman lääketieteellinen johtaja.

Vanhin Renlund jätti menestyvän uransa sydäntautilääkärinä ottaakseen vastaan kutsun palvella johtavana auktoriteettina, ensimmäisenä tehtäväalueenaan Afrikan kaakkoisen vyöhykkeen johtokunta. Viereisellä sivulla: Vanhin Renlund valitsi toimistoonsa Heinrich Hofmannin maalauksen Vapahtajasta, koska se oli kiinnittänyt hänen huomionsa hänen nähdessään sen presidentti Monsonin toimistossa.

Vuonna 2000 hänestä tuli myös sydämen vajaatoiminnan ehkäisy- ja hoito-ohjelman johtaja Intermountain Health Centerissä [Kalliovuorten alueen terveydenhuoltoyhtymässä] Salt Lake Cityssä. Ohjelmaan ovat sisältyneet kehoon asetettavat sydänpumput ja keinosydän. Donald B. Doty, kansainvälistä tunnustusta saanut sydänkirurgi, on ollut tohtori Renlundin työtoveri ja ystävä MAP-sairaalassa. Tohtori Doty sanoo: "Hänen suurenmoinen koulutuksensa, syvä keskittymiskyynsä, pätevä johtamistaitonsa ja myötätuntonsa ovat olleet poikkeuksellisia."

Tohtori A. G. Kfoury, harras katolinen, joka on työskennellyt tohtori Renlundin kanssa monia vuosia, sanoo, että tohtori Renlund on ollut alueen johtava sydämesiirtoihin erikoistunut sydäntautilääkäri, "luonteeltaan, nuhteettomuudeltaan, nöyryydeltään ja myötätunnonltaan verraton". Hänen mukaansa tohtori Renlund "on saanut ihmisissä esiin heidän parhaansa. Hän on tehnyt sen vaivihkaa. Hän on kuunnellut hyvin ja välittänyt, ja hän on ollut valtavan

kiinnostunut niiden menestyksestä, joiden kanssa hän työskentelee." Tohtori Renlund on johtanut hiljaa esimerkillään, ja hän on aina kantanut huolta työtoveriensa perheistä.

Tohtori Kfoury on pannut erityisesti merkille tohtori Renlundin myötätunnon potilaita kohtaan. Esimerkiksi ellei jollakulla potilaalla ollut varaa matkustamiseen, tohtori Renlund saattoi ajaa huomattavan matkan potilaan kotiin, nostaa hänet autoonsa ja sitten ajaa potilas kyydissään takaisin sairaalaan. Tohtori Kfouryn mukaan tämä on ollut ainutlaatuista.

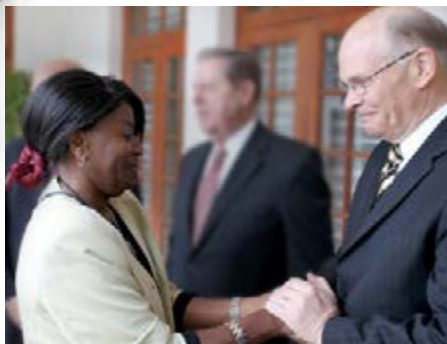
Palveli seitsenkymmenenä

Palveltuaan viisi vuotta Salt Laken yliopiston 1. vaarnan johtajana vanhin Renlund kutsuttiin vuonna 2000 palvelemaan vyöhykeseitsenkymmenenä Utahin vyöhykkeellä. Sitten huhtikuussa 2009 hänet kutsuttiin palvelemaan johtavana auktoriteettina toimivana seitsenkymmenenä. Hänen ensimmäisenä tehtävänä oli palvella Afrikan kaakkoisen vyöhykkeen johtokunnassa. Tähän vyöhykkeeseen kuuluu kirkon yksiköitä

25 eri maassa.

Sisar Renlund kertoo, miten he vastasivat tähän kutsuun: "Se oli tietenkin yllätys. Ja ihmiset ovat sanoneet: 'Te jätätte työuranne ollessanne huipulla.' Ja se on luultavasti totta. Mutta jos Herra tarvitsee työuriamme huippua ja jos tämä on se ajankohta, jolloin voimme palvella, niin silloin on aika lähteä."

Vanhin Renlund pitää vaimoaan sankarina sanoessaan: "Hän teki suuremman uhrauksen." Sisar Renlund jätti työnsä lakiasiaintomistonsa johtajana ja jätti

Kutsuttu olemaan erityisenä todistajana

Syyskuun 29. päivänä 2015 vanhin Renlund sai yllättävän soiton ensimmäisen presidenttikunnan toimistosta. Kirkon hallintorakennuksessa ”presidentti Thomas S. Monson ja hänen kaksi neuvonantajaansa

paikan useissa merkittävissä johtokunnissa palvelukseen vanhin Renlundin kanssa. ”Meidät lähetettiin Afrikkaan, ja saimme pyhiltä opetusta siitä, millä on todella merkitystä”, kertoo vanhin Renlund.

Eräänä sunnuntaina Keski-Kongossa hän kysyi jäseniltä, mitä haasteita he kohtasivat, mutta he eivät keksineet mitään haasteita. Hän kysyi uudelleen. Viimein eräs vanha herrasmies salin takaosassa nousi puhumaan: ”Vanhin Renlund, miten meillä voisi olla mitään haasteita? Meillä on Jeesuksen Kristuksen evankeliumi.” Muistellessaan sitä kokemusta vanhin Renlund selittää: ”Haluan olla näiden kongolaisten pyhien kaltainen. He rukoilevat joka päivä ruokaa, he ovat joka päivä kiitollisia ruoasta, he ovat kiitollisia perheestään. Heillä ei ole mitään, mutta heillä on kaikki.”

Palvellessaan vyöhykkeen johtokunnassa viisi vuotta vanhin Renlund matkusti tuhansia kilometrejä eri puolille laajaa Afrikan kaakkoista vyöhykettä ja kävi tapaamassa jäseniä ja lähetyssaarnaajia. Hän opiskeli ranskaa, koska sitä puhutaan useissa niistä maista.

Vanhin Jeffrey R. Holland, joka oli siihen aikaan kahdentoista koorumin jäsenistä se, joka oli saanut tehtäväkseen työskennellä Afrikan kaakkoisen vyöhykkeen johtokunnan kanssa, sanoo vanhin Renlundista: ”Kukaan ei olisi voinut omistautua sille vyöhykkeelle ja sen jäsenille ja heidän tarpeilleen enemmän kuin vanhin Renlund. Hän työskenteli herkeämättä tunteakseen ihmiset, rakastaakseen heidän kulttuuriaan ja auttaakseen pyhiä kulkemaan kohti lunastavan valon sijaa.”

toivottivat minut lämpimästi tervetulleeksi. Kun olimme istuutuneet, presidentti Monson katsoi minua ja sanoi: ”Veli Renlund, me esitämme sinulle kutsun palvella kahdentoista apostolin koorumin jäsenenä.”

Vanhin Renlund oli ällistynyt. Hän otti nöyrästi kutsun vastaan ja muistelee: ”Luulen, että presidentti Monson aisti, että olin aivan häkeltynyt, ja niinpä hän katsoi minua ja sanoi: ’Jumala on kutsunut sinut; Herra ilmoitti sen minulle.’”

Vanhin Renlund palasi toimistoonsa, sulki oven ja lankeksi polvilleen rukoukseen. Kun hän oli koonnut itsensä, hän soitti vaimolleen. ”Hänen reaktionsa kertoi hämmästyksestä”, hän kertoo, ”mutta ehdottomasta sitoutumisesta Herraan, Hänen kirkkoonsa ja minuun.”

Heidän tyttärensä Ashley myöntää: ”Isä on menestynyt taivaan siunauksen ansiosta, ja häntä on valmistettu elinikäisen palvelutyön kautta tätä kutsua varten. Hänellä on suuri sydän. Se on täynnä rakkautta.”

Samalla tavoin vanhin Renlundin veli Gary sanoo, että vanhin Renlundia ”on valmistettu kauan sekä haasteiden että palvelutyön kautta tätä kutsua varten, joka on tullut hänen osakseen. Tämä on osa suurempaa suunnitelmaa, joka on laadittu, ja minun on helppo antaa hänelle tukeni.”

Ajatellessaan kutsun laajuutta vanhin Renlund sanoo: ”En tunne olevani pätevä, paitsi että todella tiedän, että Jeesus Kristus on maailman Vapahtaja. Voin todistaa Hänen elävästä todellisuudestaan, että Hän on minun Vapahtajani ja teidän Vapahtajanne. Tiedän, että se on totta.” ■

Taipaleeni

INTIASTA TULLEENA PIONEERINA

*Muistelen taivaltani
”viidakkopojasta” Intian
maaseudulla nykyiseen
asemaani ja tiedän, että
elämäni ja uskoni ovat
todellakin ihmeitä.*

**Mangal Dan Diptyn
kertoman mukaan
kirjoittanut John
Santosh Murala**

Synnyin pienessä viidakkokylässä, jota ympäröi Itä-Ghatien vuorijono Intiassa. Kun olin puolitoistavuotias, muutimme Dangrapallin kylään Kolabjoen ranta-alueelle. Vanhempani kävelivät kantaen minua korissa. Kylä koostui 20–25 perheestä, jotka asuivat pienissä majoissa ilman sähköä. Meillä ei ollut koulua, sairaalaa tai bussiasemaa. Kaivoimme joenuomaa saadaksemme juomavettä. Vietin lapsuuteni leikkien viidakossa ja pelloilla, kävellen soilla paaluja pitkin ja uiden joessa.

Esivanhempani olivat hindutemppelein pappeja Bastarissa Jagdalpurin maharadžan (ruhtinaan) alaisuudessa. Mutta kun poliittinen epävakaus kävi vaaralliseksi, isoisäni ja hänen perheensä pakenivat Kotpadiin. He saivat turvapaikan saksalaisesta evankelisluterilaisesta lähetystalosta, jossa isoisä työskenteli talonmiehenä ja harjoitti ayurvedahoitoa (yrttipohjainen lääketiede). Juuri siellä isoisäni päätti kääntyä kristinuskoon.

Isänikin toimi kristinuskon piirissä ja päätti tulla evankelistaksi ja guruksi (opettajaksi). Sain syntyessäni nimen Mangal Dan Dipty (joka tarkoittaa ”hyvä”, ”lahja” ja ”valo”), ja sain kristinuskon perinnön.

Lapsena kävin säännöllisesti saksalaisessa evankelisluterilaisessa kirkossa. Kävimme usein vuorilla rukoilemassa yhdessä. Eräänä sateisena päivänä rukousryhmän kaikki jäsenet kastuivat läpimäriksi, ja yksi saarnaajista lausui palavan rukouksen pyytäen Herraa lopettamaan sateen. Ihmetykseksemme sade lakkasi. Siitä alkoi uskoni Jumalaan ja rukoukseen.

Ovatko mormonit kristittyjä?

Kahdeksannen luokan jälkeen jätin koulun osallistuakseni kolmivuotiseen teologiseen seminaariin Kotpadissa, ja minut asetettiin evankelistaksi, kuten isänikin. Kun olin muutamia vuosia pitänyt kokouksia Kotpadissa ja sen

ympäristössä, muutin Pohjois-Intiaan, missä aloin myydä evankeliskristillisen kirjallisuusyhdistyksen kirjoja. Sain käsiini kirjan nimeltä *Ovatko mormonit kristittyjä?* Jokin kirjassa kiehtoi minua, ja päätin lukea sen.

Kirjassa arvosteltiin kovasti mormoneja ja heidän uskonkäsityksiään. Siitä huolimatta monet kirjan kohdista kiehtoivat minua, varsinkin mormonien käsitykset jumaluudesta, heidän jumalanpalveluksensa osatekijät ja heidän moniavioisuutta koskeva historiansa. Seikka, joka kuitenkin kiinnosti minua eniten, oli se, että heidän kirkkonsa oli nimetty Jeesuksen Kristuksen mukaan. Minua kiinnosti saada lisää tietoa.

Eräänä päivänä rukoillessani tunsin innoitusta tutkia mormonikirkkoa. Sain tietää, että kirkon keskustoimisto oli Salt Lake Cityssä Utahissa Yhdysvalloissa. Päätin kirjoittaa kirjeen ja laitoin siihen osoitteeksi: ”Ihmiset, jotka ovat vastuussa Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkosta, Salt Lake City, Utah, USA.”

Opetusta apostoliilta

Vuonna 1959 vastauksena kirjeeseeni veli Lamar Williams kirkon lähetystyöosastolta lähetti minulle Joseph Smithin todistuksen, Uskonkappaleet ja Mormonin kirjan. Tutkin niitä kaikkia ja vakuutuin niiden totuudenmukaisuudesta. Intiassa ei kuitenkaan ollut lähetyssaarnaajia tai jäseniä, jotka olisivat opettaneet minua.

Sitten tammikuussa 1961 vanhin Spencer W. Kimball (1895–1985) kahdentoista apostolin koorumista tuli vierailulle Delhiin. Vietin kolme päivää hänen kanssaan, ja kävimme Taj Mahalissa Agrassa ja Dharamsalassa. Imin pesusienien tavoin kaiken evankeliumia koskevan opetuksen, jota hän antoi. Hänen käyntinsä viimeisenä päivänä olin valmis kasteelle. Tammikuun 7. päivänä 1961 vanhin Kimball kastoi minut Yamunajoessa. Sisar Kimball oli virallinen todistaja – vaikkakin paikalla oli monia uteliaita sivustakatselijoita. Minut konfirmoitiin samana iltana.

Ne kolme päivää, jolloin Herran apostoli opetti minua keskeytyksettä, ovat olleet elämäni parhaita päiviä. Oli surullista erota, koska hänestä oli tullut minun erityinen mormoniystäväni.

Kaipasin pyhiä

Kun vanhin Kimball oli lähtenyt, kerroin kääntymyskokemuksestani ystäväilleni, ja he pilkkasivat minua. Mutta tiesin evankeliumin olevan totta enkä voinut kieltää sitä, joten päätin hankkia toisen ammatin. Aloitin isäni tavoin vaateyrityksen. Vähitellen kuitenkin käsitin, etten voisi edistyä, ellen hankkisi lisää koulutusta. Olin reilusti parikymppinen, ja ajatus takaisin kouluun menemisestä pelotti, mutta käytin seuraavat yhdeksän vuotta koulutuksen hankkimiseen. Hoidin liikeyritystä aamupäivisin ja opiskelin iltaisin. Käytin kaikki ansioni opiskeluun. Olin päättäväinen ja rukoilin apua Jumalalta. Opiskelin Agran yliopistossa saadakseni kandidaatintutkinnon psykologiasta, sosiologiasta ja taiteesta. Lopuksi opiskelin lakia Meerutin yliopistossa.

Niiden yhdeksän vuoden alkuvaiheessa Delhissä oli eräs myöhempien aikojen pyhiin kuuluva perhe, Shortleftit, jotka työskentelivät Yhdysvaltain suurlähetystössä. Matkustin Delhiin voidakseni osallistua sakramenttikokoukseen heidän kodissaan. Vuonna 1962 vanhin Richard L. Evans (1906–1971) kahdentoista apostolin koorumista kävi luonamme, ja vuonna 1964 vanhin Gordon B. Hinckley (1910–2008) kahdentoista apostolin koorumista tuli käymään. Muistan, että laitoin seppeleen vanhin Hinckleyn kaulaan ja ojensin hänelle ruukun, jossa olivat kymmenykset, joita olin säästänyt ja kartuttanut monien vuosien ajan.

Valitettavasti nämä toveruuden hetket – vaikkakin niistä oli apua – olivat liian harvinaisia, ja Intiassa olin vailla muiden pyhien jatkuvaa toveruutta. Tämä murehdutti minua. Vuosien vierieessä yksinäisyys alkoi vaatia minulta veronsa, enkä nähnyt itselleni tulevaisuutta Intiassa. Kaipasin pappeuden saamista ja sitä, että saisin asua pyhien keskuudessa.

Minusta tuli pioneeri

Kun minusta tuntui, että oli aika päästä lähemmäksi pyhiä, jätin lakiopintoni ja muutin Kanadaan. Kun pääsin Edmontoniin Albertaan, menin lähimpään seurakuntaan. Menin tapaamaan piispa Harry Smithiä ja tunsin siinä seurakunnassa heti yhteenkuuluvuuden ja toveruuden tunnetta. Kävin Cardstonin temppelissä

Yllä: Veli Dipty opiskelijana Intiassa. Alla: Veli Dipty (vasemmalla) Paul Trithuvadassin kanssa, joka on toinen Intiasta kotoisin oleva kirkon pioneerijäsen, temppeliaukiolla Salt Lake Cityssä. Vasemmalla: Presidentti Spencer W. Kimballilla oli tärkeä rooli veli Diptyn pioneeritaipaleella.

Albertassa, vaikka en voinutkaan vielä saada omaa endaumenttiani.

Halusin käydä Salt Lake Cityssä ja yllättää hyvät ystäväni, vanhin Kimballin ja veli Lamar Williamsin. Viimein keväällä 1969 – kahdeksan vuotta kasteeni jälkeen – kävin Salt Lake Cityssä ja tapasin vanhin Kimballin. Hän ilahtui ja vietti loppupäivän kanssani.

Salt Lake Cityssä ollessani menin parturiin leikkauttamaan hiukseni. Lausuin todistukseni parturille, joka itsekin oli käännynäinen. Eräs herrasmies, joka odotti vuoroaan, kuunteli puhettani ja kertoi matkoistaan Intiaan. Hän maksoi hiustenleikkuuni, kutsui minut päivälliselle ja ajoi minut Brigham Youngin yliopistoon. Yliopistoalue teki minuun vaikutuksen. Mainitsin, että halusin jatkaa opintojani täällä, mutta minulla ei ollut siihen varaa. Mies tarjoutui maksamaan 1 000 dollaria opintomaksuihini. Yllätyin ja olin valtavan kiitollinen.

Aloitin opintoni BYU:n sosiaalityöohjelmassa. Vuonna 1972 valmistuttuani BYU:sta muutin Salt Lake Cityyn suorittamaan maisterintutkimustani Utahin yliopistossa. Myöhemmin muutin Kaliforniaan, missä sain tohtorin arvon kliinisessä psykologiassa, opetin kursseja siitä, kuinka lopettaa perheväkivalta, ja kirjoitin kirjan. Nyt olen eläkkeellä ja asun vaimoni Wendyn kanssa Nevadassa Yhdysvalloissa.

Oli aika, jolloin minulla oli paljon henkilökohtaisia taisteluja, haasteita ja koettelemuksia. Se, että keskityin evankeliumiin ja temppelin siunauksiin, auttoi minua selviytymään monista elämän haasteista.

Hänen suunnitelmansa ovat ihme

Muistelen usein taivaltani ”viidakopojasta” Intian maaseudulla nykyiseen asemaani ja tiedän, että elämäni ja uskoni ovat todellakin ihmeitä. Se, miten Herra on kirjoittanut elämäni, on kauniimpaa kuin olisin koskaan odottanut. Kuinka ihmeellistä olikaan, että Herran voideltu profeetta Spencer W. Kimball opetti minua ja kulki kansani elämäni taipaleen avainkohdissa.

Muistelen usein presidentti Kimballin kanssa viettämäni aikaa. Hänellä oli tapana kutsua minut perheensä telttaretkille ja evästretkille, kiitospäivän aterialle ja jouluaterialle. Jo silloin tiesin, että hän oli todellakin Herran Jeesuksen Kristuksen apostoli ja profeetta.

Tapasin presidentti Kimballin viimeisen kerran, kun hän oli hyvin sairas. Mutta silti hän hymyili minulle ja halasi minua. Hän oli ensikosketukseni Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkkoon, ja tiesin, ettei hän koskaan unohtaisi minua.

Olen kiitollinen Jumalalle profeetoistamme ja palautetusta evankeliumista. Kirkkomme on se jumalallinen malli, jota maailma tarvitsee nykyään. Kirkon ansiosta pystyin hankkimaan koulutuksen ja kasvamaan ihmisenä. Olen kiitollinen siitä päivästä, jolloin sain tietää, että rukous on todellista, ja siitä, että olin halukas kuuntelemaan sitä hiljaista, vienoa ääntä ja tutkimaan kirkkoa. Olen kiitollinen siitä, että olen antanut Herran muovata elämäni. Tiedän, että jos etsimme Hänen valtakuntaansa, niin kaikki muukin annetaan meille (ks. Matt. 6:33). ■

Kertoja on Teltanganasta Intiasta.

KUIN SARPATIN LESKI - paastouhrin ihme

Kun pohdimme runsaamman paastouhrin antamista, muistimme, ettei ihminen voi antaa Herralle kannikkaa saamatta takaisin koko leipää.

Po Nien (Felipe) Chou ja Petra Chou

Monilla perheillä eri puolilla maailmaa on taloudellisia vaikeuksia, varsinkin talouskriisin aikoina.¹ Tällaisen kriisin vaikutus tuntui paikallisessa seurakunnassamme muutamia vuosia sitten nähdessämme useiden perheiden tarvitsevan apua. Sen vuoden alussa piisparamme esitti meille vaarnanjohtajalta tulleen kutsun antaa runsas paastouhri avun tarpeessa olevien auttamiseksi.

Vaikka johtajamme pyysivät meitä katsomaan omaa tilannettamme ja miettimään, pystymmekö antamaan runsaampia paastouhreja, he eivät tarkentaneet, kuinka paljon meidän tulisi antaa. Henki kuitenkin muistutti meitä neuvosta, jonka presidentti Marion G. Romney (1897–1988), ensimmäinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, oli antanut vuosia sitten. Hän sanoi: ”Uskon lujasti siihen, että ihminen ei voi köyhtyä rahallisesti antaessaan kirkolle ja Jumalan valtakunnan rakentamiseen. – Ihminen ei voi antaa Herralle kannikkaa saamatta takaisin koko leipää. Sellainen on ollut minun kokemukseni. Jos kirkon jäsenet kaksinkertaistaisivat paastouhrilahjoituksensa, niin kirkon hengellisyys kaksinkertaistuisi. Meidän täytyy pitää tämä mielessämme ja olla avokätisiä lahjoituksissamme.”²

Tiesimme, että perheellemme olisi uhraus antaa suu-
rempia paastouhreja, mutta mietimme tarkkaan presi-
denti Romneyn opetusta ja lupausta. Perheenä meitä oli
siunattu runsaasti, ja tunsimme voimakasta halua lisätä
paastouhrejamme.

Lisäksi halusimme perheemme voittavan taipumuksen
olla itsekäs. Koska elämme yhteiskunnassa, joka on niin
keskittynyt tavaroiden hankkimiseen ja omien halujen
täyttämiseen, kannoimme huolta siitä, että lapsemme
saattaisivat kasvaa itsekkäiksi. Mutta panimme toivomme
presidentti Spencer W. Kimballin (1895–1985) sanoihin:
”Noudattaessaan paaston lakia ihminen löytää henkilö-
kohtaisen voimanlähteen, jonka avulla hän voi voittaa
nautinnonhalun ja itsekkyyden.”³

Kun olimme alkaneet antaa runsaampia paastouhreja,
niin jo kolmen ensimmäisen kuukauden kuluessa aloimme
nähdä monia siunauksia. Meiltä meni vähemmän rahaa
ruokaostoksiin, ja automme bensiinitankki tuntui pysyvän
täynnä pidempään. Lapsemme pysyivät vähemmän tava-
roita, ja itsekkyyks hävisi kodistamme miltei kokonaan.

Esimerkiksi kun lahjoitimme paikalliseen ruokatempauk-
seen, lapsemme alkoivat kannustaa meitä antamaan enem-
män. Kun teimme kotivaramme vuosittaisen inventaarin,
huomasimme, että meillä oli ruokaa itse asiassa kahden
vuoden edestä. Lisäksi noin 23 kilon säkki riisiä oli riittänyt
meille aiemmin yhdeksi kuukaudeksi. Nyt sama riisisäkki
riitti meille kahdeksi kuukaudeksi. Näytti siltä, että ruokava-
rastomme moninkertaistui.

Meitä muistutettiin kertomuksesta Sarpatin leskestä. Nälän-
hädän aikaan profeetta Elia pyysi erästä leskeä, jolla ei ollut
annettavana hänelle ruokaa, antamaan hänelle vettä ja leipää.
Nainen vastasi: ”Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää,
minulla ei ole jäljellä kuin kourallinen jauhoja ruukussa ja
vähän ruokaöljyä pullossa. Kun saan kerätyksi vähän puita,
menen kotiin ja teen jauhoista ja öljystä ruokaa itselleni ja
pojalleni. Syömme sen ja sitten kuolemme.” (1. Kun. 17:12.)

Profeetta lupasi hänelle: ”Ei tyhjene jauhoruukku eikä
ehdy öljypullo – –.”

Leski meni ja teki niin kuin Elia oli sanonut, ja heillä
kaikilla riitti syötävää pitkät ajat.” (1. Kun. 17:14–15.) Hänen
jauhoruukussaan, jossa oli riittävästi jauhoja yhteen ainoaan
ateriaan hänen omalle perheelleen, jauhot lisääntyivät

niin että hänen perheelleen ja muille riitti syötävää pitkät
ajat. Samankaltainen ihme – joka perustui omaan uhrauk-
seemme – tapahtui meidän perheessämme.

Taloudellisten vaikeuksien aikana runsaan paastouhrin
antaminen ja puutteesta olevista huolehtiminen voi olla
vaikeaa, varsinkin silloin kun me olemme – Sarpatin les-
ken tavoin – niitä puutteesta olevia. Runsaan paastouhrin
antaminen, määrästä riippumatta, vaatii uskoa Herraan ja
Hänen lupaukseensa huolehtia meistä. Mutta Herra täyttää
lupauksensa, ja perheemme kokemus opetti meille, että
mitä enemmän olemme halukkaita jakamaan, sitä enem-
män meitä siunataan.

Kuten presidentti Romney on sanonut: ”Älkää antako
vain köyhien hyväksi, vaan antakaa oman hyvinvointinne
hyväksi. Antakaa riittävästi, niin että voitte antaa itsenne
Jumalan valtakunnalle pyhittämällä varanne ja aikanne.”⁴
Runsaamman paastouhrin antaminen auttoi perhettämme
saamaan iloa köyhistä huolehtimisesta sekä voimaa omaan
hengelliseen hyvinvointiimme.

Auliutemme antaa kannikka on tuonut meille puolestaan
monta leipää. Halukkuutemme antaa runsaampia paasto-
uhreja on enemmän kuin kaksinkertaistanut ruokavaras-
tomme. Tosiaankin Herran voima, joka moninkertaisti viisi
leipää ja kaksi kalaa niin, että sillä ruokittiin 5 000 miestä
sekä naisia ja lapsia ja tähteeksi jäi vielä 12 korillista (ks.
Matt. 14:16–21), on sama voima, joka täytti Sarpatin lesken
jauhoruukun ja moninkertaisti meidän perheemme ruokava-
raston. Silti suurin hyöty, jonka olemme saaneet, ei ole tullut
ruoan lisääntymisen muodossa vaan itsekkyyden vähenty-
misessä ja hengellisyyden lisääntymisessä kodissamme.

Me todistamme, että kun lahjoitamme runsaasti kirkon
paastouhrihastoon – myös silloin kun varamme ovat rajal-
liset – Herra vahvistaa pyrkimyksiämme ja siunaa meitä yli
ymmärryksemme. ■

Kirjoittajat asuvat Utahissa Yhdysvalloissa.

VIITTEET

1. Ks. esim. Henry B. Eyring, ”Toisenlaista paastoa minä odotan”,
Liahona, toukokuu 2015, s. 22–25.
2. Marion G. Romney, huoltotyön maanviljelyä koskeva kokous,
3. huhtikuuta 1971, s. 1.
3. Ks. Spencer W. Kimball, ”Miten tulla puhdassydämisiksi”, *Valkeus*,
lokakuu 1978, s. 149.
4. Ks. Marion G. Romney, ”Paaston siunaukset”, *Valkeus*, joulukuu
1982, s. 4.

PAASTO: PITÄKÄÄ ARVOSSA PYHÄÄ ETUOIKEUTTANNE

”Todistan sekä hengellisistä että ajallisista ihmeistä, joita saavat ne, jotka elävät paaston lain mukaan. Todistan ihmeistä, joita olen itse kokenut. Todellakin, kuten Jesaja kirjoitti, olen paastotessani huu-
tanut apua useammin kuin kerran, ja Jumala on todella vastannut: ‘Tässä minä olen’ (Jes. 58:9). Pitäkää arvossa tuota pyhää etuoikeut-
ta vähintään kerran kuukaudessa ja olkaa paastouhreissanne ja muissa lahjoituksissanne humanitaariseen apuun, koulutukseen ja lähe-
tystyöhön niin anteliaita kuin olosuhteet sallivat. Lupaen, että Jumala on antelias teille, ja ne, jotka saavat teiltä apua, siunaavat ikuisesti nimeänne.”

Vanhin Jeffrey R. Holland
kahdentoista apostolin kooru-
mista, ”Emmekö me kaikki
ole kerjäläisiä?”, *Liahona*,
marraskuu 2014, s. 42.

OPETTAMIESI NUORTEN ymmärtäminen

*Se, että pyrit saamaan tietoa nuorista, joita opetat,
voi olla keino auttaa heitä kokemaan kääntymys.*

Monissa nuorissa on intoa ja tarmoa, joka voi tehdä heidän opettamisestaan ja opastamisestaan ilon. Mutta jotkut saattavat kasvaessaan ja varttuessaan myös kohdata haasteita – kaikkea heidän kehossaan tapahtuviin muutoksiin sopeutumisesta aina koulustressiin ja kulttuurin asettamiin paineisiin, jotka yrittävät saada heidät luopumaan evankeliumin mukaisesta elämästä. Nuoret tarvitsevat opettajia, jotka ymmärtävät heitä ja välittävät heistä. He tarvitsevat opastajia, jotka edistävät turvallista ympäristöä, jossa he voivat oppia ja toimia oppimansa pohjalta.

Tässä on joitakin nuoriin liittyviä asioita, jotka voivat olla hyödyllisiä tietää, kun suunnittelet, valmistelet ja opetat heitä Vapahtajan tavalla:

1. Nuoret haluavat opetusta opista, ja he tarvitsevat sitä.

Maailmassa, joka loittonee kauemmas evankeliumin tasovaatimuksista, nuoret janoavat iankaikkista totuutta. He haluavat saada opetusta ”asioista, niin kuin ne todella ovat, ja asioista, niin kuin ne todella tulevat olemaan” (MK Jaak. 4:13). Nämä asiat sisältyvät evankeliumin oppiin. Kun opetat, keskity siihen oppiin, joka on pyhissä kirjoituksissa, elävien profeettojen ja apostolien opetuksissa ja muussa kirkon virallisessa aineistossa. Kannusta nuoria tutkimaan tätä aineistoa itseksensä. Opilla on voimallinen vaikutus (ks. Alma 31:5).

2. Nuoret luovat omaa identiteettiään.

He pyrkivät saamaan selville, keitä he ovat ja millaisiksi he haluavat tulla. Kun he valmistautuvat tuleviin rooleihinsa, he saattavat miettiä, mitä Herra on suunnitellut heitä varten ja pystyvätkö he tekemään kaiken, mitä heiltä odotetaan. Vanhempana tai opettajana voit herättää luottamusta tulevaisuuteen ja antaa ohjausta siihen valmistautumisessa. Auta heitä kasvamaan lähemmäksi Jumalaa ja rakentamaan elämänsä evankeliumin

tasovaatimusten pohjalle. Opeta heille temppelin tärkeyttä ja heidän tehtävänsä Jumalan valtakunnan rakentamisessa.

3. Nuoret tietävät, milloin välität.

Jotta nuoret todella osallistuisivat evankeliumin oppimiseen, heidän täytyy tietää, että rakastat heitä ja olet kiinnostunut heistä yksilöinä. Kuuntele heitä. Etsi heissä olevia myönteisiä ominaisuuksia

ja rakenna niiden pohjalle. Ilmaise luottamuksesi heihin ja vakuuta, että heitä arvostetaan ja tarvitaan.

4. *Nuorilla on monia mielenkiinnon kohteita.* Jokainen nuori on ainutlaatuinen yksilö. Opi tuntemaan heidän yksilölliset mielenkiinnon kohteensa, tarpeensa ja haasteensa. Tämä saattaa edellyttää sitä, että autat ja tuet heitä myös muualla kuin säännöllisissä kokouksissa, luokissa ja toiminnoissa. Kun opit tuntemaan heitä, saat Hengen kautta näkemystä ja innoitusta heidän tarpeistaan, jotka voivat vaikuttaa siihen, kuinka opetat heitä. Kun nuoret aistivat sinun olevan aidosti kiinnostunut heidän elämästään, heidän sydämensä on avoimempi sinun opetuksellesi ja todistuksellesi.

5. *Nuoret voivat löytää vastauksia kysymyksiinsä.* Kaikenikäiset oppijat nauttivat saadessaan evankeliumiin liittyviä oivalluksia, mutta tämä on erityisen tärkeää murrosikäisille heidän omaksuessaan itselleen arvoja ja uskonkäsityksiä. Evankeliumin opetuksilla on kestävä vaikutus, kun niitä opitaan henkilökohtaisella tasolla – ja kun niiden mukaan

eletään. Sen sijaan että antaisit nuorille vastauksia, voit käyttää opetusmenetelmiä, jotka innostavat ja innoittavat heitä löytämään vastaukset itse. Tämä johtaa syvempään kääntymykseen – koko evankeliumin opettamisen perimmäiseen tavoitteeseen.

6. *Nuoret voivat opettaa toisiaan.* Nuoria kiinnostaa antaa oma panoksensa siihen, mitä opetetaan, ja he ovat innokkaita kertomaan, mitä he tietävät. Voit esimerkilläsi ja opetuksellasi auttaa heitä oppimaan, kuinka opettaa Vapahtajan tavalla. Sinun opastuksellasi he voisivat aloittaa siten, että he opettavat osan oppiaiheesta tai johtavat lyhyen keskustelun. Kun he saavat kokemusta ja luottamusta, he voisivat aika ajoin saada tilaisuuksia opettaa koko oppiaihe. Kun nuoret oppivat toinen toiseltaan, he omalta osaltaan vahvistavat toinen toistaan niiden painostusta vastaan, joilla ei ole samoja arvoja kuin heillä itsellään.

7. *Nuoret oppivat johtamista.* Luokkien ja koorumien johtokunnilla on pyhä kutsumus johtaa ikätovereitaan. Mutta vaikka heillä onkin kokemusta johtamisesta, niin he tarvitsevat sinulta opastusta siihen, kuinka johtaa kokouksia, kuinka auttaa muita oppimaan ja kuinka palvella. Nuoret saattavat saada lisää johtamiskokemuksia kotona, kun heille annetaan merkityksellisiä tehtäviä.

8. *Nuoret oppivat vanhemmilta ja muilta aikuisilta roolimalleilta.* Yksi tärkeä osa vastuutasi opettajana on omalta osaltasi vahvistaa nuorten, heidän johtajiensa ja heidän vanhempiansa välistä suhdetta. Voit auttaa nuoria löytämään vastauksia moniin kysymyksiinsä, mutta joidenkin heidän kysymystensä osalta on parempi, että he saavat vastauksen vanhemmiltaan tai johtajiltaan. Ohjaa nuoria kääntymään vanhempiansa puoleen ja kannusta heitä vahvistamaan perhesiteitä. Ole säännöllisesti yhteydessä vanhempiin ja kerro, mitä opiskelette luokassa sekä mitä lahjoja, kasvua ja myönteistä osallistumista olet havainnut heidän pojissaan ja tyttäriissään. Kysy, mitä voit tehdä auttaaksesi heitä heidän opettaessaan lapsiaan.

Siihen, että nuoria autetaan kokemaan kääntymys, tarvitaan vanhempien, johtohenkilöiden, neuvojen ja opettajien (myös seminaarinopettajien) yhteisiä ponnisteluja. Yhdessä pystytte luomaan paljon voimallisemman oppimiskokemuksen nuorille kuin mitä pystyisitte saavuttamaan erikseen. ■

Lisää ideoita on kohdassa "Opeta nuoria" uudessa oppaassa Opettaminen Vapahtajan tavalla ([verkossa osoitteessa opettaminen.lds.org](http://verkossa.osoitteessa.opettaminen.lds.org)).

”Katsokaa pienokaisianne”

KUINKA OPETTAA LAPSIA

”[Jeesus] otti heidän pienet lapsensa yksitellen ja siunasi heidät ja rukoili Isää heidän puolestaan. — Ja hän puhui väkijoukolle ja sanoi sille: Katsokaa pienokaisianne.” (3. Nefi 17:21, 23.)

Jos olet isä tai äiti tai sinut on kutsuttu opettamaan lapsia, sinulle on annettu suurenmoinen lahja. Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista on opettanut: ”[Te olette] niitä, joille Jumala on antanut tehtäväksi ympäröidä tämän ajan lapset rakkaudella ja uskon tulella ja ymmärryksellä siitä, keitä he ovat.”¹

Lapset tuovat sinulle iloa ja kannustavat sinua olemaan hyvä esimerkki. Kun opit huomaamaan lasten uskollisuuden, rakkauden, luottamuksen ja toivon, kasvat lähemmäksi Herraa ja ymmärrät paremmin Hänen käskynsä tulla lasten kaltaisiksi (ks. Matt. 18:3).

Tässä on kahdeksan lapsiin liittyvää asiaa, jotka kannattaa muistaa, kun pyrit rakastamaan ja opettamaan heitä samalla tavoin kuin Vapahtaja.

1. *Lapset ovat auliita uskomaan.* He ovat vastaanottavaisia totuudelle. Opetä heille oikeaa oppia yksinkertaisesti ja selkeästi sellaisin sanoin ja esimerkein, joita he ymmärtävät.

2. *Lapset pystyvät tunnistamaan Hengen vaikutuksen.* Opetä heille, että ne rauhan, rakkauden ja ilon tunteet, joita heillä on, kun he puhuvat tai laulavat Jeesuksesta Kristuksesta ja Hänen evankeliumistaan, tulevat Pyhältä Hengeltä. Autä heitä ymmärtämään, että nämä tuntemukset ovat osa todistusta.

3. *Lapset ymmärtävät ajatuksia kirjaimellisesti.* Monimutkaiset vertauskuvat voivat hämmäntää heitä. Kun opetat, viittaa tuttuihin tapahtumiin ja toimintoihin: kotiin, perheeseen ja heitä ympäröivään maailmaan.

4. *Lapset ovat innokkaita oppimaan.* He oppivat mielellään

erilaisten kokemusten kautta sekä monilla eri aisteilla. He reagoivat erityisen hyvin havaintovälineisiin ja oppiaiheeseen osallistumiseen. Anna heidän liikkua, tutkia ja kokeilla uusia asioita.

5. *Lapset ovat innokkaita kertomaan ja auttamaan.* Heillä on asioita, joita he voivat opettaa toisilleen ja sinulle. Kehota heitä kertomaan, mitä he oppivat. Anna heille tilaisuuksia lukea pyhien kirjoitusten kohtia, pidellä kuvia, vastata kysymyksiin tai kirjoittaa taululle.

6. *Lapset ovat rakastavia, ja he haluavat tulla rakastetuiksi.* Etsi tilaisuuksia vahvistaa sitä ystävällistä ja rakastavaa käytöstä, joka on heille luontaista. Vahvista heidän luottavaisuuttaan ilmaisemalla rakkauttasi ja arvostustasi sekä kuuntelemalla tarkasti, mitä he sanovat.

7. *Lapset noudattavat esimerkkiäsi.* Sinä opetat aina – silloinkin kun et tiedosta sitä. Lapset huomaavat, millä tavoin elät opettamiesi periaatteiden mukaan. Sinun vanhurskaalla esimerkilläsi voi olla voimallinen vaikutus heidän kehittyvään todistukseensa.

8. *Pienillä lapsilla on yleensä lyhyt keskittymiskyky.* Välinpitämätön käytös saattaa tarkoittaa sitä, että he ovat väsyneitä tai nälkäisiä, etteivät he ymmärrä jotakin, mitä olet sanonut, että he kaipaavat liikuntaa tai että he ovat pitkästyneitä. He pitävät oppimisesta, kun siinä on toistamista, vaihtelua, yksinkertaisia kertomuksia, lauluja ja toimintoja. Kannusta heitä osallistumaan oppiaiheisiin. ■

OPPIAIEAINEISTOA

Tarvitsetko kertomuksen, havaintovälineen tai videon täydentämään Alkeisyhdistyksen tai perheillan oppiaihetta? Käy sivustolla lds.org!

Lisää ideoita on kohdassa ”Opetä lapsia” uudessa oppaassa *Opettaminen Vapahtajan tavalla* (verkossa osoitteessa opettaminen.lds.org).

VIITE

1. M. Russell Ballard, ”Katsokaa pienokaisianne”, *Valkeus*, lokakuu 1994, s. 40.

"Ilahduttakoon
lasten nauru sydän-
tämme. Tyynnyttä-
köön lasten usko
sieluamme. Innosta-
koon lasten rakkaus
tekojamme."

**Presidentti Thomas S.
Monson, "Kallisarvoiset
lapset – lahja Jumalalta",
Valkeus, tammikuu 1992,
s. 81.**

**Vanhin Marion D.
Hanks (1921–2011)**

Palveli seitsemän-
kymmenen
koorumin jäsenenä
vuosina 1953–1992.

Temppelipalvelu

AVAIN JUMALAN TUNTEMISEEN

*Temppelissä me voimme oppia elämään kuten Kristus eli maan
päällä ja valmistautua elämään kuten Hän ja Isä elävät nyt.*

Muistan hyvin yhden ensimmäisistä innokkaista ja vilpittömistä keskusteluista erään temppelissä-kävijän kanssa vähän sen jälkeen kun olin aloittanut palveluni temppelijohtajana Suolajärven temppelissä. Eräs miettelias nuori nainen oli lukenut läpi jakeita, joissa kerrotaan siitä, miten temppeli toimii opin ja opetuksen huoneena. Hän ymmärsi riittävästi käsittääkseen, että ”ikuinen elämä” on sitä, että tuntee ”ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen” (Joh. 17:3). Hän tiesi myös, että me opimme tuntemaan Isämme ja lopulta palaamme Hänen luokseen Kristuksen kautta.

Todistukseni hänelle oli se, että minulle kaikki temppelissä viittaa viime kädessä Kristukseen ja meidän Isäämme. Toimitusten ja liittojen vaikutus on Hänen sovittavassa rakkaudessaan ja Hänen antamassaan valtuudessa – pyhän pappeuden valtuudessa ”Jumalan Pojan järjestyksen mukaan” (OL 107:3). Mutta tämä sisar ei ollut vielä löytänyt omassa mielessään ja sydämessään selkeää yhteyttä siinä, kuinka temppelipalvelusta voi tulla ratkaisevan tärkeä avain Herran tuntemiseen. – –

Kristus, pyhät kirjoitukset, temppeli, koti

Temppeli on äärimmäisen tärkeä siinä mielessä, että se tarjoaa olosuhteet itsemme puhdistamiseen ja siten pyhittämiseen, mikä – kun opimme Kristuksesta – voi johtaa

meidät siihen henkilökohtaiseen tietoon Hänestä ja todistukseen Hänestä, mikä puolestaan johtaa kallisarvoisimpaan elämän lahjoista.

Temppelissä oppiminen ja temppelipalvelu voivat olla Jeesuksen Kristuksen kautta saamamme iankaikkisen elämän yliopisto. Kirtlandin temppelin vihkimisrukouksessa esitettiin Herralle tämä anomus: ”Suo, pyhä Isä, että kaikille niille, jotka palvelevat tässä huoneessa, opetettaisiin viisauden sanoja – –;

ja että he kasvaisivat sinussa ja saisivat Pyhän Hengen täyteyden” (OL 109:14–15).

Toteutuuko tämä seremonioiden ja rituaalien välityksellä? Kyllä, osittain, jos me ymmärrämme niiden tarkoituksen, niiden vertauskuvallisuuden, kuten Aadam ja Eeva oppivat ymmärtämään sen kuolevaisuuden varhaisina päivinä. Mutta pohjimmiltaan me opimme sanoman pääsisällön kautta iankaikkisen edistymisen ja iankaikkisen elämän periaatteita. Me solmimme Herran kanssa liittoja, jotka koskevat muutamia yksinkertaisia periaatteita. Muistatthan Paavalin sanat roomalaisille, että Kristuksen kuolema sovitti meidät Jumalan kanssa ja että Hänen elämänsä pelastaisi meidät (ks. Room. 5:10). Minulle se tarkoittaa sitä, että Hänen pyhän elämänsä periaatteet johtavat meitä siihen pelastuksen täyteyteen, joka tunnetaan korotuksena – rakastamisen, oppimisen, palvelemisen, kasvamisen luovaan elämään, jollaista Jumala elää, rakkaiden sekä Isän ja Pojan kanssa.

Temppelissä me voimme oppia elämään kuten Kristus eli maan päällä ja kuten Hän ja Isä elävät nyt.

Kristuksen elämän keskeiset periaatteet

Mitä ovat ne periaatteet, jotka ovat keskeisiä Hänen elämässään, joita opetetaan temppelissä ja jotka liittyvät Herran kanssa solmimiimme liittoihin? – –

Hän rakasti tavalla, jota kenties toistaiseksi vain Hän ja Isä todella ymmärtävät. Mutta me olemme täällä oppimassa sitä, oppimassa rakastamaan kylliksi osataksemme antaa. Taistelukentillä ja sairaalahuoneissa sekä epäitsekkiään vanhemmalle tai omalle lapselle omistautumisen hiljaisissa sankarillisissa olosuhteissa olen nähnyt, että on ihmisiä, jotka ovat oppineet todella rakastamaan ja uhrautumaan Hänen laillaan.

Kun päätämme noudattaa antamisen, välittämisen, laupeuden ja hyvyden toimintatapaa, me opimme ymmärtämään, ettei tämä ole mikään evankeliumin valinnainen osatekijä; se on evankeliumin ydin. Meiltä odotetaan soveliaisuutta ja kunniallisuutta, epäitsekkyyttä, hyviä tapoja ja hyvää makua. Loppujen lopuksi todella merkityksellistä on se, millaisia ihmisiä me olemme, mitä olemme halukkaat antamaan. – – Tämän me päätämme päivittäin, tunneittain, kun saamme opetusta ja otamme vastaan ohjausta Herralta.

Kun Vapahtaja oli ristiinnaulittu, noussut kuolleista ja noussut taivaaseen, jäljelle jääneille apostoleille – joiden johdossa oli Pietari, joka paineen hetkellä oli pettänyt Vapahtajan – tapahtui jotakin. Koitti helluntai – Hengen tuleminen – ja ne, jotka olivat horjuneet, olivat vahvoja todistuksessa ja he todistivat. Tästä kerrotaan Apostolien tekojen luvuissa 1–5. Viidennen luvun viimeisillä jakeilla on dramaattinen vaikutus. Gamaliel on toveriensa kanssa puuttunut tilanteeseen antaakseen opetuslapsille uuden mahdollisuuden, hieman lisää aikaa. Niinpä opetuslapsia kielletään jälleen opettamasta ja saarnaamasta Kristuksesta, heidät ruoskitaan vielä kerran ja päästetään vapaiksi. Aikakirja kertoo, että he lähtivät pois paikalta iloisina siitä, että olivat saaneet kunnian kärsiä Kristuksen tähden. Sitten ”entiseen tapaan he joka päivä opettivat temppelissä ja kodeissa ja julistivat, että Jeesus on Messias” (Ap. t. 5:42).

Samalla tavoin jotakin pitäisi tapahtua meille, kun lähemme temppelistä jakeen 3. Nefi 17:3 hengessä: ”Menkää sen tähden koteihinne ja pohdiskelkaa sitä, mitä minä olen sanonut, ja pyytäkää Isältä minun nimessäni, että te voisitte ymmärtää, ja valmistakaa mieltänne huomispäivää varten, niin minä tulen jälleen teidän luoksenne.”

Temppelipalvelun puhdistava voima

Puhdistava henki voi saada aikaan sen, että meistä, jotka olemme nyt tulleet erityisellä tavalla tuntemaan sen tien, jota Herra kulki ja jota Hän valaisee – ja rakastamme Häntä – tulee uusia ihmisiä, jotka osoittavat rakkautta ja veljeyttä, vastaavat Herran tahtoon, palvelevat, jakavat, rakastavat, ovat uskollisia tervehenkisille tasovaatimuksille ja etsivät ensin Jumalan valtakuntaa.

Meidän täytyy puhdistaa perheemme elämä ja tehdä kodistamme paikka, jossa opetamme ja saarnaamme Jeesuksesta Kristuksesta päivittäin sekä seuraamme Häntä aina. Meidän kodistamme, perheestämme ja henkilökohtaisesta elämästämme tulisi muodostua oppimisen keskus, epäitsekkyuden ja palvelemisen keskus. Rufus Jonesin sanoja lainaten: ”Pyhiä ei luoda sädekehiä eikä sisäisen innoituksen tuntemista varten. Heidät luodaan, jotta heistä tulisi valon ja voiman keskitymiä. Todellinen pyhä on hyvä äiti, hyvä lähimmäinen, hyvä rakentava voima yhteiskunnassa, miellyttävä vaikuttaja ja siunaus. Todellinen pyhä on aktiivinen kristitty, joka ilmentää jossakin määrätyssä paikassa senkaltaista elämää, joka toteutuu täysin taivaassa.”¹

Miettikääpä erästä asiaa, joka minulle on selkeä ja voimallinen avain temppelien ja temppelipalvelun merkitykseen. Herra ilmoitti profeetta Joseph Smithille vuonna 1836

rukouksen, joka lausuttiin Kirtlandin temppelin vihkimistilaisuudessa. Tästä rukouksesta tuli Opin ja liittojen luku 109. Ihminen, joka haluaa vilpittömästi ymmärtää temppelin perusmerkityksen, voisi hyvin lukea tämän luvun yhä uudelleen, varsinkin sen 24 ensimmäistä koskettavaa, voimallista jaetta. Viidennessä jakeessa on kaunis lausuma, joka ansaitsee syvällistä pohdintaa: ”Sillä sinä tiedät, että me olemme tehneet tämän työn suuressa ahdingossa; ja köyhyydessämme me olemme antaneet omaisuudestamme rakentaaksemme huoneen sinun nimellesi, jotta Ihmisen Pojalla olisi paikka ilmoittaa itsensä kansallensa” (OL 109:5, kursivointi lisätty).

Kuinka Hän ilmoittaa itsensä kansalleen temppelissä?

Uskon, että pääasiassa temppelin periaatteiden, toimitusten ja liittojen kauneuden ja vakuuttavuuden kautta sekä temppelipalvelun kautta – ilmoituksen hengen ja muiden Hengen siunausten kautta, jotka ovat siellä saatavilla niille, joiden mieli ja sydän ovat sopusoinnussa ja jotka ovat kärsivällisiä ja halukkaita oppimaan ja suuntaamaan oman elämänsä kohti Kristuksen kaltaisia ihanteita (ks. 3. Nefi 27:21, 27).

Kenties yksi esimerkki riittää havainnollistamaan sitä hengellistä voimaa, joka tulee niille, jotka jatkavat sinnikkäästi Herran palvelemista temppeleissä. Tulin temppeliin eräänä aamuna puoli viiden aikoihin kiitollisena siitä, että olin pysynyt raivaamaan tieni läpi paksun lumihangen päästäkseni kodistamme temppeliin. Yhdestä rauhallisesta huoneesta löysin erään iäkkään, syvästi ihailemani ystävän, joka istui mietiskelemässä keppiinsä nojaten. Minun tavoin hänkin oli pukeutunut valkoisiin, temppelityöntekijän vaatteisiin. Tervehdin häntä iloisesti ja kysyin, mitä hän teki siellä niin varhain aamulla.

Hän vastasi: ”Kyllä sinä tiedät, mitä minä täällä teen, temppelinjohtaja Hanks. Olen toimitustyöntekijä ja täyttämässä tehtävääni.”

”Tiedän toki sen”, minä sanoin, ”mutta ihmettelen, kuinka onnistuit pääsemään tänne läpi lumimyrskyn. Kuulin juuri radiosta, että Parleykanjoni on suljettu kaikelta liikenteeltä ja että sinne on jopa laitettu tiesulut.”

Hän sanoi: ”Minulla on neliveto, joka kiipeää vaikka puuhun.”

Sanoin: ”Niin on minullakin, tai muuten en olisi tässä, ja asun sentään vain muutaman kilometrin päässä täältä.”

Sitten kysyin häneltä, kuinka hän onnistui pääsemään niiden tiesulkujen läpi, jotka uutisten mukaan oli asetettu kanjoniin. Hän vastasi tavalla, joka oli tyypillinen tälle

karjatilalliselle ja vaarnanjohtajalle, jonka olin nähnyt ensi kerran elinvoimaisena, vahvana miehenä istumassa hajareisin hevosensa selässä, kun olin viettänyt iltapäivän hänen kanssaan ennen vaarnakonferenssin kokouksia. Nivelreuma ja ikä olivat nyt kirjaimellisesti kutistaneet häntä ja veisivät hänet pian hautaan. Liikkuminen oli hänelle hyvin kivuliasta. Hänen vastauksensa sinä aamuna oli: ”Temppelinjohtaja Hanks, olen tuntenut ne tielaitoksen työmiehet – monia heistä – heidän syntymästään asti. He tietävät, että minun pitää päästä läpi ja että tarvittaessa saattaisin yrittää penkan kautta! He tuntevat myös autoni ja kokemukseni, ja niinpä he vain tarpeen mukaan siirtävät puomejaan.”

Hän oli sinä aamuhetkenä temppelissä – uskollisena ja omistautuneena aloittamassa pyhää työtään. Temppelit muovaavat omalta osaltaan juuri tällaisia ihmisiä, joilla on tällainen usko ja omistautuminen. ■

Helmikuussa 1993 Brigham Youngin yliopistossa pidetystä puheesta; puheen koko teksti on painettu julkaisussa Temples of the Ancient World, toim. Donald W. Parry, 1994.

VIITE

1. Rufus Jones *Speaks to Our Time*, 1961, s. 199.

**Vanhin
Joseph W. Sitati**
seitsemänkymmenen
koorumiasta

KUNNIOITAMME JUMALAA PITÄMÄLLÄ LIITTOMME KUNNIASSA

*Suurimmat siunaukset uskostamme Jumalaan tulevat,
kun kunnioitamme Jumalaa pitämällä liittomme.*

Vuonna 1985 sisar Sitati ja minä tapasimme Nairobissa Keniassa miehen nimeltä Roger Howard. Hän ja hänen vaimonsa Eileen palvelivat vanhempiana lähetyssaarnaaja-avioparina. He kutsuivat meidät kotonaan kokoontuvan pienen seurakunnan kokouksiin. Se oli ensimmäinen kerta, kun osallistuimme Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenen kokoukseen. Tunsimme Hengen vaikutuksen tuossa ensimmäisessä kokouksessa, ja sen jälkeen olemme käyneet kirkossa joka sunnuntai.

Muutama kuukausi myöhemmin Roger kastoi meidät ja yhdeksänvuotiaan poikamme. Pian sen jälkeen Roger ja Eileen palasivat kotiin lähetystyötehtävänsä päättyessä. Me kuulimme heistä edelleen aina muutaman vuoden välein.

Vuoden 2010 alkupuolella sisar Sitati ja minä vihdoin tapasimme Rogerin jälleen. Hän oli silloin lähes 90-vuotias. Iän ja heikon terveyden kuluttamana hän nojasi raskaasti rollaattoriinsa. Kun seisoessamme katsoimme toisiamme ensimmäistä kertaa niin moneen vuoteen, tunsimme sanoin kuvaamatonta yhteistä iloa. Kyyneleet vierivät vuolaina halatessamme hellästi toisiamme. Tunsimme syvää kiitollisuutta toisistamme ja evankeliumin ihmeellisestä lahjasta. Olimme yhtä uskossa, ja kuuluimme kaikki Jumalan valtakuntaan.

Kun nautin tuosta hetkestä, mieleeni tuli muutamia pyhien kirjoitusten jakeita: ”Muistakaa, että sielujen arvo on suuri Jumalan silmissä – –.

Ja jos kävisi niin, että te tekisitte työtä koko elinaikanne huutaen parannusta tälle kansalle ja johdattaisitte ainoastaan yhden sielun minun luokseni, kuinka suuri teidän ilonne onkaan hänen kanssansa minun Isäni valtakunnassa!” (OL 18:10, 15.)

Niille, jotka tuovat sieluja Jumalan valtakuntaan, luvataan joitakin Hänen suurimmista siunauksistaan. Vapahtaja on vakuuttanut: ”Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te lähдете liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää joka pysyy. Kun niin teette, Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimessäni häneltä pyydätte.” (Joh. 15:16.)

Roger kuoli myöhemmin samana vuonna. Minulla oli selkeä tunne siitä, että hän oli mies, joka on sovussa Jumalan kanssa. Hän oli koskettanut syvällisesti meidän elämäämme kertomalla evankeliumista. Hänen esimerkkinsä lähimmäistensä omistautuneesta palvelemisesta sekä kirkon nuorten ja vanhempien lähetyssaarnaajien suuren joukon esimerkki ovat osoitus yhdestä tavasta, jolla me kunnioitamme Jumalaa.

Liittosuhteemme Jumalan kanssa

Sen ansiosta, että olemme jäseniä Jeesuksen Kristuksen palautetussa kirkossa, meillä kullakin on liittojen kautta sitova henkilökohtainen suhde taivaalliseen Isään. Jokainen liitto vahvistetaan toimituksella, jolla me otamme auliisti vastaan tuon liiton ja sitoudumme pitämään sen. Sovituksen ansiosta Jeesus Kristus suo meille mahdollisuuden

täyttää kuhunkin liittoon liittyvät velvollisuutemme, kun osoitamme uskoa Häneen.

Me kunnioitamme taivaallista Isää, kun me syvennämme suhdettamme Häneen solmimalla ja pitämällä kaikki pelastavat liitot ja ottamalla vastaan kaikki pelastavat toimitukset. Niitä, jotka pitävät liittonsa, Hän siunaa Hengellään heidän johdatukseksi ja vahvistukseksi. Seuraavat ovat tärkeimmät liittosuhteet, mitä voimme solmia taivaallisen Isän kanssa.

Kasteenliitto

Kaste tuo meidät ensimmäiseen liittosuhteeseen Jumalan kanssa. Tulemme kelvollisiksi tähän toimitukseen, kun nöyryymme Jumalan edessä, tulemme särkynein sydämin ja murtunein mielin ja todistamme seurakunnan edessä, että olemme todella tehneet parannuksen kaikista synneistämme, ja todella osoitamme teoillamme, että olemme saaneet Kristuksen Hengen syntiemme anteeksisaamiseksi (ks. OL 20:37).

Kun osoitamme teoillamme, että otamme päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen päätettyämme lujasti palvella Häntä loppuun asti (ks. OL 20:37), kannamme toistemme kuormia, jotta ne olisivat keveitä, suremme surevien kanssa ja lohdutamme niitä, jotka ovat lohdutuksen tarpeessa, ja olemme Jumalan todistajina kaikkina aikoina ja kaikessa ja kaikkialla, missä lienemmekin, aina kuolemaan asti (ks. Moosia 18:8–9), niin me pidämme kasteenliiton.

Jumala puolestaan kunnioittaa meitä Pyhän Hengen lahjalla, joka oikeuttaa meidät Pyhän Hengen jatkuvaan kumppanuuteen. Hän johdattaa ja ohjaa meitä kaikissa toimissamme ja johtaa meitä iankaikkiseen elämään (ks. Moosia 18:9–10).

Kasteeni jälkeen tunsin suurta iloa ja täytyin Hengellä. Samaa olen kokenut edelleen aina kun tunnen olevani erityisen lähellä Jumalaa.

Pappeuden vala ja liitto

Miehet, jotka pitävät kasteenliiton, ovat kelvollisia ottaa vastaan pappeuden valan ja liiton. Me saamme sen kätten päällepanemisen toimituksella. Pappeuden liitto on palvelemisen liitto Jumalan lasten pelastukseksi. Me kunnioitamme Jumalaa, kun pidämme kutsumuksemme kunniassa (ks. OL 84:33) ja palvelemme Häntä koko

sydämeistämme, väkevyydestämme, mielestämme ja voimastamme (ks. OL 4:2) osoittaen uskoa, toivoa ja rakkautta, ”silmämääränä vain Jumalan kunnia” (ks. OL 4:5).

Uskollisille pappeudenhaltijoille tulee monia Herran siunauksia, kuten Hengen kautta tapahtuva pyhittyminen heidän ruumiinsa uudistamiseksi (ks. OL 84:33). Heistä tulee Mooseksen ja Abrahamin siunausten perillisiä (ks. OL 84:34). Myöhempien aikojen profeetat ja apostolit ovat hyviä esimerkkejä niistä, jotka pitävät pappeutensa kunniassa. Heidän elämänsä on todistus siitä, että Herra kunnioittaa heitä.

Temppeli-toimitukset ja -liitot

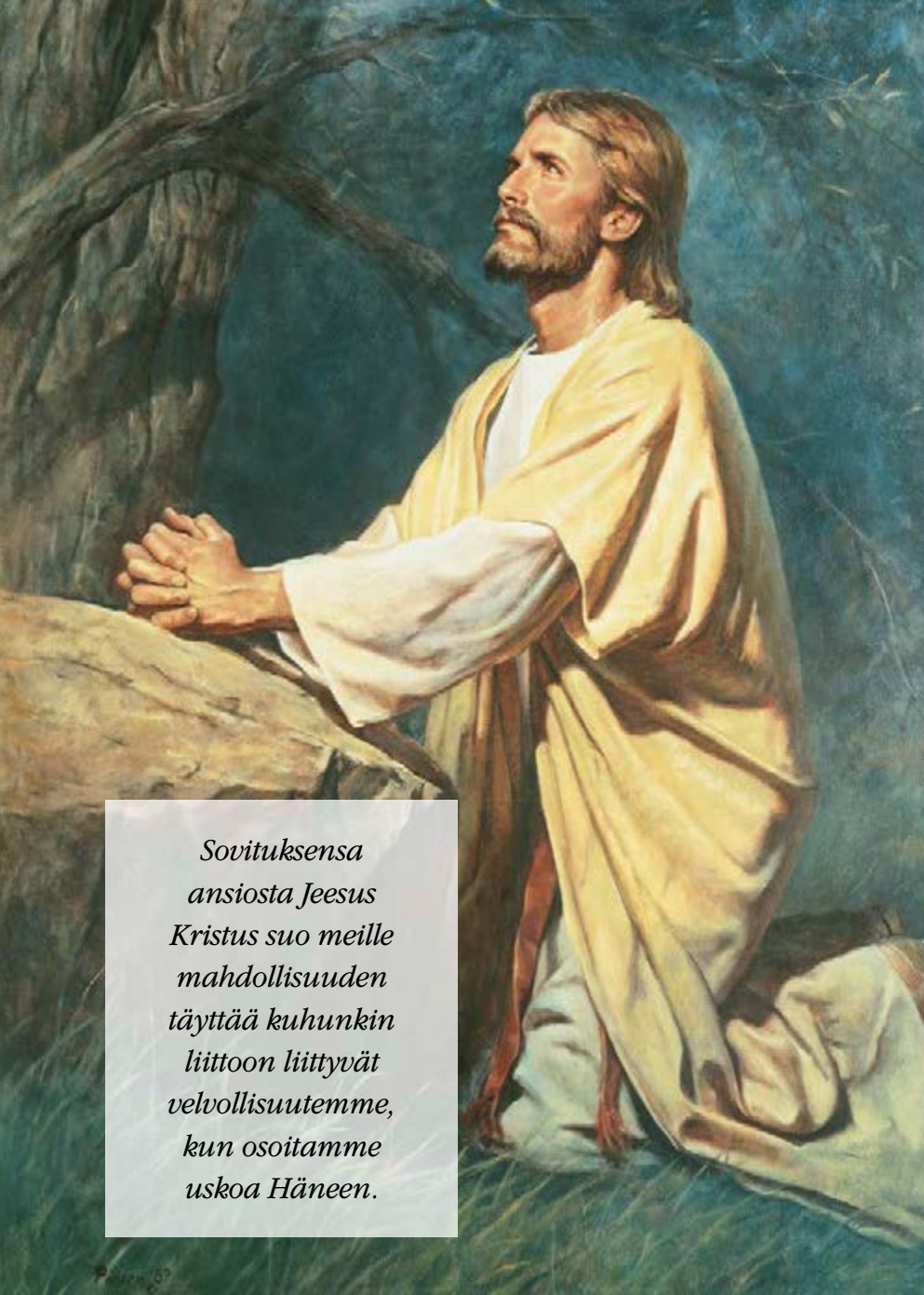
Miehet, jotka ovat kelvollisia korkeamman pappeuden haltijoita, ja naiset, jotka ovat kelvollisia, voivat temppelessä vastaanottaa pyhiä toimituksia ja solmia pyhiä liittoja. Tempelitoimitusten ja -liittojen avulla me opimme ymmärtämään tämän elämän tarkoituksen ja valmistautumaan iankaikkiseen elämään. Me saamme toimituksen ja teemme liiton, jossa solmimme iankaikkisen avioliiton ja jossa perheemme sine-töidään. Me sitoudumme omistamaan elämämme Jumalalle ja pelastuksen työlle kaikkien Hänen lastensa hyväksi. Näiden liittojen uskollinen pitäminen oikeuttaa meidät saamaan hengellistä opastusta ja voimaa, niin että voitamme kuolevaisuuden koettelemukset ja saamme korotuksen, joka on suurin lahja, mitä Jumala voi antaa lapsilleen (ks. OL 14:7). Korotus eli iankaikkinen elämä on sitä, että elämme perheinä samanaista elämää kuin taivaallinen Isämme elää.

Sakramentti

Sakramentin nauttiminen kelvollisesti jokaisena lepöpäivänä on kirkon jäsenille erittäin tärkeää. Tällä toimituksella me vahvistamme jatkuvan halukkuutemme ottaa päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen ja uudistaa sitoutumisemme kaikkien solmimiemme liittojen pitämiseen. Me turvaamme Jeesuksen Kristuksen sovituksen voimaan, mikä auttaa meitä kestäämään vanhurskaudessa loppuun asti. Kun niin teemme, me olemme kelvollisia saamaan kaikkiin solmimiimme liittoihin kuuluvat siunaukset.

Vanhurskaita haluja

Liiton rikkominen loukkaa Jumalaa ja muuttaa luvatut siunaukset pätemättömiksi (ks. OL 82:10).

*Sovituksensa
ansiosta Jeesus
Kristus suo meille
mahdollisuuden
täyttää kuhunkin
liittoon liittyvät
velvollisuutemme,
kun osoitamme
uskoa Häneen.*

Jakeissa 1. Sam. 2:12–17, 22–34 kerrotaan pappi Eelin poikien tekemistä pahoista teoista. He käyttivät hyväkseen isänsä asemaa rikkoakseen pappeuden liiton. He pyrkivät tyydyttämään himokkaita halujaan, kun he antautuivat moraalittomaan käytökseen pyhäkköteltan ovella palvelevien naisten kanssa ja kun he ottivat itselleen ilman valtuutta lihan Israelin kansan uhreista. Herra lausui vakavia tuomioita Eelin poikia vastaan ja Eeliä itseään vastaan sen vuoksi, ettei tämä ollut estänyt heitä.

Voimme voittaa lihallisia haluja päättämällä pitää Jumalan kanssa solmimamme liitot, kuten Egyptin Joosef osoitti joutuessaan vastakkain himokkaan uskoa vailla olevan naisen kanssa (ks. 1. Moos. 39:9, 12). Jumala kunnioitti

Joosefia ja auttoi häntä voittamaan kaikki pahan suunnitelmat häntä vastaan. Hän kohosi toiseksi vaikutusvaltaisimmaksi mieheksi Egyptissä ja oli väline Jumalan käsissä Israelin perheen varjelemiseksi (ks. 1. Moos. 45:7–8).

Jos lankeamme kiusaukseen, halu palauttaa suhteemme taivaalliseen Isään ennalleen johtaa meidät tekemään vilpittömän parannuksen. Sitten Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen sovitus auttaa meitä tulemaan jälleen kelvollisiksi.

Profeettojen seuraaminen

Perustaessaan kirkkonsa Kristus valitsi apostolit, profeetat, evankeliumin julistajat, paimenet ja opettajat ”Kristuksen ruumiin rakentamiseen.

[Kunnes] me kaikki sitten pääsemme yhteen ja samaan uskoon ja Jumalan Pojan tuntemiseen ja niin saavutamme aikuisuuden, Kristuksen täyteyttä vastaavan kypsyyden.” (Ef. 4:12–13.)

Elävät profeettamme ja apostolimme opettavat, että ”perhe-elämän onni saavutetaan todennäköisimmin silloin, kun sen perustana ovat Herran Jeesuksen Kristuksen opetukset.

Onnistuneet avioliitot ja perheet perustuvat uskon, rukouksen, parannuksen, anteeksiannon, kunnioituksen, rakkauden, myötätunnon, työn ja tervehenkisen virkistystoiminnan periaatteille ja säilyvät näitä periaatteita noudattamalla.” (”Perhe – julistus maailmalle”, *Liahona*, marraskuu 2010, s. 129.)

Kotimme ja perheemme ovat se perustus, jolle voimme luoda lujan, liittoihin perustuvan suhteen Jumalaan. Kun noudatamme elävien profeettojemme innoitettuja opetuksia, me voimme saada lujan perheen ja voimaa pitää liittomme sekä voimme varmistaa itsellemme uskomme tuomat suurimmat siunaukset. ■

KIITOS, ETTÄ KERROIT MINULLE EVANKELIUMISTA

1980-luvun alkupuolella perheeni asui Länsi-Saksassa ja kuuluimme Kaiserslauternin sotilasvaarnaan. Niihin aikoihin paikalliset johtajamme tähdensivät lähetystyötä. Meille kerrottiin, että Herra oli sijoittanut meidän ystäväpiiriimme joitakuita valituista henkiläpsistaan, jotka etsivät Jeesuksen Kristuksen evankeliumia.

Vaimoni Jenny ja minä uskoimme sen olevan totta. Johtajamme kannustivat meitä jokaista miettimään, keiden kirkkoomme kuulumattomista ystäväistä arvelimme olevan kiinnostuneita kuulemaan evankeliumista. Meidän oli määrä laatia luettelo noin 10 ihmisestä ja sitten paastota ja rukoilla ystäväluettelomme johdosta sekä päättää, kenelle puhuisimme ensimmäisenä. Päätimme puhua kahdelle miehelle, jotka olivat työtovereita toimistossani. Puhuin ensin nuorelle naimattomalle miehelle nimeltä Chris, mutta sillä hetkellä hän ei osoittanut juuri lainkaan kiinnostusta. Seuraavaksi päätimme, että puhuisin Bruce

Hambylle. Hän oli hyvä ja ystävällinen mies, jolla oli nuori perhe.

Useita päiviä kuitenkin kului, ja huomasin, että minua jännitti puhua hänelle evankeliumista. Viimein eräänä päivänä Jenny soitti minulle toimistoon ja kysyi: "Oletko jo puhunut Brucelle?" Vastasin: "En, mutta puhun pian." Sitten hän kysyi, oliko Bruce toimistossa sinä päivänä, ja vastasin, että hän oli. Siinä vaiheessa Jenny sanoi: "Scott, laske luuri pöydälle. Odotan sillä aikaa kun puhut hänelle!"

Laskin luurin pöydälle ja menin jännittyneenä Brucen luo ja kysyin:

"Bruce, tiesitkö, että kuulun Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkkoon?" Hän vastasi myönteävästi, ja kysyin: "Kiinnostaisiko sinua kuulla kirkosta lisää?" Hän vastasi: "Kyllä, kiinnostaisi."

Muutaman seuraavan viikon kuluessa Bruce, hänen vaimonsa Ella ja heidän tyttärensä Tanya tulivat kotiimme päivälliselle ja tapaamaan lähetysaarnajia. Heille opetettiin oppiaiheet, he kävivät kirkon kokouksissa meidän kanssamme, ottivat vastaan evankeliumin ja menivät kasteelle. Se oli loistavan ihmeellinen ja onnellinen päivä. Bruce oli kiitollinen siitä, että olimme kertoneet hänen perheelleen evankeliumista. Myös Chris – nuori mies toimistostamme – tuli kastetilaisuuteen ja vaikutui. Myöhemmin Bruce ja Ella puhuivat Chrisille evankeliumista. Heidän ystävyytensä ansiosta lähetysaarnajat opettivat Chrisiä ja tämäkin liittyi kirkkoon. ■
Scott Edgar, Utah, USA

"Scott, laske luuri pöydälle", vaimoni sanoi. "Odotan sillä aikaa kun kerrot Bruceille evankeliumista."

Yllätyksekseni tapasin käytävällä vähemmän aktiivisen sisaren, joka tarvitsi lohtua ja apua.

TUN SIN RIITTÄMÄTTÖMYYTÄ

Kun minut kutsuttiin Apuyhdistyksen johtajaksi, olin kiireinen nuori äiti. Olin varttunut kirkon piirissä ja elänyt sen opetusten mukaisesti, mutta tiesin, etten ollut täydellinen, ja kannoin huolta kyvystäni auttaa niitä seurakuntani sisaria, joilla oli vaikeuksia.

Eräänä sunnuntaina kirkossa tunsin itseni erityisen masentuneeksi. Koko päivän ajan luokseni oli tullut sisaria, jotka tarvitsivat minua. Jotkut tarvitsivat huoltotyöapua, ja jotkut tarvitsivat vain sitä, että kuuntelin heitä. Sitten Henki kehotti minua olemaan menemättä sakramenttikokoukseen sen alkaessa, ja yllätyksekseni tapasin käytävällä erään vähemmän aktiivisen sisaren, joka tarvitsi lohtua ja apua eikä voinut odottaa, kunnes kokous päättyisi.

Kun kirkko päättyi, olin aivan uupunut! Itkin autossa koko kotimatkan. Päässäni kaikuivat seuraavat sanat: ”Puhu piispalle!” Tunsin, että piispalla olisi minulle jotakin viisasta sanottavaa siitä, kuinka voisin tuntea tehtäväni kuormittavan minua vähemmän, mutta

en halunnut häiritä häntä pitkän kirkkopäivän jälkeen. Olin päättänyt luopua hänelle soittamisesta, kun puhelin soi. Se oli piispamme. Hän oli tuntenut innoitusta soittaa minulle.

Kerroin piispalle, kuinka uupunut olin, kun niin monet asiat kaipasivat ratkaisua välittömästi, ja kuinka surulliselta minusta tuntui, etten pystynyt auttamaan useampia sisaria. Hän kuunteli kärsivällisesti. Kävimme myös läpi joitakin huoltotyökysymyksiä, jotka olivat tulleet esiin päivän mittaan, ja minusta tuntui paremmalta.

Kun keskustelu päättyi, sanoin: ”Luulin, että sinulla olisi ollut minulle jotakin viisasta sanottavaa siitä, kuinka voisin olla tuntematta itseäni niin ylikuormittuneeksi.” Hän vastasi toivovansa, että hänellä olisi jotakin sellaista sanottavana, mutta valitettavasti hänellä ei ollut.

Vaikka en saanutkaan vastausta kysymykseeni, tunsin itseni onnelliseksi, kun suljin puhelimen. Tunsin, että Herra oli vastannut tarpeeseeni saada opastusta ja tukea.

Seuraavien viikkojen aikana epävarmuuden tunteet palasivat ja rukoilin ymmärrystä siihen, mitä minun tuli tehdä tullakseni paremmaksi Apuyhdistyksen johtajaksi. Eräänä päivänä, kun kuuntelin yleiskonferenssia, jotkin sanat kiinnittivät huomioni ja Henki puhui voimakkaasti sydämelleni. Ymmärsin, että syy siihen, miksi tunsin itseni niin riittämättömäksi, oli se, että minä *olin* riittämätön omin voimin.

Omalli esimerkillään piispamme oli näyttänyt minulle, kuinka tärkeää on kuunnella Pyhää Henkeä. Avain tehtäviimme kirkossa on juuri Henki, eivät omat kykymme tai taitomme. Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tunsin rauhaa ja varmuutta.

Minulta puuttuu yhä kokemusta ja olen aivan yhtä kiireinen oman perheeni kanssa kuin aiemmin, mutta enää en luule, että minun täytyy huolehtia tehtävästäni täydellisesti. Täyvaallinen Isä voi antaa minulle kaiken tarpeellisen toteuttaakseni Hänen tahdonsa, ja Hän pystyy vahvistamaan pyrkimyksiämme, kunhan me pidämme Hänen käskynsä. ■

Julkaistaan nimettömänä, Tukholma, Ruotsi

LÖYSIN MUMMINI

Harmittelen sitä, etten koskaan istuutunut isäni äidin kanssa juttelemaan hänen elämästään ja tallentamaan hänen muistojaan jälkipolville. Mummin kuoleman jälkeen isäni ja setäni kertoivat minulle, kuinka merkityksettömänä mummi piti itseään ja että hän oli joskus jopa kysynyt: ”Miksi kukaan haluaisi tietää minusta?”

Kun taloudelliset vaikeudet pakottivat perheeni muuttamaan mummin vanhaan taloon, mieleeni palasi tulvimalla onnellisia muistoja, mutta myös harmitteluni palasi. Eräänä iltana muutama päivä muuton jälkeen silmäilin läpi useita isoäitini vanhoja valokuva-albumeja ja tutkin muistoesineelattikkoa, jossa oli vanhoja setäni kirjoittamia kirjeitä, vanhoja temppeleisuosituksia ja myös isoisäni hautajaisohjelma. Katseltuani näitä muistoesineitä mietin, olisiko vielä jotain muutakin.

Tunsin innoitusta katsoa ullakolle, ja minut johdatettiin heti erään säkin luo, jossa oli vanha sininen kansio, joka näytti siltä, että se oli menossa roskiin. Siitä kansioista löysin alkuosan elämäntarinasta, jota isoäitini oli kirjoittanut 30 vuotta aikaisemmin. Hämmästykseni sain myöhemmin tietää, ettei yksikään sukulaisistani edes tiennyt sen olemassaolosta. Isä ja sedät olivat oikeassa – mummi piti itseään niin merkityksettömänä, ettei hän edes kertonut kenellekään alkaneensa kirjoittaa elämäntarinaa!

Sinä iltana luin joka ainoan sanan niistä kahdeksasta sivusta, ja niin tehdessäni sain tietää paljon mummistani – millaista hänen elämänsä oli keskikoulussa, kuinka hän tapasi

isoiisäni ja miten vaikealta hänestä tuntui sulkea elokuvateatteri, jota hän ja isoisä olivat yhdessä pitäneet toiminnassa.

Niitä sivuja lukiessani tunsin hänen läsnäolonsa – ikään kuin hän olisi sanonut minulle, etten enää kantaisi huolta siitä, että se suullinen historia, jonka olin aikonut tehdä, oli jäänyt tekemättä. Se, että sain lukea isoäitini elämästä hänen omin käsin kirjoittamansa kertomuksen, oli ehdottaman kallisarvoista ja vähensi sitä mielihäätä, jota olin tuntenut niin pitkään. Se oli vahvistus Herran lempeistä armoteoista ja todistus siitä, ettei

sukututkimuksessa ole kyse vain siitä, että etsimme tietoja esivanhemmista, joita emme tunteneet tässä elämässä. Suvun tutkiminen on myös sitä, että löydämme lisää tietoa niistä, joita rakastamme paljon ja joiden kanssa olemme viettäneet kallisarvoista aikaa täällä maan päällä.

Kun istuudun muiden sukulaisten kanssa kirjoittamaan heidän henkilöhistoriaansa ja he kysyvät minulta, miksi kukaan haluaisi tietää heistä, vakuutan heille, että heidän kertomuksensa on kertomisen arvoinen ja että heidän jälkeläisensä tulevat kiittämään heitä, aivan kuten minä kiitän mumminia hänen jättämästään korvaamattomasta kertomuksesta. ■
Reuben Wadsworth, Utah, USA

KUVITUS ALLEN GARNIS

TEMPPELI MAAPALLON TOISELLA PUOLELLA

Myöhempinä teinivuosinani liityin kirkkoon vastoin vanhempieni toiveita. Kun olin parissakymmenissä, aloin isäni kuoleman jälkeen tutkia sukuani. Pian sen jälkeen minusta tuli kiireinen vaimo ja äiti, joka kasvatti pieniä lapsia, ja sukututkimustyö jäi sivuun.

Koska minulla ei ollut yhtään sukulaisia kirkossa, halusin kovasti etsiä tietoja omista edesmenneistä sukulaisistani. Olen rakastanut sukuni tutkimista ja kaivannut aina sitä, että minulla olisi enemmän aikaa siihen.

Kun olin 33-vuotias, elämässäni tapahtui odottamaton käänne, kun

terveyteni alkoi heikentyä. Vaikka olin aiemmin pystynyt patikoimaan perheeni kanssa, nyt jo yhden korttelin kiertäminen kävi vaikeaksi. Kodin siivoaminen lauantaisin kahdessa tunnissa kävi mahdottomaksi, ja olin onnellinen jo siitäkin, jos jaksoin imuroida. Aiemmin minulla oli ollut suuri ystäväpiiri, mutta nyt ystäväni piiri kutistui, koska en enää pystynyt olemaan heidän tukenaan kuten aikaisemmin.

Tässä vaiheessa aloin jälleen ryhtyä tutkimaan sukuani. Tyttäreni alkoi tutkia sukua isänsä puolelta, ja yhdessä illassa hän oli löytänyt

yhtä paljon tietoja kuin itse olin löytänyt usean vuoden aikana. Täydensin useiden sukupolvien tiedot omassa sukulinjassani ja lähetin nimet temppeliin, jotta työ tulisi tehdyksi. Olin aina halunnut mennä temppeliin itse omien sukulaisieni puolesta, mutta terveyteni ja pitkä matka temppeliin tekivät sen mahdottomaksi.

Kun olin lähettänyt nimet, puhkesin kyyneliin. Minusta tuntui, että olin pettänyt sukulaiseini, koska en olisi paikan päällä heidän kanssaan sinä erityisenä päivänä, jolloin toimitukset tehtäisiin heidän puolestaan. Kun viikko myöhemmin kirjauduin familysearch.org-sivustolle tarkistamaan sukulaisteni temppelityön edistymistä, näin jotakin ihmeellistä. Sen lisäksi että työ oli tekeillä, niin työtä olivat tekemässä jäsenet Accran temppelissä Ghanassa! Olin hyvin yllättynyt nähdessäni, että jäsenet maapallon toisella puolella olivat tekemässä temppelityötä pienen sukuni puolesta. Puhkesin jälleen kyyneliin ajatellen uhrauksia, joita ne ihmiset Ghanassa tekivät, kun he matkustivat temppeliin minun sukuni hyväksi. Olen hyvin kiitollinen niistä Accran temppelipiirin jäsenistä Ghanassa, jotka tekivät sen, mihin itse en pystynyt: menivät temppeliin ja soivat temppelitoimitusten siunauksen minun suvulleni. ■

Robin Estabrooks, Virginia, USA

Tunsin innoitusta katsoa ullakolle, ja minut johdatettiin heti erään säkin luo, joka näytti siltä, että se oli menossa roskiin.

KUINKA SELVIYTYÄ AIKAISESTA KOTIINPALUUSTA

Jenny Rollins

Isäni oli työmatkalla toisella paikkakunnalla, joten kun lähetystyöstä palatessani nousin vaivalloisesti lentokoneesta, niin ainoastaan äitini oli minua vastassa. Hän halasi minua, ja me itkimme.

Minulle tehtiin mahdollisimman paljon tutkimuksia, mutta lääkärit eivät onnistuneet saamaan selville ongelmaa. Lähetysaarnaaajan nimikyltini pois ottaminen yhdeksän kuukautta ennakoitua aiemmin on ollut vaikein asia, minkä olen koskaan tehnyt. Tunsin itseni epäonnistuneeksi, koska en ollut suorittanut lähetystyötäni loppuun.

Tarkoitettu lähetysaarnaaajaksi

Lähetysaarnaaajaksi tuleminen oli aina ollut suunnitelmissani. Kun isoveljeni lähti lähetystyöhön, olin hyvästelemässä häntä itse tehty lähetysaarnaaajan nimikyltti rinnassani. Kun lähetysaarnaaajien ikärajan muutoksesta ilmoitettiin vuonna 2012, olin juuri täyttänyt 19 ja tiesin, että ilmoitus oli vastaus rukouksiini. Tanssahtelin ympäri huonetta, täytin hakupaperit samana päivänä, varasin

Lähetystyöstä aikaisin kotiin palaaminen – myös terveydellisistä syistä – voi olla musertava kokemus. Se oli sitä minulle. Mutta sen ei tarvitse olla askel taaksepäin, vaan voit tehdä siitä askeleen eteenpäin.

ajan lääkäriille ja hammaslääkäriille ja lähetin paperini viikon kuluessa. Kaksi viikkoa myöhemmin sain kutsun palvella Anaheimin lähetyskentällä Kaliforniassa, ja kaksi kuukautta myöhemmin ilmoittauduin lähetysaarnaaajien koulutuskeskukseen.

Saavuin lähetyskentälle vasta-alkajan intoa puhkuena, enkä halunnut suinkaan hidastaa tahtia. Kouluttajani ja minä kirjaimellisesti juoksimme joillekin opetuksille, koska olimme niin innostuneita opettamisesta. Minulle kokoaikaisena lähetysaarnaaajana

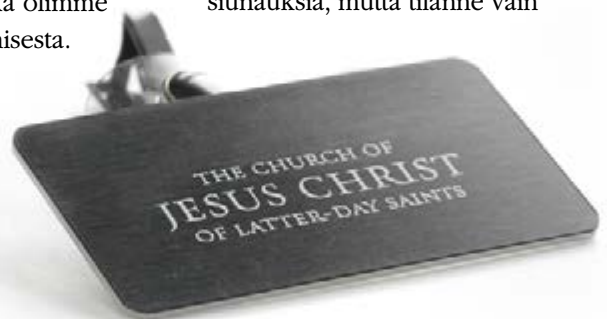
toimiminen oli maailman luonnollisin asia. Aika ajoin tuli hankalia ja vaikeita tilanteita, mutta minusta mikään ei ollut niin ihmeellistä kuin lähetysaarnaaajana palveleminen.

Kun olin ollut lähetystyössä suunnilleen kahdeksan kuukautta, toverilleni ja minulle annettiin polkupyörät, koska autoja ei ollut riittävästi. En ollut pyöräillyt pitkään aikaan enkä ollut täysin varma, miten pyöräillään hame päällä, mutta olin silti innoissani. Muutaman viikon kuluttua minulle kuitenkin ilmaantui ajoittaista

kipua kylkeeni. En välittänyt siitä vaan jatkoin työskentelyä.

Kipua alkoi esiintyä useammin ja se voimistui, kunnes eräänä iltana toverini täytyi viedä minut ensiapuun. Minulle tehtiin monia tutkimuksia, mutta lääkärit eivät löytäneet syytä kipuuni.

Seuraavina viikkoina rukoilin taivaallista Isääni, että Hän poistaisi kivun, ja sain useita pappeuden siunauksia, mutta tilanne vain

paheni. Tunsin kipua kaikissa mahdollisissa asennoissa, ja kipu oli jatkuvaa. Mutta päätin, että voisin tottua siihen, ja jatkoin työtä.

Eräänä päivänä lyhyhistyin tien reunaan enkä pystynyt enää liikkumaan. Minut vietiin sairaalaan, minulle tehtiin tutkimuksia, mutta vielääkään ei löytynyt mitään syytä. Yritin ottaa rennommin, ja istuimme toverini kanssa linja-autopysäkeillä ja opetimme ihmisiä heidän odottaessaan linja-autoaan. Istuin koko opetusten ajan ja purin kivusta huultani. Lopulta vaadin itseltäni liikaa ja päädyin jälleen sairaalaan. Käsitin, että jos jatkaisin lähetystyötäni, saattaisin tehdä pysyvää vahinkoa itseleni. Rukoiltuani paljon sain vastauksen, että minun pitäisi mennä kotiin selvittämään terveydelliset ongelmani.

Askel eteenpäin

Kun ymmärsin, että olin tullut kotiin pysyvästi, olin musertunut. Mutta yritin parhaani säilyttääkseni uskoni ja jatkaakseni pyhien kirjoitusten tutkimista. Perheeni suhtautui tilanteeseeni hyvin, mutta muut ihmiset ympärilläni eivät olleet varmoja, kuinka suhtautua siihen. He esittivät minulle jatkuvasti kysymyksiä, ja minun oli vaikea pitää tunteeni hallinnassa. Eräs mies kuitenkin soitti minulle yllättäen ja kertoi, että hänen poikansa oli kauan sitten palannut aikaisin kotiin lähetystyöstä. Hän sanoi minulle, että tämä koettelemus saattaisi tuhota uskoni ja onnellisuuteni ja että niin usein tapahtuikin

Kunhan pyrit kaikin voimin elämään vanhurskaasti, se on aina askel eteenpäin.

monille aikaisin palanneille lähetysaarnajille. "Sinun täytyy muistaa", hän sanoi, "että kunhan pyrit kaikin voimin elämään vanhurskaasti, niin tapahtuipa mitä tahansa, mihin et voi itse vaikuttaa, se on aina askel eteenpäin."

Siitä tuli elämänohjeeni, ja seuraavan vuoden turvauduin siihen tiiviisti. Kahdeksan kuukauden ajan pystyin tuskin kävelemään, mutta ihmiset tuomitsivat minut yhä, kun he saivat selville, että olin palannut aikaisin kotiin. He sanoivat, että on muita, joiden terveys on paljon huonompi mutta jotka ovat silti suorittaneet lähetystyöpalvelun loppuun. He eivät ymmärtäneet, miksi en pystynyt suorittamaan palvelua loppuun terveydellisistä vaikeuksista huolimatta. Tuntui tuskalliselta kuulla tällaista, kun olin rakastanut lähetystyötäni niin paljon, mutta uskoin, että taivaallisella Isällä oli tarkoitus koettelemukselleni ja että siitä tulisi askel eteenpäin.

Jatkoin jälleen opiskelua ja aloin seurustella. Huomasin edistyväni, mutta minusta tuntui, että suhtautuisin lähetystyöhöni aina hienoisella katkeruudella. Sitten eräs ystäväni muistutti minulle, että Vapahtajan sovitus voi parantaa kaiken kivun ja katkeruuden. Hänen avullaan voisin olla onnellinen ajatellessani lähetystyötäni.

Polvistuin ja rukoilin taivaallista Isääni. Kerroin Hänelle tuskastani ja pyrkimyksistäni kokea parantumisen ja saada lohtua. Kysyin, voisiko Hän ottaa pois sen katkeruuden, jota tunsin. Rukoukseni jälkeen Herra avasi silmäni näkemään lähetystyöni Hänen näkökulmastaan. Sekä palveluni että aikainen paluuni olivat osa Herran suunnitelmaa, joka tekisi minusta sellaisen kuin Hän halusi minun olevan. Näin ne ihmeet, joita Hän oli suonut kotiintuloni jälkeen. Tie on ollut vaikea, mutta nyt voin rauhallisin mielin muistella aikaista kotiinpaluutani tietoisena siitä, että Jumala haluaa minun parastani.

KOTIIN PALANNEILLE LÄHETYSSAARNAAJILLE: KUUSI TAPAA SELVIYTYÄ AIKAISESTA KOTIINPALUUSTA

Kotiinpaluu on vaikeaa, mutta kun ponnistelet, voit tehdä aikaisesta kotiinpaluustasi kunniakkaan ja hyödyllisen askeleen eteenpäin. Näistä asioista on ollut apua minulle:

Tule Kristuksen luokse. Olipa kotiintulosi syy mikä tahansa, Kristus voi auttaa sinua selvittämään sen. Hänen sovituksensa tarjoaa paitsi mahdollisuuden parannukseen myös lohdutusta, ymmärtämystä ja parantumista.

Muista, että se voi olla askel eteenpäin. Kunhan elät kelpoisena Hengen vaikutukselle ja teet parhaasi, niin näennäiset kompastuskivet voivat olla edistymisen astinlautoja.

Jatka pyhien kirjoitusten tutkimiseen liittyviä tottumuksia. Jumala puhuu Pyhän Hengen kautta, jonka vaikutuksesta pääsee osalliseksi muun muassa tutkimalla vilpittömästi pyhiä kirjoituksia ja noudattamalla niitä käytännössä. Saatat huomata, että Jumala on kirjoittanut kokonaisia lukuja vain tuomaan sinulle lohtua.

Pidä itsesi toimeliaana. Siirtymisen lähetyssaarnaajan säännellystä ja kiireisestä elämäntavasta joutilaisuuteen saattaa tarkoittaa sitä, että jää runsaasti aikaa itsensä säärittelemiseen sekä riittämättömyyden ja surullisuuden tunteisiin, mitä Saatana juuri haluaa.

Jumala haluaa, että teet ”innokkaasti työtä” hyvien asioiden puolesta (ks. OL 58:27), koska se auttaa sinua olemaan onnellinen.

Rukoile apua. Taivaallinen Isä odottaa voivansa suoda lohdun ja johdatuksen siunauksia. Sinun tarvitsee vain pyytää. Kaikista koettelemuksista selviytyminen edellyttää apua Herralta.

Usko ihmisten hyviin aikomuksiin. On helppoa löytää syytä loukkaantua niiden sanoista, jotka saattavat oikeasti välittää sinusta mutta eivät ehkä osaa suhtautua oikein tilanteeseesi. Keskity niihin, jotka haluavat sinun menestyvän, ja anna anteeksi niille, jotka tuomitsevat.

LÄHEISILLE: VIISI TAPAA AUTTAA AIKAISIN KOTIIN PALANNUTTA LÄHETYSSAARNAAJAA

Kun palasin kotiin, huomasin, etteivät ihmiset oikein tienneet, kuinka suhtautua minuun. Tässä muutamia vinkkejä, joita olisin toivonut ihmisten ymmärtävän:

Älä tuomitse. Henkilö, joka tulee kotiin aikaisin, on keskellä parantumista tai selvittelyprosessia, olipa kyse hänen kehostaan, mielestään, hengestään tai jopa perheestään. Ole ystävällinen sitä kohtaan, jolla on vaikeuksia ja joka vaivoin selviytyy.

Lakkaa kyselemästä. Vaikka on aidosti mukavaa, kun ihmiset välittävät, niin tunkeilevat kysymykset voivat olla vahingollisia. Vaikka sinulla olisikin ystävälliset aikeet, älä kuulustele aikaisin kotiin palannutta

lähetyssaarnaajaa. Osoita rakkautesi tukemalla muilla tavoin.

Auta häntä pysymään toimeliaana. On vaikea sopeutua lähetystyön järjestyksestä ja toiminnasta siihen, että kotona on enemmän vapaa-aikaa ja uusia valintoja tehtävänä. Auta häntä löytämään antoisaa, hauskaa ja tervehenkistä tekemistä.

Auta häntä saamaan omaa ilmoitusta. Se, päättääkö lähetyssaarnaaja palata lähetykentälle vai ei, on hänen ja taivaallisen Isän välinen asia. Kannusta häntä etsimään taivaallista neuvoa ja luota siihen, että hän saa oman vastauksensa.

Ole ystävä. Mitä todennäköisimmin tämä tulee olemaan yksi vaikeimmista koettelemuksista aikaisin kotiin palanneen lähetyssaarnaajan elämässä.

Moni epäilee vakavasti uskoaan. Se ei tarkoita sitä, ettei hän voisi olla onnellinen tai edistyä, mutta hän tarvitsee ystävän, joka on halukas rakastamaan häntä ilman ehtoja. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

Vahvana pysymistä Ranskassa

Mindy Anne Selu

kirkon lehdet

U seimmat ihmiset eivät saa mahdollisuutta helikopterilentäjän koulutukseen. Mutta kun Pierre O., 24, päätti värväytyä Ranskan armeijaan, hänelle tarjoutui juuri sellainen tilaisuus. Nyt Pierrellä on meneillään nelivuotisen koulutuksen toinen vuosi, ja hän tekee parhaansa elääkseen ympäristöstään huolimatta esimerkkinä uskovista.

Pierren asemapaikka on noin puolelentoista tunnin päässä Bordeaux'sta Lounais-Ranskassa, joten hän on kaukana ystävistään, perheestään ja kotikaupungistaan Rennersistä. Lähin seurakuntakeskus on tunnin matkan päässä, mikä tarkoittaa sitä, ettei hän pääse toimimaan paljoakaan jäsenten kanssa viikolla. ”Ei ole helppoa olla kirkon jäsen armeijassa”, Pierre sanoo, ”koska siellä on paljon kiusauksia, ja se on todella aivan täysin erilainen maailma. Armeijassa ihmistä ei arvostella niinkään sen pohjalta, mitä hän tekee, vaan sen pohjalta, kuka hän on.” Pierre haluaa lähipiirissään olevien näkevän, ettei hän juo alkoholia, ei tupakoi, katsele pornografiaa tai

huvittele sopimattomasti – tavanomaisia toimintoja armeijassa – sen vuoksi, kuka hän on: kirkon jäsen. Samalla kun hän pyrkii ansaitsemaan lähipiirinsä kunnioituksen, rukous ja pyhien kirjoitusten tutkiminen auttavat häntä pitämään todistuksensa vahvana.

”Pyrin siihen, etten mene nukkumaan, ennen kuin olen lukenut ensin pyhiä kirjoituksiani”, hän selittää, ”ja pyrin rukoilemaan aina kun mahdollista.”

”Pyhien kirjoitusten lukeminen ja rukoileminen ovat auttaneet minua paljon kaikkina kouluvuosinani tietämään, että Jumala on olemassa – ilman että olen todella ymmärtänyt muuta osaa evankeliumista”, Pierre selittää. ”Minä vain olen tiennyt, että Jumala on olemassa, ja se on auttanut minua pysymään oikealla tiellä.”

Pyhien kirjoitusten tutkimisen perusta on ollut Pierren tukena kaikin hänen kouluvuosinaan ja myös nyt hänen armeijakoulutuksensa aikana. Ennen armeijaan värväytymistä Pierre palveli lähetystyössä Montreallissa Quebecin provinssissa Kanadassa, missä hänen todistuksensa

Pierre, joka on kirkon jäsen ja palvelee Ranskan armeijassa, luottaa rukoukseen ja pyhien kirjoitusten tutkimiseen ollakseen esimerkkinä uskostaan.

ja ymmärryksensä evankeliumista lujittuivat.

”Pyhät kirjoitukset ovat yksi konkreettisimmista keinoista, millä taivaallinen Isä vastaa meille”, hän sanoo.

Päivittäisten rukousten ja pyhien kirjoitusten tutkimisen avulla Pierre pystyy paitsi saamaan innoitusta myös olemaan esimerkkinä muille armeijajäsenikönsä kuuluville. Vaikka Pierrellä ja hänen kurssikavereillaan ei ehkä olekaan paljon muuta yhteistä kuin kansallinen ylpeytensä, niin hän tietää, että noudattamalla pyhien kirjoitusten opetuksia hän voi uskonkäsitystensä ansiosta – ei niistä huolimatta – olla henkilö, jota he voivat kunnioittaa. ■

LISÄÄ PIERRESTÄ

Millaista ruoasta pidät?

Pidän breton galettista (vohvelimainen ruokalaji Länsi-Ranskasta). Pidän myös leivästä, juustosta, makkarasta ja pateesta.

Mitä sinä teet vapaa-aikanasi?

Vietän mielelläni aikaa ystäväni parissa. Toisinaan me vain menemme ulos syömään ja juttelemaan. Käyn mielelläni vaimoni kanssa shoppailemassa tai elokuvissa. Pidän myös lukemisesta ja urheilusta. Erityisesti pidän juoksesta ja uimisesta.

Millaista treffeillä käyminen on Ranskassa?

On hankalaa mennä treffeille tytön kanssa ihan vain ystävinä, ellei tyttö tiedä, miten Amerikassa mennään treffeille: mennään jonnekin yhdessä, jotta voidaan tutustua, ja vain ystäväystävyyden toinen toiseensa. Kirkon johtajat yrittävät järjestää paljon naimattomien aikuisten toimintoja, koska niiden ansiosta voimme tavata ihmisiä ja pitää yhden ison ryhmätreffin – juuri niin vaimoni ja minä tapasimme.

KIRKKO RANSKASSA

37 812 myöhempien aikojen pyhää
107 seurakuntaa
67 sukututkimuskeskusta
2 lähetyskenttää
1 temppeli (rakenteilla)

NUMEROTIETOA RANSKASTA

66 miljoonaa asukasta (arvio vuonna 2015)
40 000 château'ta (keskiajan linnaa, kartanoa, palatsia)
80 miljoonaa turistia käy vuosittain Ranskassa – matkailijoiden suosikkimaassa

Vanhin Ronald A. Rasband

kahdentoista
apostolin koorumista

KUINKA SAADA TEMPPELISIUNAUKSET

Temppeilit ovat Herran huoneita, joissa meidän Vapahtajamme opetukset vahvistetaan pyhissä toimituksissa kuten kasteissa kuolleiden puolesta ja avioliittoon vihkimisessä, jossa perhe yhdistetään koko iankaikkisuudeksi.

Suosittelen, että jokainen teistä ottaa temppelipalvelun yhdeksi tärkeäksi tavaksi – yksin ja perheen kanssa – kun mietitte sitä, mille osa-alueille itse kohdistatte kiinnostuksenne ja huomionne, kun laskette lujaa perustusta elämällemme. Tiedän, että monet teistä jo tekevätkin näin, ja siitä olemme teille hyvin kiitollisia.

Ensimmäinen presidenttikunta on esittänyt kaikille kirkon jäsenille kutsun, joka epäilemättä koskee teitä ja minua: ”Silloin kun aika ja olosuhteet sallivat, jäseniä kehoitetaan korvaamaan osa vapaa-ajan riennoistaan palvelemalla temppelissä.”

Miettikäämme myös niitä siunauksia, joita profeetat, näkijät ja ilmoituksensaajat ovat luvanneet, kun käymme temppelissä uskollisesti.

Presidentti Thomas S. Monson on antanut tämän lupauksen: **”Tulkaa temppeliin ja laskekaa kuormanne Herran eteen, niin te täytytte uudella hengellä ja luottamuksella tulevaisuuteen.**

Turvatkaa Herraan, ja jos teette niin, Hän tukee teitä ja hoivaa teitä ja johtaa teitä askel askeleelta sitä tietä pitkin, joka johtaa Jumalan selestiseen valtakuntaan.”¹

Toinen temppelipalvelun lohdullinen siunaus on se, että meille luvataan varjelusta ja rauhaa myrskyltä, joka on yllämme meidän aikanamme. Turvalisimpia paikkoja, mitä taivaallinen Isä on perustanut kansansa kokoontumista varten, ovat Herran temppelit.

Jokaisen temppelin julkisivussa lukee tämä lausuma: ”Herralle pyhitetty / Herran huone.” Minä todistan, että kaikki Herran temppelit ovat Hänen pyhäkköjään täällä maan päällä. Kutsun teitä kaikkia käymään temppelissä useammin, sikäli kuin olosuhteenne sallivat, ja tulemaan saamaan siunauksenne ja suojeluksenne, joita Jumalan profeetat ovat luvanneet teille. ■

KUINKA OLET SOVELTANUT TÄTÄ KÄYTÄNTÖÖN?

Se rauha, jota tunnen joka kerta, kun menen temppeliin, on lujittanut mieleeni sen, että temppeli on Herran huone. Koska perheeni työskentelee armeijan palveluksessa, olen käynyt useissa temppeleissä eri puolilla maailmaa, ja tunne niissä on ollut sama – tunne rauhasta, lohdusta ja Hengestä. Temppelin rauha on auttanut minua ymmärtämään täydellisemmin sen, mikä on tehtäväni tässä elämässä ja kuinka voin kehittää itseäni paremmaksi. Se on myös lisännyt kykyäni selviytyä jokapäiväisen elämän stressistä.

Genesee B., Utah, USA

Brigham Youngin yliopiston hartaustilaisuudessa 10. helmikuuta 2009 pidetystä puheesta. Koko puheen teksti englanniksi on osoitteessa speeches.byu.edu.

VIITE

1. Thomas S. Monson, lainattuna artikkelissa Dell Van Orden, ”San Diego Temple: 45th House of the Lord Dedicated in ’Season for Temple Building’”, *Church News*, 8. toukokuuta 1993, s. 12.

**Miksi Jumala antaa
meille ihastuksen
tunteita niin varhain
verrattuna siihen,
missä elämänvaiheessa
avioliiton
solmiminen on
sopivaa?**

Ihastuksen tunteet eivät tietenkään sinänsä ole pahoja vaan pohjimmiltaan palvelevat jumalallista tarkoitusta avioliitossa. Mutta miksi meillä on näitä tunteita niin monta vuotta ennen kuin voimme soveliaalla tavalla toimia niiden pohjalta?

No, tässä elämässä koetellaan kuuliaisuutta, ja siveyden laki on yksi tärkeimmistä laeista, mitä noudattaa. Koetus käy vaikeammaksi murrosiässä, kun hormonit (ja salliva kulttuuri) kehottavat meitä: ”Anna mennä vaan”, mutta Kristuksen valo ja Pyhä Henki (sekä pyhät kirjoitukset, profeetat, vanhemmat ja johtajat) sanovat meille: ”Odota vielä.” Kun otamme vaarin jälkimmäisestä viestistä, me todistamme kelvollisuutemme sekä osoitamme kypsyytemme ja moraalista kuria, joka on sitä, että ”harjoittaa tahdonvapautta jatkuvasti valitsemalla oikein, koska se on oikein, silloinkin kun se on vaikeaa” (D. Todd Christofferson, ”Moraalinen kuri”, *Liahona*, marraskuu 2009, s. 105–106).

Kuten hyvin monien elämän koetusten kohdalla, tämäkin antaa meidän todistaa olevamme kelvollisia suurempiin siunauksiin tulevaisuudessa – joihin kuuluu myös temppelisinetoiminen ajaksi ja koko iankaikkisuudeksi. ■

**Miksi ihmeitä ei tapahdu
nykyään kuten niitä tapahtui
Kristuksen aikaan?**

Vapahtajan suorittamat ihmeet olivat ”jumalallisia tekoja” ja olivat ”osa jumalallista opetusta” (Bible Dictionary, hakusana ”Miracles”). Parantamista ja muita ihmeitä tapahtuu kirkossa vielä nykyäänkin, vaikka ne eivät olekaan aina dramaattisia eikä niistä aina puhuta julkisesti, koska ne, jotka kokevat niitä, pitävät niitä pyhinä. Voisit panna merkille ihmeitä omassa elämässäsi tai perheesi jäsenten tai esivanhempiesi elämässä. Vaikka me saatammekin haluta ihmeitä, meidän tulee muistaa, että taivaallinen Isä vastaa omana aikanaan ja omalla tavallaan.

Ihmeet kuuluvat Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin. Ne ovat merkki siitä, että maan päällä on uskoa (ks. Et. 12:12), ja ne ovat Hengen lahja (ks. OL 46:21). ■

Vertaispainetta ja pistoa

Olin vihdoin päässyt juhliin kaikkien ystäväni kanssa, mutta kaikki joivat alkoholia.

HYVILLÄ YSTÄVILLÄ ON VAIKUTUSTA

"Olkaa tekemisissä
niiden kanssa, jotka
teidän laillanne teke-

vät suunnitelmia saavuttaakseen sitä,
millä on eniten merkitystä – iankaikki-
sia tavoitteita."

Presidentti Thomas S. Monson, "Päätökset
ratkaisevat kohtalon", Brigham Youngin yli-
opiston hartaustilaisuus, 6. marraskuuta 2005,
speeches.byu.edu.

Kiara Blanco

Kun olin 12-vuotias, jotkut uuden kouluni tytöistä kutsuivat minut syntymäpäiväjuhliin. Ne olivat näiden koulukaverieni parissa ensimmäiset juhlat, joihin minut kutsuttiin. Kun kysyin vanhemmiltani, voisinko mennä, he kielsivät, koska juhlat alkoivat liian myöhään.

Hieman myöhemmin sain toisen kutsun. Kysyin jälleen vanhemmiltani, mutta taas he kielsivät, jolloin minä suutuin. Enkö saisi ollenkaan pitää hauskaa?

Sitten yksi parhaista ystäväistäni suunnitteli juhlia. Minä olin yksi ensimmäisistä, joita hän kutsui. Juhlat alkaisivat aikaisemmin kuin muut. Tilaisuus olisi lähimmille ystäville ja pidettäisiin lähellä kotiani. Pyysin vanhemmiltani lupaa lähteä, ja he antoivat luvan! Olin innoissani.

Juhlapäivä koitti. Kun vanhempani veivät minut sinne autolla, he sanoivat hakevansa minut iltakymmeneltä. Kun pääsin juhlapaikalle, löysin ystäväni. Parinkymmenen minuutin kuluttua en ollut vielä näknyt syntymäpäiväsankaria.

Muutaman minuutin kuluttua luoksemme tuli eräs nuori mies ja kysyi: "Oletteko tuoneet rahat *pistoa* varten?" Hänen eleistään ymmärsin, että "pisto" oli olutta. Ystäväni suostuivat

rahanpyyntöön. Minulla ei ollut mukana yhtään rahaa, joten päätin mennä eräiden muiden tyttöjen luo sillä aikaa kun nämä toiset tytöt "hoitivat liikeasiansa".

Viimein syntymäpäiväsankari saapui – tunnin myöhässä. Onnitteletin häntä, ja juttellessamme paikalle ajoi iso kuorma-auto. Autosta tuli ulos viisi miestä, ja he ottivat autosta kaksi korillista olutta. Kaikki kerääntyivät ympärille ja alkoivat jaella olutta. Ystäväniikin menivät paikalle, ja jäin yksin katselemaan, kun nämä nuoret kahinoivat päästäkseen juomaan olutta.

Ystäväni tulivat takaisin luokseni ja tarjosivat olutta minullekin. "Ei kiitos", sanoin heille. He vaativat edelleen. Kieltäydyin uudelleen. Sydämeni alkoi jyskyttää lujaa, ja minusta tuntui oudolta – aivan kuin olisin jonkin jännityselokuvan päähenkilö ja jumissa jossakin syrjäisessä paikassa. Sitten kuulin auton äänitorven – siellä olivat vanhempani! Lähdin juhlista pikaisesti hyvästellen ja juoksin autolle.

Huohotin tullessani autoon. Aloin ajatella, miten painostavalta ilmapiiri oli tuntunut siellä, missä olin juuri ollut. Äiti kysyi, oliko minulla kaikki kunnossa. "Joo", vastasin, "mutta yksi asia yllätti minut."

"Mikä sinut yllätti?" isä kysyi.

"Kaikki ystäväni joivat, ja siinä minä vain odotin pelästyneenä, että jotakin hyvää tapahtuisi. Kuinka toivoinkaan, että te kumpikin tulisitte tänne, ja nyt olen tässä." Katsoin auton kelloa; se ei ollut vielä 22.00.

Äiti sanoi: "Sellaisia juhlat maailmassa ovat. Siitä syystä emme antaneet sinun mennä niihin aikaisempiin juhliin."

Kun sinä iltana rukoilin, kiitin taivaallista Isääni siitä, että vanhempani olivat tulleet etuajassa.

Me kirkon jäsenet olemme maailmassa, mutta me emme ole maailman kaltaisia. Olen oppinut, että jos olisin jatkanut sellaisiin juhliin osallistumista, olisin saattanut langeta rikkomaan viisauden sanaa tai jopa siveyden lakia. Monet tuttavistani ovat langenneet tähän – useimmat heistä eivät kuulu kirkkoon, mutta myös kirkon jäsenet voivat langeta näin, elleivät he pysy lujina.

Tunnen iloa siitä, että päätin olla juomatta. Luulin, että jälkikäteen minua pilkattaisiin, mutta ystäväni alkoivatkin kunnioittaa minua enemmän, koska he tuntevat mittapuuni. Sen jälkeen minua ei ole pelottanut kieltäytyä siitä, minkä tiedän vahingoittavan minua. ■

Kirjoittaja asuu Salttillossa Meksikossa.

TIEDE *JA*
TOTUUDEN
ETSINTÄMME

Sinun ei tarvitse olla huolissasi, jos evankeliumia koskevan ymmärryksesi ja sen välillä, mitä opit tieteen kautta, näyttää olevan ristiriita.

Alicia K. Stanton

Osaatko kuvitella, että menet pahan aknen vuoksi ihotautilääkärin luo ja hän ilmoittaa hoidoksi sen, että sinusta poistetaan vähän verta? Tämä saattaa kuulostaa sinusta järjettömältä, mutta se ei olisi ollut mitenkään epätodennäköinen keino pari vuosisataa sitten. Niihin aikoihin merkittävän verimäärän poistamista elimistöstä pidettiin vakiohoitona miltei mihin tahansa lääketieteelliseen vaivaan, kuten ruoansulatushäiriöihin, mielenvikaisuuteen tai jopa akneen. Kukaan ei kyseenalaistanut sitä. Miksi he olisivatkaan? Olihan veren poistamista eli kuppausta käytetty tuhansia vuosia monissa eri kulttuureissa.

Kukaan ei kyseenalaistanut tätä käytäntöä, ennen kuin lääkärit alkoivat suhtautua lääketieteeseen tieteellisestä näkökulmasta. Kun kuppausta alettiin viimein tutkia hie-
man tarkemmin, lääkärit eivät enää määränneet sitä kaikkiin vaan ainoastaan muutamiin tiettyihin vaivoihin.¹

Tämän historiallisen esimerkin pohjalta huomaamme, ettei se, että jokin uskomus on laajalti hyväksytty tai ollut vallalla pitkän aikaa, välttämättä tarkoita sitä, että se olisi totta. Ja huomaamme, että tiede voi olla suurenmoinen apuväline todellisen totuuden löytämisessä.

Myöhempien aikojen pyhille sillä on suuri merkitys. Sen lisäksi että totuuden tunteminen antaa meille paremman pohjan käytännön päätösten tekemiseen (”Ei, kiitos! En suostu tänään kupattavaksi.”), se myös lisää ymmärrystämme evankeliumista. Kuten presidentti Brigham Young (1801–1877) on opettanut: ”Ei ole olemassa muuta totuutta kuin se, mikä kuuluu evankeliumiin. – Jos löydätte jonkin totuuden taivaasta [tai] maan päältä –, se kuuluu meidän oppiimme.”²

Miksi ja kuinka

Kun puhumme siitä, kuinka tiede täydentää tuntemiamme totuuksia, meidän täytyy tietenkin olla varmoja siitä, millaista totuutta tiede pystyy paljastamaan – ja millaista se ei pysty. Yksi tapa tarkastella tätä on kysyä, millaisiin kysymyksiin tiede pystyy ja millaisiin se ei pysty vastaamaan.

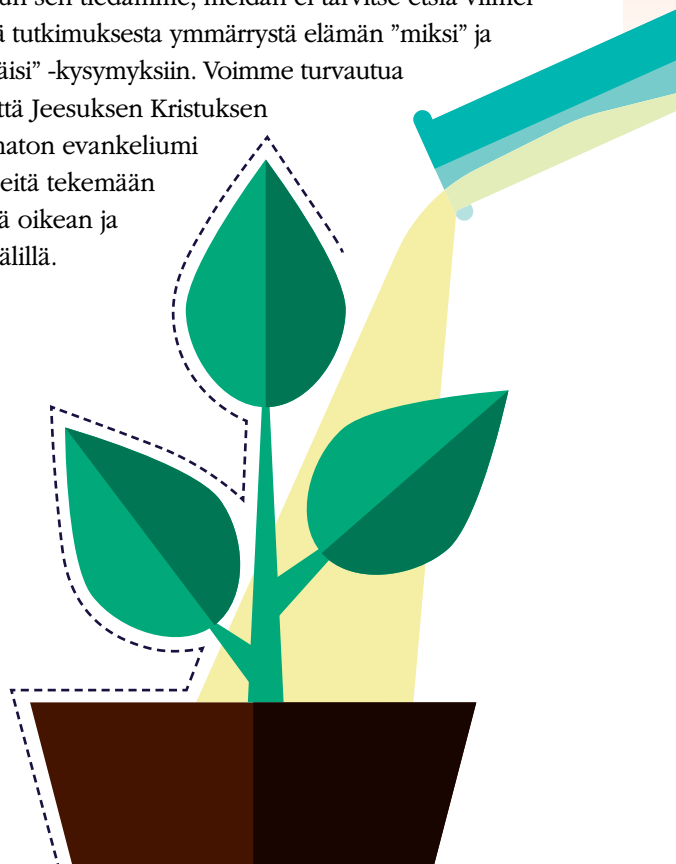
Sisar Ellen Mangrum, joka on tutkinut kemiantekniikkaa Rensselaerin polyteknisessä instituutissa New Yorkissa

Yhdysvalloissa, selittää asiaa näin: ”Tiede selittää, kuinka. Mutta se jättää selittämättä, miksi.” Hän lisää, että uskonto selittää, miksi, kuten miksi maailma on luotu ja miksi meidät on laitettu tänne.

Myös tunnettu fyysikko Albert Einstein uskoi, että uskonnolla ja tieteellä on erilaiset, toisiaan täydentävät tarkoitukset.

”Tiede voi vain vahvistaa sen, mitä on, mutta ei sitä, mitä pitäisi olla”, hän kirjoitti. “[Tieteen] toimintapiirin ulkopuolella kaikenlaiset arvovalinnat ovat edelleen välttämättömiä.”³

Mitä se merkitsee myöhempien aikojen pyhille? Ensiksikin me tiedämme, että tieteen antama ymmärrys muuttuu koko ajan. Tieteessä on kyse siitä, että yritetään löytää parempia keinoja ymmärtää, ”kuinka” maailma ympärillämme toimii. Kun sen tiedämme, meidän ei tarvitse etsiä viimeisimmästä tutkimuksesta ymmärrystä elämän ”miksi” ja ”mitä pitäisi” -kysymyksiin. Voimme turvautua siihen, että Jeesuksen Kristuksen muuttumaton evankeliumi auttaa meitä tekemään päätöksiä oikean ja väärän välillä.

Kaikki käy yksiin

Presidentti Russell M. Nelson, kahdentoista apostolin koorumin presidentti ja maineikas sydänkirurgi, on puhunut siitä, kuinka uskonto ja tiede käyvät yksiin.

”Tieteen ja uskonnon välillä ei ole mitään ristiriitaa”, hän on sanonut. ”Ristiriita syntyy vain joko tieteen tai uskonnon tai kummankin epätäydellisestä tuntemisesta. – Tulipa totuus sitten tieteellisestä laboratoriosta tai ilmoituksena Herralta, se on yhdenmukainen.”⁴

Niinpä jos sinulla on joskus ollut kysymyksiä siitä, kuinka maapallon ikä tai dinosaurukset tai evoluutio tai mikä tahansa muu, mitä olet oppinut luonnontieteiden oppitunneilla, käy yksiin evankeliumin kanssa, niin hienoa! Ne kaikki käyvät yksiin, mutta kysymyksiä on yhä paljon, koska meillä on yhä paljon opittavaa. Veli Brian Down, farmaseuttinen tutkija Quebecista Kanadasta, sanoo, että hän odottaa innolla sitä aikaa, jolloin meille ilmoitetaan kaikki (ks. OL 101:32–34).

Sillä välin ”meillä on rajallinen kyky ymmärtää kaikkia ympärillämme olevan maailman salaisuuksia tieteellisten ponnistelujen välityksellä”, hän sanoo. ”Samalla tavoin meillä on rajallinen ymmärrys Jumalan salaisuuksista ja Hänen suuresta suunnitelmastaan lapsiaan varten.”

Sinun ei siis tarvitse olla huolissasi, jos evankeliumia koskevan ymmärryksesi ja sen välillä, mitä opit tieteen kautta, on ristiriita. Todellisuudessa mikään, mitä tiede paljastaa, ei voi osoittaa uskoamme vääräksi.

Niinpä jos pidät tieteistä, opiskele kaikki mahdollinen siitä alasta, joka sinua kiinnostaa! Uskosi voi antaa sinulle jopa etulyöntiaseman. Veli Richard Gardner, biologian apulaisprofessori Etelä-Virginian yliopistossa, sanoo, että hänen uskonsa Jeesusuksen Kristuksen evankeliumiin on ollut hänelle suureksi avuksi.

”Toisinaan kun tutkimustyö kävi hankalaksi eikä mikään näyttänyt toimivan – tutkimustyö on usein sellaista – näkemys evankeliumin siunauksista auttoi minua selviytymään eteenpäin”, hän kertoo.

Myös veli Downista tuntuu, että hänen uskonsa on auttanut häntä hänen työssään tieteen parissa.

”Olen aina työskennellyt uskoen siihen, että kaikessa on loogisuutta ja järjestystä ja että jos tutkisin kysymystä kyllin pitkään ja ututterasti, taivaallinen Isä lopulta avaisi mieleni löytämään vastauksen”, hän sanoo.

Riemuitsemme tieteen löydöistä

Meidän uskomme Kristukseen ja Hänen evankeliumiinsa voi myös auttaa meitä pysymään nöyrinä ja avaamaan mielemme sille totuudelle, jota etsimme, olipa se tieteellistä tai hengellistä.

”Tieteessä on paljon sellaista, mitä emme tiedä, ja Jumalassa on paljon sellaista, mitä Hän ei ole vielä ilmoittanut”, professori Gardner sanoo. ”On siis tärkeää säilyttää avoin mieli sitä mukaa kuin saamme lisää tietoa, eikä huolestua sillä välin.”

Esimerkiksi jotkut uskovat Jumalaan pelkästään siitä syystä, etteivät näe mitään muuta selitystä havainnoilleen maailmasta. Tätä nimitetään ”aukkokohtien Jumalaan” uskomiseksi, ja se voi saada ihmiset pelkäämään tieteen tekemiä löytöjä. Professori Gardner antaa esimerkin:

”Jotkut ihmiset uskovat Jumalaan, koska fossiileja koskevassa todistusaineistossa on aukkoja (mikä tarkoittaa, ettei evoluutio osaa selittää, kuinka olemme joutuneet tänne). Mutta mitä tapahtuu uskollemme, kun nämä aukkokohdat saadaan täytettyä löytämällä uusia fossiileja? Meillä tulee olla pikemminkin varma todistus Jumalasta Pyhän Hengen kautta, ja silloin voimme riemuista kaikista tieteen tekemistä löydöistä sen sijaan että huolestuisimme niistä.”

Kun suhtaudumme näin, me muistamme, että niin tiede kuin uskokin voivat auttaa meitä totuuden etsinnässämme ja että viime kädessä kaikki totuus tulee samasta lähteestä: Jumalalta.

”Jumala voi ilmoittaa mitä tahansa Hän haluaakin, mukaan lukien kaikki tieteeseen liittyvät tosiasiat”, professori Gardner sanoo. ”Ja Hän ehdottomasti onkin innoittanut tieteilijöitä, keksijöitä ja insinöörejä – mutta Hän ei pelkästään anna heille kaikkia vastauksia. Hän haluaa heidän – ja

meidän – käyttävän aivojamme, joten Hän antaa meidän perehtyä tieteseen, ja Hänen ilmoituksensa kirkolle puolestaan kertovat siitä, kuinka järjestää kirkko, sekä varsinkin siitä, kuinka me voimme tulla Kristuksen luokse ja pelastua.

Hänen henkilökohtaiset ilmoituksensa meille voivat koskea mitä tahansa aihetta, mutta ne kertovat meille varsinkin siitä, että Hän elää ja rakastaa meitä, että Kristus on pannut täytäntöön pelastussuunnitelman, että meillä on elävä profeetta tänä päivänä, että me voimme noudattaa Jumalan suunnitelmaa ja että sen noudattaminen todellakin kannattaa.” ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

VIITTEET

1. Ks. esim. K. Codell Carter ja Barbara R. Carter, *Childbed Fever: A Scientific Biography of Ignaz Semmelweis*, 1994.
2. *Kirkon presidenttien opetuksia: Brigham Young*, 1997, s. 16.
3. Albert Einstein, artikkelissa ”Science and Religion”, julkaisussa Ken Wilber, *Quantum Questions: Mystical Writings of the World's Greatest Physicists*, 1984.
4. Russell M. Nelson, artikkelissa Marianne Holman Prescott, ”Church Leaders Gather at BYU's Life Sciences Building for Dedication”, *Church News*, 17. huhtikuuta 2015, lds.org.

KYSYMYS JA VASTAUS,

**VASTAAJANA TRI
RICHARD GARDNER,**
molekyyl- ja solubiologi

Kuinka kiinnostuit tieteestä?

Isäni, joka on kasvitieteilijä, sai minut kiinnostumaan tieteistä. Varttuessani minulla oli tapana leikkiä hänen mikroskoopeillaan ja muilla laboratoriotyövälineillään sekä kuulla hänen puhuvan kasveista ja sienistä. Ja hänen isänsä, joka oli geenitutkija, antoi minulle hedelmäkärpäsiä, kun olin noin yhdeksänvuotias. Otin lukiossa kaikki mahdolliset luonnontieteiden kurssit, ja erityisesti pidin tehtävästä valmistaa hyönteiskokeelma. Päätin hyvin nuorena hankkia tohtorintutkimuksen luonnontieteissä, koska haluan tietää, kuinka asiat toimivat, ja rakastan oppimista.

Kuinka tieteelliset pyrkimyksesi ovat vahvistaneet uskoasi?

Mitä enemmän olen oppinut siitä, miten monimutkainen on yksittäisen solun sisältö, sitä enemmän ihmeissäni olen. Minulla on kaksi isoa julistetta, joissa on esitetty graafisesti ja pienellä tekstillä suurin osa tavallisen solun sisäisistä kemiallisista reaktioista, jotka kaikki ovat tarkasti ohjailtuja. Näytin niitä kerran eräälle pappesusluokalle, jota opetin. Muistutin heitä *Kristus*-patsaasta temppeliumuokalla ja kirkkomme muissa vierailukeskuksissa. Patsaan takana on maalaus maailmankaikkeudesta, ja luonnollinen päätelmä on tämä: ”Tässä on kaiken tämän Luoja!” Mutta ehdotin, että laitetaankin patsaan taakse nämä julisteet. Ne eivät ole yhtä kauniita kuin tämä maalaus maailmankaikkeudesta, mutta Hän on luonut myös tämän solukemian ja ymmärtää siitä kaiken yksityiskohtaisesti!

Kuinka uskosi on auttanut sinua tieteellisissä pyrkimyksissäsi?

Kun tein tutkimustyötä ja nykyään kun pääasiassa opetan luonnontieteitä, uskoni on minulle tärkeä, koska ilman sitä minulla ei voi olla kokonaiskuvaa. Jos oppisin, kuinka solut toimivat, mutta en oppisi, miksi ne tai me olemme tämän maan päällä, en olisi tyytyväinen.

Vanhin Hugo E. Martinez

seitsemänkymmenen koorumista

VALMISTAUDU JÄTTEE

Valmistautuminen ja Herran työn tekeminen muuttaa elämäsi.

Olin kuusi vuotta seminaarinopettaja. Kokoonnuimme joka aamu kello 6.00 kotini Puerto Ricossa. Oppiaiheiden valmistaminen vaati paljon työtä joka päivä maanantaista perjantaihin. Mutta nautin siitä, ja se auttoi minua oppimaan rakastamaan kirkon nuoria entistä enemmän.

TULE TUNTIEN HALUA OPIA

Huomasin, että suuri osa siitä, mitä oppilaat saivat seminaarista, riippui heidän valmistautumisestaan. Joten jos haluat saada paljon seminaarioppiaiheesta, kehoitan sinua opiskelemaan oppiaiheen etukäteen ja todella pohdiskelemaan. Tule oppitunnille janoten tietoa. Tule pienen lapsen tavoin, haluten aina saada opetusta. Valmistaudu osallistumaan, jotta voitte opettaa toinen toistanne. Ja tuo mukana kysymyksiä. Toinen nuori, luettu pyhien kirjoitusten kohta tai kenties opettajan esittämä kommentti saattaa vastata kysymykseesi.

Paras opetus millä tahansa oppitunnilla tai kirkon kokouksessa tulee,

kun olet valmistautunut ja vastaanotat hengellistä innoitusta, joka tulee ajatuksina. Kirjoita ne muistiin ja sitten toimi niiden mukaisesti. Etsi niiden ajatusten pohjalta lisää pyhien kirjoitusten kohtia, yleiskonferenssipuheita tai artikkeleita kirkon lehdistä. Pohdi niitä mielessäsi ja sydämessäsi ja ole valmis palvelemaan, koska kun sinulla on nämä totuudet sisimmässäsi, Herra käyttää sinua muiden auttamiseen.

Myöhemmin kun palvelin lähetysjohtajana vaimoni kanssa, oivalsin, että seminaari on suurenmoista valmistautumista lähetystyöpalveluun. Vuosien varrella olen nähnyt evankeliumin suurenmoisen voiman siunaavan niitä, jotka ovat olleet uskollisia seminaarioppilaita. He ovat soveltaneet niillä

VALMISTAUDU OSALLISTUMAAN

oppitunneilla opettuja periaatteita merkittäviin haasteisiin elämässään ja ovat selviytyneet niistä haasteista, jopa palanneet kirkkoon oltuaan jonkin aikaa vähemmän aktiivisia.

Sinä olet Herralle hyvin tärkeä. Sinä todellakin olet. Nuorten tehtävänä on valmistautua lähetystyöhön ja sitten tehdä lähetystyötä. Sinun täytyy ymmärtää, että kun jatkat lähetystyön tekemistä ja kun jatkat valmistautumista, tämä motivoi ja opastaa sinua kehittyessäsi edelleen Herran lähetysssaarnaajana. Et tarvitse lähetystyön tekemiseen lähetysssaarnaajan nimikylttiä, koska Jeesusen Kristuksen nimi on kirjoitettuna sydämeesi tekemiesi liittojen tähden.

SINÄ VOIT TEHDÄ TÄTÄ TYÖTÄ

Sama pätee sukututkimus- ja tempelityöhön. Esimerkiksi Kari-bian vyöhykkeellä, missä palvelen, niissä vaarinoissa, joissa nuoria käytetään sukututkimusneuvojina, on korkeampi prosentti jäseniä, jotka etsivät nimiä tempelityötä varten ja tekevät tempelityötä. Yhdessä vaarinessa on 20 nuorta, jotka on kutsuttu sukututkimusneuvojiksi vuosi ennen kuin he ovat kyllin vanhoja lähetystyöhön. Kun he käyvät jäsenten luona

näiden kodeissa näyttämässä, kuinka tutkitaan sukua, he puhuvat samalla ihmisille ja kertovat sukututkimus- ja temppelityöstä. Se on lähetystyötä!

Toivon, että kun he palvelevat lähetystyössä, he ovat jo tuntenee Hengen voimallisella tavalla – toivotavasti kotonaan, mutta ellei siellä,

SE SIUNAA ELÄMÄÄSI
JA MUUTTAA SEN

niin varmasti lähetystyötä sekä sukututkimus- ja temppelityötä tehdessään. Kun he sitten saapuvat lähetysseurakuntien koulutuskeskukseen, toivon, ettei kukaan sano minulle: ”Olen tuntenut Hengen voimakkaammin täällä kuin koskaan aiemmin elämässäni.” Heidän olisi pitänyt tuntea Hänen vaikutuksensa voimakkaana jo ennen sitä.

Herra rakastaa sinua. Hänen näkemyksensä on, että sinä teet sukututkimus- ja temppelityötä sekä lähetystyötä. Sinulla on tarvittavat taidot ja tieto. Kun valmistaudut hyvin, voit tehdä tätä työtä. Se siunaa elämäsi ja muuttaa sen. ■

VAPAHTAJAN MUISTAMINEN

Eric B. Murdock

kirkon lehdet

Joka viikko, kun menemme kirkkoon, meitä siunataan mahdollisuudella nauttia sakramentti. Itse asiassa se on yksi tärkeimmistä syistä, miksi menemme kirkkoon sunnuntaisin. Mutta tiedätkö, miksi sakramentti on niin tärkeä? On yksi asia, jonka lupaamme tehdä, ja tämä tekee sakramentista yhden tärkeimmistä ja pyhimmistä toimituksista kirkossa: muistaa Jeesus Kristus.

Ajattelepa sitä: Vapahtajan muistaminen on keskeinen osa sakramenttirukouksia. Niissä me lupaamme, että muistamme Hänet aina

(ks. OL 20:77, 79), ei vain sunnuntaisin vaan *aina*. Kun me muistamme Vapahtajan aina, meidän elämämme kuvastaa Hänen mittapuitaan ja opetuksiaan ja me saamme voimaa ja tukea elämäämme.

Kuinka muistaminen auttoi erästä nuorta miestä

Esimerkiksi kun Jumalan enkeli kutsui Alma nuorempaa parannukseen, Alma kaatui maahan eikä pystynyt puhumaan tai liikumaan muutamaa päivää. Tänä aikana hänen syntiensä muisto piinasi häntä, mutta sitten hän muisti kuulleensa isänsä ”profetoivan – erään Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, tulemisesta sovittamaan maailman synnit”. Sitten hän sanoi: ”Nyt, kun mieleni takerui tähän ajatukseen, huusin sydämessäni: Oi Jeesus, sinä Jumalan Poika, armahda minua, joka olen katkeruuden sapessa ja kuoleman ikuisten kahleiden kietomana. Ja nyt, katso, kun tätä ajattelin, en enää voinut muistaa tuskiani.” (Alma 36:17–19.)

Pelkkä ajatus Kristuksesta sai Alman rukoukseen armaan, mikä nosti pois hänen syyllisyytensä, lievitti hänen tuskaansa ja auttoi häntä tekemään parannuksen. Alman tavoine me voimme antaa elämämme Kristukselle ja kokea sitä iloa, joka tulee evankeliumin mukaisesta elämästä. Kaikki alkaa päätöksestämme muistaa Jeesus Kristus ja Hänen sovituksensa voima.

Meille annetaan suurenmoisia siunauksia, kun muistamme Jeesuksen Kristuksen nauttimalla sakramentin.

KUVITUS KEVIN KEELE

TÄSSÄ ON VIISI MUUTA SIUNAUSTA, JOTKA TULEVAT, KUN PIDÄMME LUPAUKSEMME MUISTAA VAPAHTAJAN AINA.

1. Hänen Henkensä on meidän kanssamme

Kun sunnuntaisin nautit sakramentin, sinua muistutetaan lupauksesta, jonka mukaan jos muistat Kristuksen, pidät Hänen käskynsä ja otat Hänen nimensä päällesi, niin Hänen Henkensä voi aina olla sinun kanssasi. Maailmassa, joka on täynnä haasteita, on helppoa tulla johdetuksi harhaan. Mutta jos kanssasi on Pyhä Henki, niin "Pyhän Hengen voimalla [sinä voit] tietää totuuden kaikesta" (Moroni 10:5). Herran Henki voi olla oppaanasi ja siunata sinua johdatuksella, ohjeilla ja varjeluksella.

2. Hän voi antaa meille voimaa vastustaa kiusauksia

Paras ja varmin puolustuksemme kiusauksia vastaan on meidän uskomme Jeesukseen Kristukseen (ks. Alma 37:33). Kun kohdistamme mieleemme Kristukseen, me voimme tunnistaa Saatanan valheet ja havaita hänen yrityksensä pettää meitä. Koska Jeesus kohdasi kiusauksia mutta ei koskaan antanut niille myöten, me voimme turvautua Häneen, kun kohtaamme kiusauksia. Nefi opetti, että ne, jotka pitäisivät kiinni Jumalan sanasta, eivät koskaan hukkuisi, "eivätkä vastustajan kiusaukset ja palavat nuolet voisi voittaa" heitä (ks. 1. Nefi 15:24). Kun muistamme Vapahtajan ja Hänen opetusensa, Hän voi nostaa meitä ja vahvistaa meitä kiusauksia vastaan.

3. Hänen esimerkkinsä opastaa meitä

Jeesus ei ainoastaan kerro meille, mistä löytää iankaikkisen elämän; Hän näyttää tietä. Hän sanoi: "Minä olen tie, totuus ja elämä" (Joh. 14:6). Kristus on täydellinen esimerkkinne. Kuolevaisuudessa suorittamansa palvelutyön aikana Jeesus opetti rakautta, sävyisyyttä, nöyryyttä ja myötätuntoa sekä oli esimerkki niistä. Hän käytti aikansa muiden opettamiseen, palvelemiseen ja rakastamiseen.

LISÄÄ TIETOA SAKRAMENTISTA

Voit saada lisää opetusta Vapahtajasta ja sakramentista lukemalla nämä:

- *Jeffrey R. Holland, "Tehkää tämä minun muistokseni", Valkeus, tammikuu 1996, s. 67–69.*
- *Cheryl A. Esplin, "Sakramentti – sielun uudistuminen", Liahona, marraskuu 2014, s. 12–14.*

Kaikessa, mitä Hän teki, Hän oli kuuliainen Isänsä tahdolle (ks. Joh. 5:30). Vapahtaja on antanut kaikessa mallin siitä, kuinka meidän tulee elää, ja Hän kehottaa meitä kaikkia noudattamaan esimerkkiään.

Jos joskus huomaat, ettet tiedä, mihin mennä tai mitä tehdä, muista Vapahtaja. Hän on sanonut: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo." (Joh. 8:12.)

4. Hän voi auttaa meitä palvelemaan muita

Jeesus asetti muiden tarpeet aina omien tarpeidensa edelle. Hän "kulki ympäri maata, teki hyvää" (Ap. t. 10:38). Hän paransi sairaita ja auttoi lähipiirissään olevia. Kun muistamme Jeesuksen, me muistamme ne epäitsekkään palvelun teot, jotka luonnehtivat Hänen elämäänsä. Muistamme myös, että Hän on pyytänyt meitä palvelemaan Häntä palvelemalla muita. "Kun olette lähimmäistenne palveluksessa, olette pelkästään Jumalanne palveluksessa" (Moosia 2:17).

Herra avaa silmäsi näkemään ne, joita on ympärilläsi ja jotka voisivat tarvita apuasi. Saat johdatusta myös siihen, kuinka voit parhaiten palvella heitä. Elämäsi on onnellisempaa ja tuottaa enemmän tyydytystä, kun teet pieniä ja yksinkertaisia palveluksia. Muiden palveleminen antaa elämäsi rauhan ja ilon tunteen.

5. Voimme tehdä parannuksen

Meistä kukaan ei pysty pitämään käskyjä täysin, vaikka yritämmekin vilpittömästi, mutta Jeesuksen Kristuksen elämän ja palvelutyön ansiosta on olemassa tie takaisin.

Jeesuksen Kristuksen muistaminen muistuttaa meitä parannuksen lahjasta, jota tarjotaan Hänen sovituksensa kautta. Jeesus kutsuu meitä kaikkia tekemään parannuksen, ja me koemme iloa, kun käännymme pois synnistä ja käännymme Hänen puoleensa. Kun meillä on vilpiton halu muuttua ja pitää käskyt, Herra lupaa: "Se, joka on tehnyt parannuksen synneistään, se saa anteeksi, enkä minä, Herra, muista niitä enää" (OL 58:42).

Kun nautit sakramentin, sitoudut muistamaan Vapahtajan aina. Mitä enemmän pidät Kristuksen ajatuksissasi, sitä paremmin Hänestä tulee elämäsi keskipiste ja sitä enemmän Hän johdattaa ja ohjaa sinua saavuttamaan kaiken, mikä sinulle on mahdollista. Se, että muistat Vapahtajan aina, on oleva aina siunauksena elämässäsi. ■

LEPOPÄIVÄNI PELASTAMINEN

Mackenzie Brown

Olin myöhässä! Vetäisin ylleni kauniin mekon, nappasin hiuslenkin, ajoin kirkkoon, pysäköin auton ja kiiruhdin sisään. Huh! Ehdin istumaan korokkeelle juuri sillä hetkellä, kun piispa nousi aloittamaan sakramenttikokouksen.

Minulla oli sinä sunnuntaina puhe, joten kävin pikaisesti läpi muistiinpanoni varmistaen, etten ollut unohtanut mitään. Aivan hetkessä sakramenttikokous näytti olevan ohi, ja olin menossa pyhäkouluun. Jälleen kerran onnistunut sakramenttikokemus!

Vai oliko se?

Seuraavalla viikolla aloin miettiä. Tuli jälleen sunnuntai, ja kun istuin sakramenttikokouksessa miettimässä,

mitä sakramentti merkitsi minulle, oivalsin yhtäkkiä erään asian: sitoudun uudelleen joka viikko muistamaan aina Jeesuksen Kristuksen, mutta kuinka vakavasti teen sen?

Halusin muuttua, joten päätin laatia viikoittaisen suunnitelman.

- Viikon aikana käyttäisin aikaa siihen, että mietin käytöstäni ja pyydän anteeksi syntejäni. Huolehtisin myös siitä, että menen kirkkoon ajoissa, jotta voin kuunnella alkumusiikkia ja tuntea Hengen.
- Sakramentin aikana muistaisin Jeesusta Kristusta ja Hänen sovitystään. Tarkastelisin rukoillen sitä, mitä tein oikein ja mitä tein väärin. Kysyisin itseltäni: "Herra,

mitä minulta vielä puuttuu?"

(Ks. Matt. 19:20.)

- Joka päivä viikon varrella rukoilisin apua kehittyäkseni ja muistaakseni Kristuksen.

Kun olen noudattanut suunnitelmaani, olen todella oppinut rakastamaan sakramenttia! On ollut ihanaa rukoilla taivaallista Isää ja puhua Hänen kanssaan elämästäni. Riippumatta siitä, kuinka olen käyttäytynyt menneellä viikolla, olen aina ollut kiitollinen Jeesuksen Kristuksen sovityksestä ja Hänen antamastaan mahdollisuudesta muuttua ja tulla paremmaksi. Nyt olen oppinut, ettei sakramentti ole vain sunnuntaita varten; se on *jokaista* päivää varten.

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

PUOLITTAIN PAIKALLA?

"Ajatteletko syvällisesti Vapahtajaa ja Hänen sovitusuhriaan puolestasi, kun sinua pyydetään valmistamaan, siunaamaan tai jakamaan sakramentti tai kun nautit sakramentin?"

Vanhin M. Russell Ballard kahdentoista apostolin koorumista
("Suurenmoisien nuorten aikuisten sukupolvi",
Liahona, toukokuu 2015, s. 68)

Opin olemaan VALONA MAAILMALLE

Victor de Jesus Cruz Vargas

Synnyin Dominikaanisessa tasavallassa ja kasvin kirkon piirissä. Varttuessani ympärilläni oli hyviä johtajia, jotka yrittivät auttaa minua kulkemaan oikeaa tietä. Haaveilin siitä, että palvelisin lähetystyössä ja auttaisin ihmisiä.

Koska isä muutti Yhdysvaltoihin yrittäessään löytää meille paremman elämän, äiti kasvatti siskojani ja minua yksin. Toisinaan tunsin oloni yksinäiseksi, mutta en koskaan ollut yksin, koska saatoin aina puhua kirkon johtajien kanssa mistä tahansa vaikeuksista elämässäni.

Kun muutimme Yhdysvaltoihin, minulle alkoi tulla isoja koettelemuksia. Kävimme pienen seurakunnan kokouksissa, ja minulla oli hyviä johtajia, jotka halusivat auttaa minua, mutta koulukaverini yrittivät vetää minua pois evankeliumin tieltä. Valitettavasti aloin puhua äidille epäystävällisesti ja kuuntelin harvoin hänen neuvojaan.

Kävin kirkossa joka sunnuntai, mutta oikeastaan minua ei olisi haluttanut, enkä tiennyt, halusinko enää lähteä lähetystyöhön.

Eräänä aamuna avasin Mormonin kirjan, ja se avautui juuri siltä sivulta, jossa on lempikohdani pyhissä kirjoituksissa, 3. Nefi 12:14–16:

”Totisesti, totisesti minä sanon teille: Minä panen teidät tämän kansan valoksi. Ei ylhäällä vuorella oleva kaupunki voi olla kätöksä.

Katso, sytytetäänkö kyntilä ja pannaan vakan alle? Ei, vaan kynttilänjalkaan, ja se antaa valoa kaikille huoneessa oleville;

niin loistakoon siis teidän valonne tämän kansan edessä, että se näkisi teidän hyvät tekonne ja ylistäisi Isääne, joka on taivaassa.”

Tämän lukeminen teki minut hyvin iloiseksi, koska se auttoi minua muistamaan, mitä olin oppinut seminaarissa ja kuinka ihmeellinen meidän Isämme suunnitelma on. Niinpä päätin yrittää olla valona maailmalle.

Kutsuin kirkkoon kaksi serkkuani. Toinen oli vähemmän aktiivinen, ja hänestä tuli aktiivinen. Toinen ei ollut jäsen, ja minä sain kastaa hänet.

Vuosi myöhemmin sain lähetystyökutsun palvella Kaliforniassa Yhdysvalloissa. Kun palvelin, näin ilman epäilyksiä, että tämä on Jeesuksen Kristuksen tosi evankeliumi. Kun autoin ihmisiä, todistukseni kasvoi entisestään, ja joka kerta kun luin pyhiä kirjoituksiani, toistin aina sen kohdan Kolmannesta Nefistä, jossa käsketään olemaan valona maailmalle. ■

Kirjoittaja asuu Dominikaanisessa tasavallassa.

Olitpa kuka tahansa

Linda Davies

Perustuu tositahtumaan

"Voi ei", Andi ajatteli. "Mitä tapahtuu, kun minua ei ole sinetöity perheeseeni?"

kun heidät on sinetöity temppelissä", Allison lisäsi.

"Mutta ei minun perheeni", Andi mietti. "Äitiä ja isää ei ole sinetöity temppelissä!" Yhtäkkiä hänen kasvojaan alkoi kuumottaa ja kyyneleet alkoivat kirveltää hänen silmiään.

"Onko kaikki kunnossa, Andi?" sisar Long kysyi.

"On", Andi nyyhkäisi yrittäen pidätellä kyyneliään. Mutta hän tunsu, miten hänen sydämensä jyskytti oppitunnin koko loppuosan ajan.

"Oon lapsi Jumalan ja saavuin päälle maan" (Lasten laulukirja, s. 2).

"Kaikki kunnossa", Andi ajatteli, kun hän katsoi nopeasti peiliin. Hänellä oli yllään punainen lempimekkonsa. Sunnuntaisin hän halusi aina näyttää mahdollisimman hyvältä. Hän kiiruhti aamupalalle.

Andi oli juuri syömässä viimeistä paahtoleipäpalaansa, kun Reederin perhe toittotti autontorvea pihatiellä. "Hei sitten, äiti! Hei sitten, isä!" Andi sanoi, antoi heille suukon ja juoksi ulos ovesta.

Vaikka äiti ja isä eivät olleet kirkon jäseniä, he kannustivat Andia menemään kirkkoon joka viikko. Reederin perhe oli antanut hänelle kyydin miltei joka sunnuntai sen jälkeen kun hänet oli kastettu ja konfirmoitu. Andi piti siitä, miten he aina saivat hänet tuntemaan olonsa tervetulleeksi ja rakastetuksi.

Sakramenttikokouksen jälkeen oli Alkeisyhdistyksen aika. Andista oli mukavaa olla veli ja sisar Longin Uskollisten luokassa. He olivat ystävällisiä, ja heidän oppiaiheensa olivat aina parhaita.

"Tänään puhumme temppelistä", sisar Long sanoi. "Mitä tiedämme temppelistä?"

Andi tiesi yhden vastauksen: "Me voimme mennä temppelissä kasteille." Hän oli innoissaan siitä, koska joka vuosi heidän seurakuntansa nuoret naiset menivät temppelimatalle ja kasteille kuolleiden puolesta. Pian Andikin voisi mennä!

"Hienoa, Andi. Mitä muuta tiedämme?"

"Temppelissä voi solmia avioliiton", sanoi Andin ystävä Allison.

"Oikein hyvä", sisar Long sanoi. "Mitä muuta?"

"Perhe voi olla yhdessä ikuisesti,

Kun oppitunti oli loppunut, sisar Long istuutui Andin viereen ja kietoi käsivarren tämän harteille. ”Mikä hätänä?” hän kysyi.

”Minä en voi olla äitini ja isäni kanssa ikuisesti”, Andi sanoi. ”Heitä ei ole vihitty temppelissä. Kenelle minä kuulun kuoleman jälkeen? Rakastaako taivaallinen Isä minua silti, vaikka vanhempani eivät olekaan jäseniä?”

Sisar Long katsoi Andia suoraan silmiin. ”Olitpa kuka tahansa ja olipa perheesi ollut temppelissä tai ei,

niin sinä kuulut silti taivaallisen Isän perheeseen. *Sinä* voit pysyä lähellä Häntä ja olla esimerkkinä muille. Hän rakastaa, johdattaa ja suojelee sinua aina, kaikesta huolimatta. Hän haluaa siunata sinua ja perhettäsi. Sinä olet Jumalan lapsi, Andi.”

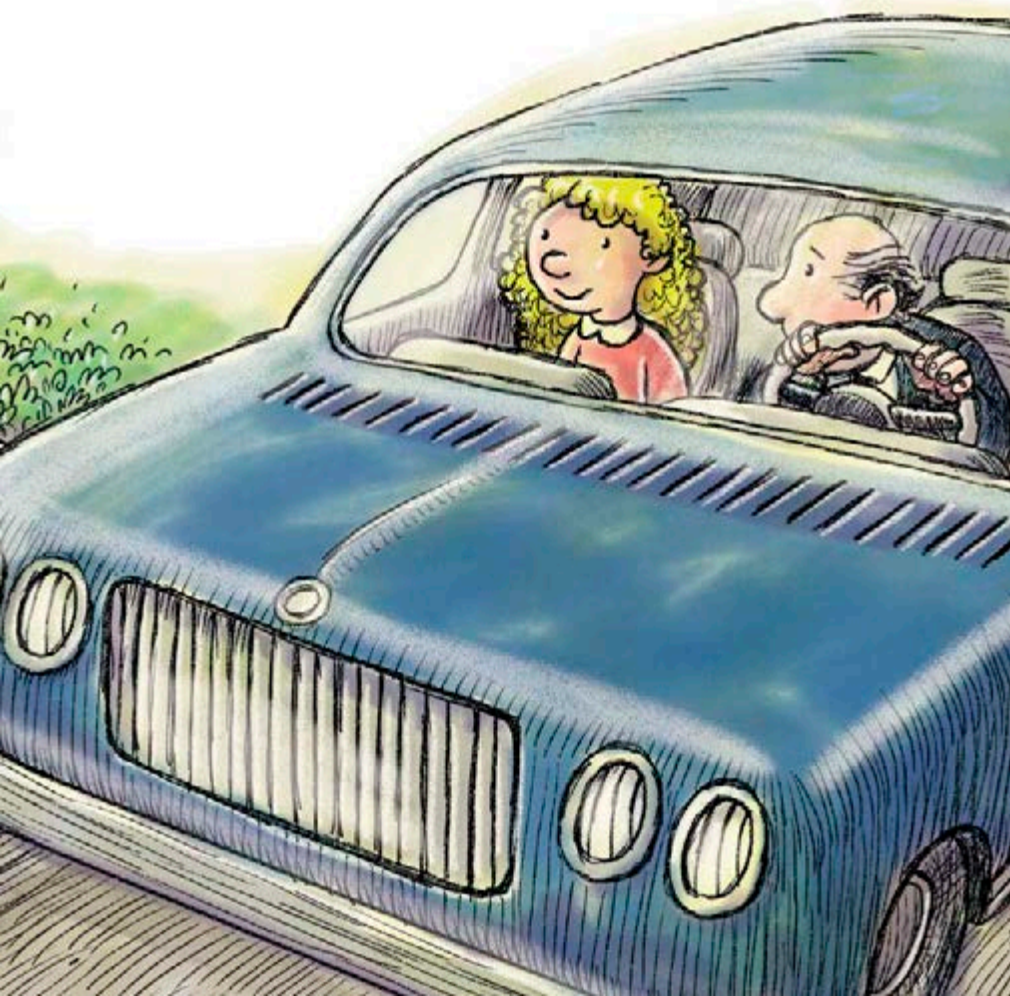
Juuri silloin Andin sydämessä tuntui sykähtävän ja jyskytys lakkasi. Nyt sen sijaan hänen sydämensä täytti lämmin tunne. Hän tiesi, että se, mitä hänen opettajansa oli sanonut, oli totta. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

MITÄ SINÄ VOIT TEHDÄ?

Mitä voit tehdä, ellei isä tai äiti tai joku perheesi jäsen halua kuulua kirkkoon?

- Muista, että he ovat vapaita valitsemaan ja että taivaallinen Isä rakastaa heitä.
- Kerro heille, että rakastat heitä.
- Ole heille hyvänä esimerkkinä evankeliumin mukaisesta elämästä.
- Muista, mitä kaikkea hyvää heissä on.
- Rukoile, että taivaallinen Isä auttaa heitä tuntemaan Hänen rakkautensa ja johdattaa heidät kirkkoon.

Clarence vastaan kauden mestari

Lori Fuller

kirkon lehdet

Perustuu tositahtumaan

Clarence tuijotti auton ikkunasta Culos sataman tullessa näkyviin. Veneet kelluivat vedessä värikkäiden talojen ja kauppojen edustalla. Kööpenhamina oli kaunis tanskalainen kaupunki täynnä palatseja, kartanoita ja puistoja. Se ei muistuttanut vähääkään Clarenden kotikaupunkia Utahissa Yhdysvalloissa. Clarence näki mielessään ne pölyiset kadut, joilla hän juoksi kisoja pienenä poikana. Nyt hän kuului Yhdysvaltain yleisurheilujoukkueeseen, ja

huomenna hän kohtaisi kuuluisan tanskalaisen juoksijan eräessä tärkeässä kisassa.

Auto pysähtyi pienen seurakuntakeskuksen luona, jossa kirkon kokous oli jo alkanut.

Kun Clarence pujahti kokoussalin takaosaan, yksi edessä istuvista lähetyssaarnaajista tunnisti hänet seuraavan päivän kisoja käsitelleen uutisartikkelin perusteella. Seurakunnanjohtaja pyysi Clarencea tulemaan eteen ja puhumaan.

Kun Clarence oli kertonut, miksi hän oli käymässä, eräs poika nousi seisomaan ja kohotti

kätensä. ”Arveletko pystyväsi voittamaan tanskalaisen mestarin?” hän kysyi.

Clarence ei ollut varma, mitä sanoa. Tanskalaisen juoksijan 1 500 metrin aika sillä kaudella oli parempi.

”Totta kai hän pystyy”, sanoi toinen lähetyssaarnaajista, ennen kuin Clarence ehti vastaamaan. ”Koska hän elää viisauden sanan mukaan.” Hän avasi pyhät kirjoituksensa luvun OL 89 kohdalta. Hän luki lupauksen, jonka mukaan ne, jotka pitävät viisauden sanan, ”juoksevat eivätkä uuvu ja vaeltavat eivätkä väsy” (jae 20).

CLARENCEN VALINTA

Clarence F. Robison kilpaili vuoden 1948 kesäolympialaisissa, ja hänestä tuli erinomainen yliopiston yleisurheiluvalmentaja. Nuorena hän lupasi, että hän noudattaisi aina viisauden sanaa. Hän tiesi, ettei se saisi häntä voittamaan kaikkia kisojaan. Mutta hän tiesi, että taivaallinen Isä voisi auttaa häntä tekemään parhaansa, kun hän olisi puhdas ja kelpoollinen ja hänellä olisi uskoa.

Mitä Clarence voisi sanoa? Hän tiesi, että viisauden sana on totta. Ja lapsena hän oli luvannut aina noudattaa sitä. Mutta se yksin ei tarkoittanut sitä, että hän voisi voittaa tämän kisan. Voittamiseen vaadittiin myös harjoitusta ja taitoa. Kun Clarence lähti kokouksesta, hän ajatteli: ”No, ei kukaan kirkosta kuitenkaan tule kisoihin huomenna.”

Seuraavana iltana, kun Clarence lämmitteli kisaansa varten, hän katsoi ylös ja näki ne kaksi lähetyssaarnaajaa sekä heidän kanssaan suunnilleen 17 pojan joukon. He *olivatkin* tulleet!

Kun he tulivat lähemmäs, toinen lähetyssaarnaajista kuiskasi Clarencelle: ”Jos olet koskaan elämässäsi juossut ihan tosissasi, niin tänä iltana sinun olisi paras tehdä niin.” Monet pojista eivät olleet

kirkon jäseniä, mutta he olivat tulleet ystäviensä kanssa katsomaan, oliko viisauden sana tosiaan totta.

Clarence oli huolissaan. Tässä kisassa hänen parhaansa ei kenties riittäisi. Mutta hänhän juoksikin Jeesuksen Kristuksen evankeliumin periaatteen hyväksi. Hänen oli *pakko* voittaa. Hän ei ollut koskaan aiemmin rukoillut voittamisen puolesta, mutta nyt hän etsi tyhjän huoneen, jossa piti rukouksen.

Hän rukoili: ”Taivaan Isä, tiedän, että viisauden sana on totta, enkä ole koskaan rikkonut sitä. Siunaathan minua, niin että voitan tämän kisan.” Kun hän käveli lähtöviivalle, hän tiesi, että taivaallinen Isä oli kuullut hänen rukouksensa. Hän luotti taivaallisen Isän tahtoon.

Se ilta oli sateinen ja synkkä. Kun Clarence aloitti kisan, se tuntui

samanlaiselta kuin monet muutkin 1 500 metrin kisat, joita hän oli juossut. Juoksutahti oli nopea, ja tanskalainen mestari oli johdossa. Kun Clarence oli juossut kolmannen kierroksen, hän ei yhtäkkiä enää ollutkaan väsynyt. Hän alkoi juosta kovempaa, eikä se tehnyt kipeää. Hän juoksi vielä hieman kovempaa, eikä sekään tehnyt kipeää. Hän ohitti tanskalaisen mestarin ja juoksi *yhä* kovempaa.

Kun Clarence pääsi kaarteeseen ohi, hänen valmentajansa huusi: ”Hidasta! Et muuten jaksaa maaliin asti!” Mutta Clarence tiesi pystyvänsä jatkamaan juoksemista. Ja kun hän pääsi maaliin, hän oli lähes 50 metriä tanskalaisen juoksijan edellä! Hän tiesi voittaneensa, koska taivaallinen Isä oli vastannut hänen rukoukseensa ja koska viisauden sana on totta. ■

Ystävät ja USKO

Melissa Hart, Utah, USA

Hei!
Minä olen
Ivana.

Asun Bogotássa
Kolumbiassa, ja
olen rohkea, kun
kerron evankeliumista
ystävilleni ja
perheelleni.

Käyn katolista tyttökoulua. Jotkin uskonkäsityksistäni ovat erilaisia kuin luokkatovereillani ja opettajillani, mutta he kunnioittavat minua ja minä kunnioitan heitä. Uskontoni kiinnostaa heitä, ja saan kertoa siitä heille. Tässä olen ystäväni Luisan kanssa.

Eräs opettaja kysyi minulta, uskomme me samoihin asioihin kuin katoliset. Kerroin hänelle, että me uskomme Jeesukseen Kristukseen. Puhuimme myös Mormonin kirjasta, Raamatusta sekä Opista ja liitoista.

Isäni ei ole kirkon jäsen, mutta hän tulee usein toimintoihin. Kiusoittelen häntä siitä, että hän on "katolinen mormoni".

Kävimme Salt Lake Cityssä yleiskonferenssissa, ja kuulin presidentti Monsonin puhuvan. Hänen sanansa ovat hyvin kauniita, ja ne opettavat evankeliumia.

Kutsuin erään koulukaverini kastetilaisuuteeni, ja hän tuli! Olen iloinen, että sain jakaa sen kokemuksen hänen kanssaan.

IVANAN VINKIT ROHKEUTEEN KIRKON JÄSENEENÄ

Hymyile sekä esitä muille kertomuksia kirkosta ja pyhistä kirjoituksista.

Osallistu joka sunnuntai kirkon kokouksiin.

Pitäkää perheiltä.

Pyri lukemaan pyhiä kirjoituksia joka päivä.

Bogotán temppeli Kolumbiassa on kaunis. Haluan jonakin päivänä mennä sisään temppeliin, jotta voin oppia lisää evankeliumista. Ystäväni Laura tuli kanssani.

Vanhin M. Russell Ballard

kahdentoista
apostolin
koorumista

Kuinka lähetyssaarnaajat kutsutaan?

Ensiksi piispasi
ja vaarnanjohtajasi
puhuttelevat sinua.

Seuraavaksi
yksi kahdestatoista
apostolista näkee kuvasi
ja tietosi tietokoneen
kuvaruudulla.

Herran Hengen voimalla he määräävät sinut
sitten yhdelle kirkon 409 lähetykentästä.

He katsovat sinua silmiin.

KYSYMYSNURKKA

Kun äiti ja isä riitelevät, olen todella huolissani ja surullinen. Mitä minä voin tehdä?

Voit rukoilla taivaallista Isää. Se tekee aina minun oloni paremmaksi.
Hayden H., 6, Alberta, Kanada

Voit pyytää rukouksessa apua äidillesi ja isällesi, jotta he voivat selvittää ongelmansa, ja voit hyräillä kirkon lauluja, niin sinusta itsestäsi tuntuu paremmalta.

Addison S., 10, Washington, USA

Jotta saisin heidät iloisiksi, kerron heille aina hauskoja vitsejä ja kerron, miten koulussa menee. Kun he alkavat nauraa, tunnen Pyhän Hengen kertovan minulle, että teen oikein.

Elena M., 12, Kalifornia, Yhdysvallat

Sisarukseni ja minä menemme omiin huoneisiimme kuuntelemaan tabernaakkelikuoroa. Se on auttanut meitä tuntemaan rauhaa.

Ben M., 11, Brisbane, Australia

Minä aina rukoilen taivaallista Isää ja pyydän Häntä auttamaan vanhempiani, kun he riitelevät, jotta he voivat tuntea Hengen ja selvittää ongelmansa.

Ethan M., 11, Kalifornia, Yhdysvallat

Max: Halaan heitä ja laulan heille Alkeisyhdistyksen laulua, joka muistuttaa heitä Jeesuksesta.

Gabe: Tee vanhemmillesi parempi olo piirtämällä kuva perheestäsi taivaassa.

Max, 6, ja Gabe C., 10, Kochi, Intia

SEURAAVA KYSYMYKSI

.....
"Kuinka tiedän, milloin olen kyllin vanha aloittamaan paastoamisen?"

Osaatko neuvoa? Lähetä meille vastauksesi valokuvan kera 31. heinäkuuta 2016 mennessä. Lähetä ne verkossa sivustolla liahona.lds.org tai sähköpostitse osoitteeseen liahona@ldschurch.org. (Kirjoita aiheville otsikoksi "Question Corner".) Muista liittää mukaan vanhempiesi antama lupa!

Sotapäällikkö Moroni oli urhea

Sotapäällikkö Moroni johti nefiläisten sotajoukkoja. Hän totteli mielellään taivaallista Isäänsä. Hän auttoi nefiläissotilaita puolustautumaan lamanilaisia vastaan. Hän muistutti heitä taivaallisen Isän siunauksista. Hän muistutti heitä heidän vapaudestaan ja heidän perheistään, jotta he olisivat urheita.

Monet lapset koulussa käyttävät sanoja, joista tulee minulle kurja olo. Äiti ja minä pidimme rukouksen ja pyysimme rohkeutta ja sitä, että tietäisin, mitä tehdä. Seuraavana päivänä kun muut alkoivat käyttää rumia

sanoja, sanoin kohteliaasti: "Voitteko lakata käyttämästä noita sanoja? Niistä tulee minulle kurja olo." He sanoivat: "Selvä, anteeksi." Se sai minut onnelliseksi, ja olin iloinen opittuani, että taivaallinen Isä auttaa minua, kun pyydän apua.

Bella T., 10, Virginia, USA

Grant L., 10, Florida, USA

KUVITUS JARED BECKSTRAND

Leikkaa, taita ja säilytä tämä haastekortti!

Minä voin olla urhea!

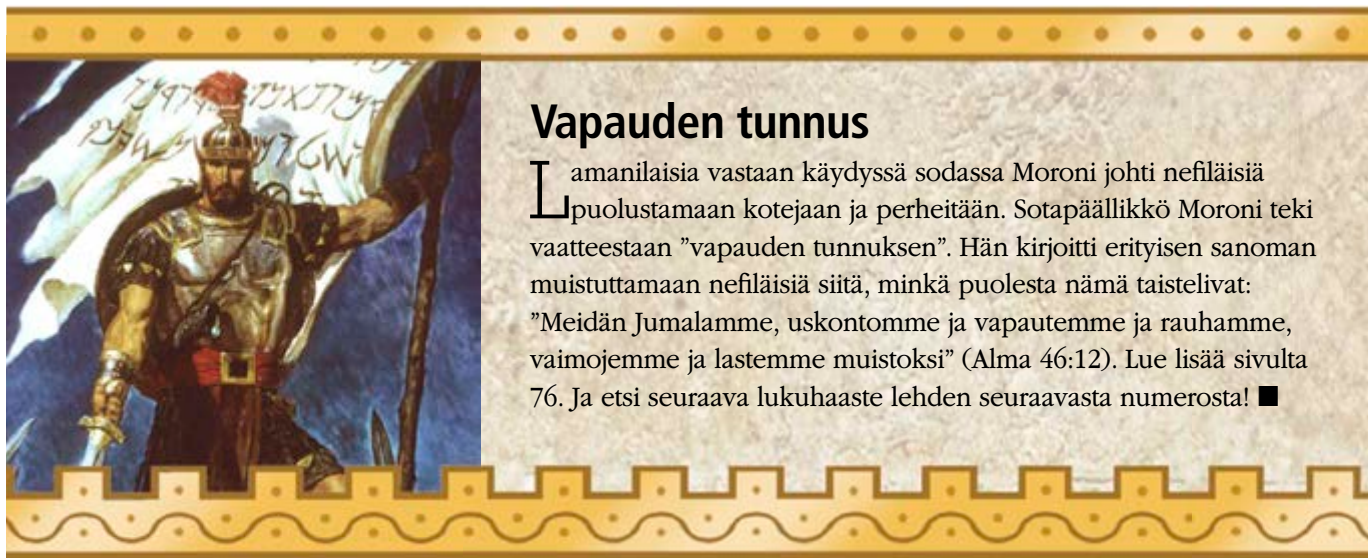
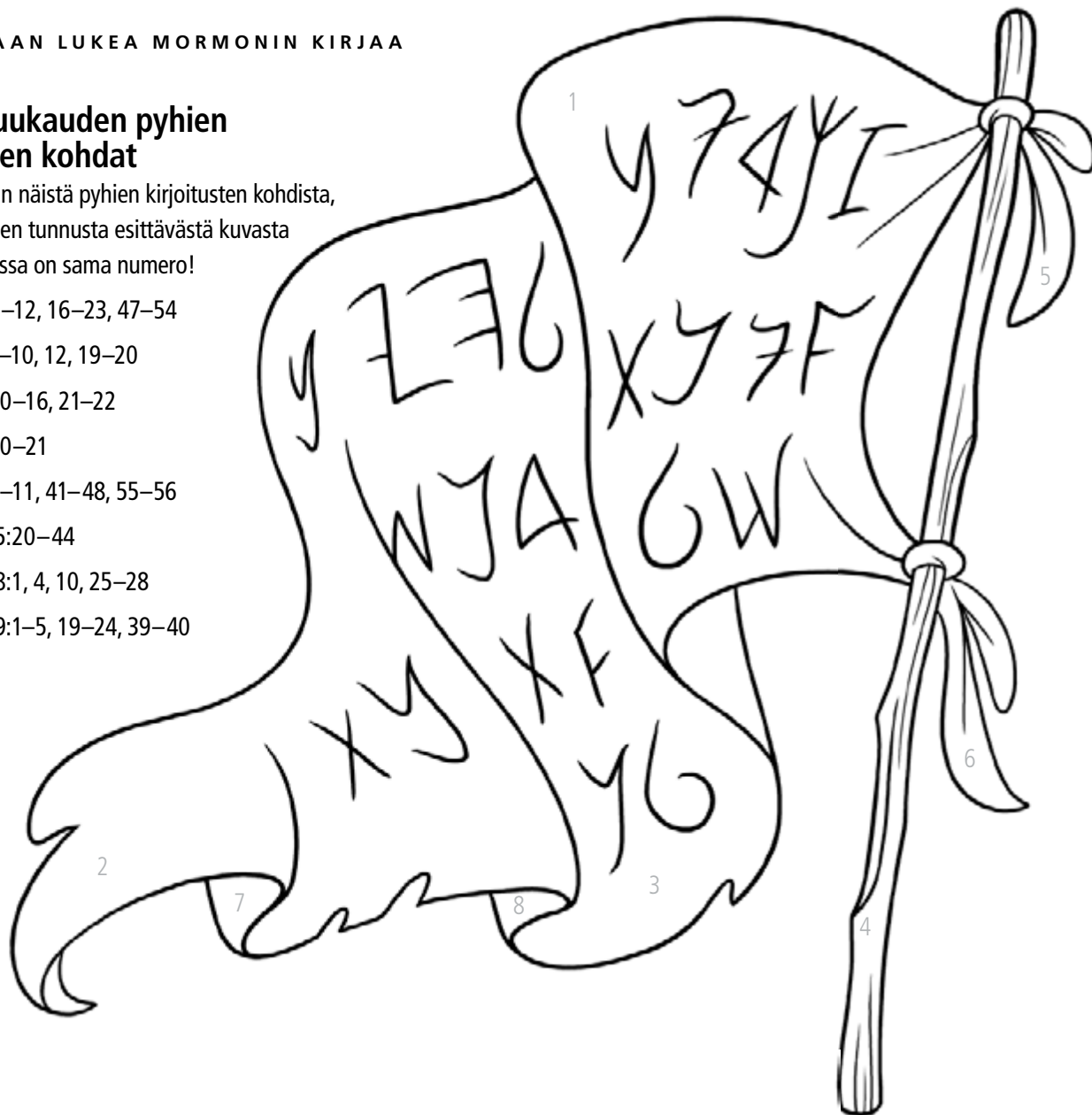
- ☐ Opettele ulkoa Alma 48:11–12.
Lue myös jae 17!
- ☐ Auta jotakuta, joka on huolissaan tai peloissaan, olemaan urhea. Lausu hänelle todistuksesi taivaallisesta Isästä.
- ☐ Katso sivustolta scripturestories.lds.org Mormonin kirjasta kertovat videot 31–33 ja 35.
- ☐ Haastan itseni tekemään seuraavaa:
_____

SOTAPÄÄLLIKKÖ MORONI

Tämän kuukauden pyhien kirjoitusten kohdat

Kun luet jonkin näistä pyhien kirjoitusten kohdista, väritä vapauden tunnusta esittävästä kuvasta ne kohdat, joissa on sama numero!

- 1 Alma 43:9–12, 16–23, 47–54
- 2 Alma 44:1–10, 12, 19–20
- 3 Alma 46:10–16, 21–22
- 4 Alma 53:10–21
- 5 Alma 56:2–11, 41–48, 55–56
- 6 Helaman 5:20–44
- 7 Helaman 8:1, 4, 10, 25–28
- 8 Helaman 9:1–5, 19–24, 39–40

Vapauden tunnus

Lamanilaisia vastaan käydyssä sodassa Moroni johti nefiläisiä puolustamaan kotejaan ja perheitään. Sotapäällikkö Moroni teki vaatteestaan ”vapauden tunnuksen”. Hän kirjoitti erityisen sanoman muistuttamaan nefiläisiä siitä, minkä puolesta nämä taistelivat: ”Meidän Jumalamme, uskontomme ja vapautemme ja rauhamme, vaimojemme ja lastemme muistoksi” (Alma 46:12). Lue lisää sivulta 76. Ja etsi seuraava lukuhaaste lehden seuraavasta numerosta! ■

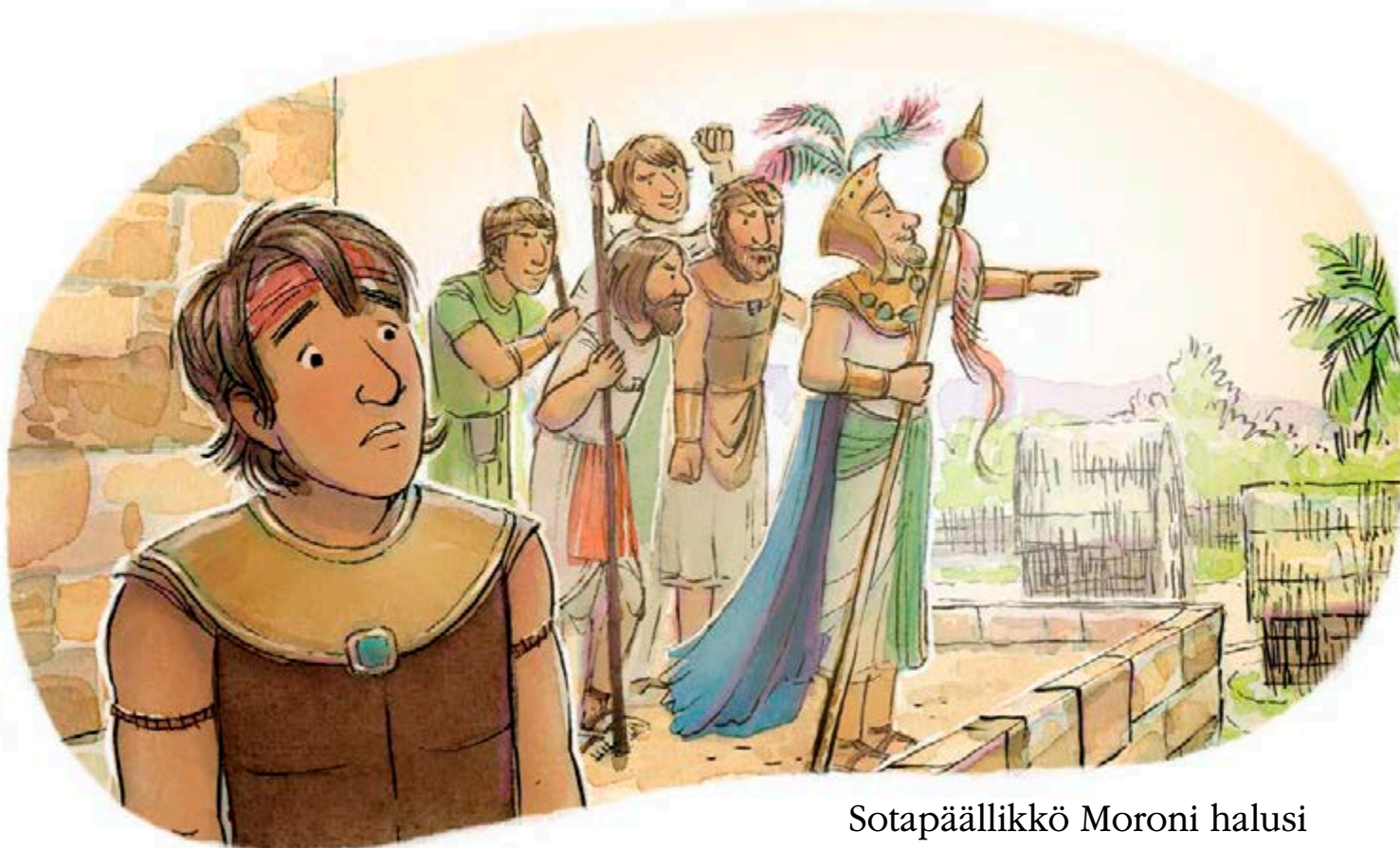
Sotapäällikkö Moronin lippu

Olipa kerran paha kuningas. Hän halusi hallita nefiläiskansaa.

Moroni oli nefiläisten sotajoukkojen päällikkö. Hän oli vahva, ja hän rakasti Jumalaa.

Sotapäällikkö Moroni halusi suojella kansaansa pahan kuninkaan sotajoukoilta.

Hän päätti tehdä kansalleen lipun.

Sotapäällikkö Moronin lippu muistutti hänen kansalleen, että heidän täytyi seurata Jumalaa ja suojella perheitään. Silloin heillä voisi olla rauha. ■

Kun pioneerilapsista kuulen

Vakuuttavasti ♩ = 120-126

Sanat ja sävel
Janice Kapp Perry

C Dm⁷ C F G

1. Kun pio - nee - ri - lap - sis - ta kuu - len _____ Ja us - kos - taan, roh - keu - des -
2. Kun pio - nee - ri - lap - sis - ta kuu - len, _____ Niin mi - nä - kään hel - li - tä

C F Dm C

taan, _____ Niin sa - mal - la lail - la mä tah - don _____ Myös
en. _____ Nyt käs - ky - jä nou - dat - taa ai - on _____ Ja

G D⁷ G C Dm⁷

Her - raa - ni tur - va - ta vaan. _____ Kun lail - lan - sa pro - feet - taa
py - hä oon to - del - li - nen. _____ Mä mal - li - a näy - tän myös

C F E⁷ Am

seu - raan, _____ Käyn Sii - o - nia ra - ken - ta - maan. _____ Teen
muil - le, _____ He näh - dä ja kuul - la saa sen. _____ Kuin

F C Dm⁷ G⁷ C

us - ko - en työt vai - ke - at - kin _____ Jos Her - ral - ta teh - tä - vän saan. _____
pio - nee - ri - lap - set mä o - len _____ Ain Her - ral - le kuu - li - ai - nen. _____

© 2016 Janice Kapp Perry. Kaikki oikeudet pidätetään.

Tämän laulun voi kopioida satunnaiseen, epäkaupalliseen käyttöön kirkossa tai kotona.

Tämä huomautus on liitettävä jokaiseen kopioon.

Heinäkuu 2016

Presidentti Boyd K. Packer (1924–2015)

kahdentoista apostolin
koorumin presidentti

HENGELLISET KROKOTIILIT

”Höpsis”, sanoin. ”Ei täällä mitään krokotiileja ole.”

Olin aina halunnut lähteä Afrikkaan ja nähdä eläimet, ja lopulta sain siihen mahdollisuuden. – –

Me pysähdyimme juomapaikalle katselemaan, kuinka eläimet tulivat juomaan. Oli hyvin kuiva kausi, eikä vettä ollut paljon; juomapaikalla oli oikeastaan vain mutapaikkoja. Kun norsut astuivat pehmeään mutaan, vesi tunkeutui niiden jalanjälkiin ja eläimet joivat niistä.

Antiloopit olivat erityisen hermos-tuneita. Ne lähestyivät mutakuoppaa mutta kääntyivät takaisin ja juoksivat pakoon hyvin peloissaan. Näin, ettei lähistöllä ollut leijonia, ja kysyin oppaaltamme, miksi antiloopit eivät juoneet. Hänen vastauksenaan – jossa piilee tarinan opetus – oli: ”Siellä on krokotiileja.”

Tiesin, että hän laski varmasti leikkiä, ja kysyin häneltä vakavana: ”Mikä on vikana?” Hän vastasi jälleen: ”Siellä on krokotiileja.”

”Höpsis”, sanoin. ”Ei täällä mitään krokotiileja ole.” – –

Hän ymmärsi, etten uskonut häntä, ja luulen, että hän päätti antaa minulle opetuksen. Hän ajoi auton toiseen paikkaan, jossa olimme ylempänä mutaisen juomapaikan penkereellä, ja sieltä käsin saatoimme katsella alas. ”Tuolla”, hän sanoi, ”katso itse.”

En nähnyt mitään muuta kuin liejua, vähän vettä ja kaukana seisovat levotomat eläimet. Sitten yhtäkkiä näin sen – suuren krokotiilin, joka oli asettunut mutaan odottamaan sitä, että jokin hyväuskoinen eläin tulisi niin janoiseksi, että tulisi juomaan. – –

Opas oli minulle ystävällisempi kuin olin ansainnut. Minun kaikkietävä epäilykseni hänen ensimmäistä vastaustaan ”Siellä on krokotiileja” kohtaan olisi saattanut houkutella hänet sanomaan: ”No, mene itse katsomaan.”

Näin itse, ettei krokotiileja ollut. Olin niin varma itsestäni, että olisin saattanut hyvinkin mennä katsomaan, mitä siellä oikein oli. Niin ylimielinen suhtautumistapa olisi saattanut koitua kohtalokkaaksi! Mutta opas oli tarpeeksi kärsivällinen opettaakseen minua.

Nuoret ystäväni, toivon, että puhuesanne oppailenne te olette viisaampia

kuin minä olin siinä tilanteessa. Tämä neropattimainen ajatus, että tiesin kaiken, ei todellakaan osoittanut minulta hyvää harkintaa, eikä se osoittaisi sitä teiltäkään. En ole siitä kovinkaan ylpeä, ja luulen, että minua hävettäisi kertoa siitä teille, ellen uskoisi, että siitä voi olla teille apua.

Teitä vanhemmat ihmiset ovat jonkin verran tutkineet juomapaikkoja, ja he varoittavat teitä krokotiileista. Eivät vain suurista, harmaista liskoista, jotka voivat purra teidät palasiksi, vaan myös *hengellisistä krokotiileista*, jotka ovat äärettömän paljon vaarallisempia, petollisempia ja jopa näkymättömämpiä kuin nuo afrikkalaiset hyvin naamioituvat matelijat.

Nämä hengelliset krokotiilit voivat tappaa tai turmella sielunne. Ne voivat hävittää teidän mielenrauhanne ja niiden mielenrauhan, jotka rakastavat teitä. Ne ovat niitä, joista on varoitettava, eikä kuolevaisuudessa nykyisin liene juomapaikkaa, joka ei olisi niitä täynnään. – –

Onneksi elämässä on riittävästi oppaita, jotka estävät tällaisia asioita tapahtumasta, jos haluamme yhä uudelleen kuunnella heidän neuvojaan. ■

Artikkelista ”Hengelliset krokotiilit”, Liahona, lokakuu 2002, s. 8, 10–11.

NÄKEMYKSIÄ

Kuinka voimme kukoistaa vihamielisessä maailmassa?

”Yksilöinä ja Kristuksen opetuslapsina, jotka elävät vihamielisessä maailmassa, joka on kirjaimellisesti levottomuuden vallassa, me voimme kukoistaa ja puhjeta kukkaan, jos perustamme on rakkautemme Vapahtajaan kohtaan ja noudatamme nöyrästi Hänen opetuksiaan.”

Vanhin Quentin L. Cook kahdentoista apostolin koorumista, ”Herra on minun valoni”, *Liahona*, toukokuu 2015, s. 63.

Muita aiheita tässä numerossa

NUORILLE AIKUISILLE

s. 44

KUINKA SELVIYTÄÄ AIKAISESTA KOTIINPALUUSTA

Aikainen kotiinpalu lähetystyöstäni oli musertava, mutta huomasin, että se voisi olla askel eteenpäin, kun keskittyisin näihin kuuteen asiaan.

NUORILLE

VAPAHTAJAN muistaminen

Joka viikko me lupaamme muistaa Jeesuksen Kristuksen aina, ja joka päivä me voimme saada siunauksia sen lupauksen pitämisestä.

s. 60

LAPSILLE

s. 76

Sotapäällikkö Moronin lippu

Sotapäällikkö Moroni teki lipun auttaakseen kansaansa muistamaan tärkeimmät asiat, kuten perheensä ja Jumalan. Kuinka sinä muistat elämäsi tärkeimmät asiat?

Anna palautetta Liahonasta sähköpostitse osoitteeseen liahona@ldschurch.org.

MYÖHEMPIEN AIKOJEN PYHIEN
JEE SUKSEN
KRISTUKSEN
KIRKKO